

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD LUKAVAC
GRADSKO VIJEĆE

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
Тузлански кантон
ГРАД ЛУКАВАЦ
ГРАДСКО ВИЈЕЋЕ

Strategija za mlade

GRADA LUKAVAC

- NACRT -

2023
2027

Septembar, 2023. godine

SADRŽAJ

UVOD	3
METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE ZA MLADE	4
STRATEŠKA PLATFORMA	8
SITUACIONA ANALIZA	8
Geografske, prirodne i demografske karakteristike	8
Pregled stanja vođenja politike prema mladima	12
OBRAZOVANJE , ZAPOSŁJAVANJE I PODUZETNIŠTVO MLADIH	14
Pregled opšteg stanja obrazovanja mladih	14
Predškolsko obrazovanje i odgoj na području grada Lukavac	15
Osnovne škole na području grada Lukavac	16
Srednje škole na području grada Lukavac	17
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti obrazovanja mladih	20
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti obrazovanja mladih	22
Pregled opšteg stanja iz oblasti zapošljavanje i poduzetništvo mladih	23
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti zapošljavanja i poduzetništva mladih	27
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti zapošljavanja i poduzetništva mladih	29
SOCIJALNA, ZDRAVSTVENA BRIGA, I SIGURNOST MLADIH	31
Pregled opšteg stanja iz oblasti socijalna briga mladih	31
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti socijalna zaštita mladih	34
Pregled opšteg stanja zdravstvene zaštite mladih	35
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti zdravstvene zaštite mladih	36
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti zdravstvena zaštita mladih	40
Pregled opšteg stanja za oblast sigurnost mladih	41
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti sigurnost mladih	42
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti sigurnost mladih	43
KULTURA I SPORT	44
Pregled opšteg stanja za oblast kultura mladih	44
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti kultura mladih ..	45
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti kultura mladih	46
Pregled opšteg stanja za oblast sporta	46
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti sport mladih	51
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti sport mladih	52

AKTIVIZAM MLADIH, INFORMISANJE I SLOBODNO VRIJEME MLADIH. . .	53
Pregled opšteg stanja za oblast aktivizam mladih.	53
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti aktivizma mladih.	56
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti omladinski aktivizam	58
Pregled opšteg stanja iz oblasti informisanje mladih	59
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti informisanje mladih.	60
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti informisanje mladih	62
Pregled opšteg stanja za oblast slobodno vrijeme mladih	63
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti slobodno vrijeme mladih	63
Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti slobodno vrijeme mladih.	65
SWOT ANALIZA	66
SWOT analiza za oblast obrazovanje, zapošljavanje i poduzetništvo mladih	66
SWOT analiza za oblast socijalna i zdravstvena briga i sigurnost mladih.	68
SWOT analiza za oblast kultura i sport mladih	70
SWOT analiza za oblast aktivizam, informisanje i slobodno vrijeme mladih	74
STRATEŠKO FOKUSIRANJE	76
VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA MLADIH SA INDIKATORIMA	78
Vizija razvoja omladinskog sektora	78
Strateški ciljevi sa indikatorima i indikativnim finansijskim okvirom	78
RAZVOJNI PLANOWI ZA UNAPRIJEĐENJE POJEDINAČNIH OBLASTI OMLADINSKOG SEKTORA.	81
Plan razvoja unaprijeđenja obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih	81
Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa.	82
Akcioni plan za unaprijeđenje i razvoj obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih na području grada Lukavac	83
Plan razvoja povećanja kvaliteta zdravstvene, socijalne zaštite i sigurnosti mladih	85
Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa.	86
Akcioni plan za unaprijeđenje i razvoj socijalne i zdravstvene brige i sigurnosti mladih na području grada Lukavac	87
Plan razvoja za povećanje kulturnih i sportskih vrijednosti u gradu Lukavac, i veća svijest o značaju kulture i sporta	89
Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa.	89
Akcioni plan za unaprijeđenje i razvoj kulture i sporta na području grada Lukavac	90
Plan razvoja za Unaprijeđenje stepena omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanosti mladih	92
Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa.	92
Akcioni plan razvoja aktivizma, informisanja i slobodnog vremena mladih na području općine Lukavac.	93
Partneri u izradi Strategije	95

UVOD

Strategija za mlade grada Lukavac, je plansko-strateški dokument, koji će dati jasne smjernice za unaprjeđenje i razvijanje svih komponenti omladinskog sektora i koja će biti putokaz u stvaranju okruženja u kojem će mladi imati priliku za razvoj svojih potencijala i u kojem će biti unaprijeđen kvalitet života i djelovanja mladih na ovom prostoru.

Putem Strategije za mlade, Grad Lukavac nastoji utvrditi probleme i potrebe mladih ljudi na području grada, osnovne pravce djelovanja u prioritarnim područjima prema mladima, te u konačnici, osnovne smjernice djelovanja politike prema mladima, u svrhu podizanja kvaliteta života i razvoja ove populacije.

Cilj ove Strategije jeste, da se na temelju istraživanja i analiza dobivenih podataka utvrde potrebe i problemi sa kojim se susreću mladi ljudi, te da se kreira akcioni plan djelovanja u svrhu sistemskog rješavanja problema i zadovoljavanja potreba omladinske populacije, poboljša njihov status u društvu, te ih se aktivnije uključi u rad lokalne zajednice i unaprijedi njihova uloga u procesu odlučivanja o svim pitanjima koja su od važnog značaja za omladinski sektor.

S obzirom da je Grad Lukavac pokazao veliko interesovanje za unaprjeđenje razvoja mladih, te u istima prepoznao potencijal koji će biti osnova za razvoj grada u narednom periodu, podaci iz ove Strategije o problemima i potrebama mladih, trenutnom statusu mladih, ciljevima, mjerama i programima za rješavanje istih, predstavlja osnovu za unaprjeđenje statusa mladih na području grada Lukavac.

Strategijom integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027, („Službeni glasnik Općine Lukavac“, broj: 01/19), utvrđeno je da se cjelokupan društveni napredak Općine

Lukavac, može postići kroz unaprjeđenje i jačanje segmenta sigurnosti i zaštite, jačanje i podršku obrazovanju, sportu i kulturi, unaprjeđenje tržišta radne snage i kvaliteta življenja stanovnika kroz dimenziju zdravlja, kvaliteta usluga javne uprave općine i povećanje kvaliteta i efikasnosti usluga općinske uprave sa posebnim fokusom na pružanje podrške reformskim aktivnostima u oblasti socijalne zaštite. Također, u istoj je uvršten strateški cilj SC2: **Unaprijeđen kvalitet života sveukupnim društvenim napretkom**¹, na osnovu kojeg strateški razvoj društvenog segmenta grada Lukavac ima za cilj unaprijediti uslove života svih građana i to kroz unaprjeđenje zdravstvene, socijalne i opće zaštite građana i imovine, obezbjeđenje kvalitetnog i dostupnog obrazovanja usklađenog sa potrebama tržišta rada grada Lukavac, osiguranje pristupa sportskim i kulturnim sadržajima, unaprjeđenje rada svih segmenata javne uprave, te će za realizaciju istog, ova Strategija imati izuzetan značaj.

¹ Strategija integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027

METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE ZA MLADE

Zakon o mladima Federacije Bosne i Hercegovine u smislu ispunjavanja minimuma mjera u radu sa mladima i omladinskim aktivnostima definira da „Strategija prema mladima jeste dokument institucija vlasti sa programskim pristupom djelovanja prema mladima što uključuje definiranje problema i potreba mladih, strateške pravce djelovanja te ciljeve strategije i mjere za realizaciju ciljeva strategije.

Poštujući naprijed navedene odredbe Zakona i svjesni spoznaje o važnosti značaja ulaganja u razvoj mladih i njihovih potencijala, te značaja istih za lokalnu zajednicu, a imajući u vidu činjenicu da Grad Lukavac nema Strategiju za mlade, sredinom 2022. godine su započete aktivnosti sa ciljem izrade ovog dokumenta.

Odlukom Gradonačelnika broj: 02-02-3170/21 od 20.07.2022. godine o pokretanju postupka izrade Strategije za mlade Grada Lukavac, započeo je proces izrade Strategije.

Rješenjem Gradonačelnika, imenovano je Radno tijelo za izradu Strategije za mlade Grada Lukavac u sljedećem sastavu:

1. Željko Zombra, Stručni savjetnik za pitanja mladih i sport
1. Minela Ćosić – Stručni savjetnik za društvene djelatnosti
1. Enver Halilović, Pomoćnik Gradonačelnika
1. Midheta Omić, Predstavnik Vijeća mladih Grada Lukavac
1. Edina Osmić, Predsjednica Komisije za sport, kulturu i mlade Gradskog vijeća Lukavac

Nosioci izrade Strategije za mlade Grada Lukavac 2023-2027 su Radno tijelo Gradskog razvojnog tima za izradu Strategije za mlade grada Lukavac, Odsjek za društvene djelatnosti, mlade i sport, Vijeće mladih i druga omladinska udruženja koja su upisana u registar omladinskih udruženja

Grada Lukavac, Komisija za pitanja mladih, kulturu i sport pri Gradskom vijeću Lukavac i partneri u izradi Strategije za mlade grada Lukavac 2023-2027.

S obzirom da je stručno istraživanje osnova za izradu Strategije, pristupilo se anketiranju ispitanika, odnosno istraživanju o potrebama i problemima mladih ljudi na području grada Lukavac. Utvrđeno je, da reprezentativan uzorak za populaciju mladih na području grada Lukavac iznosi 373 mlade osobe uzrasta od 15 do 35 godina starosti. Osnova za veličinu populacije mladih koja je korištena za utvrđivanje reprezentativnosti uzorka, bio je popis stanovništva iz 2013. godine, sa marginom greške od 0,05.

Istraživanje je provedeno u februaru 2023. godine. Na osnovu anketnog upitnika koji je sadržavao 134 pitanja/tvrđnje, istraživanje je obuhvatilo sljedeće oblasti: obrazovanje, zapošljavanje, poduzetništvo, socijalnu brigu, zdravstvenu zaštitu, sigurnost, kulturu, sport, omladinski aktivizam, informisanje i slobodno vrijeme i u skladu s tim, utvrđene četiri komponente omladinskog sektora, odnosno četiri strateška fokusa koja su obrađivana ovom Strategijom:

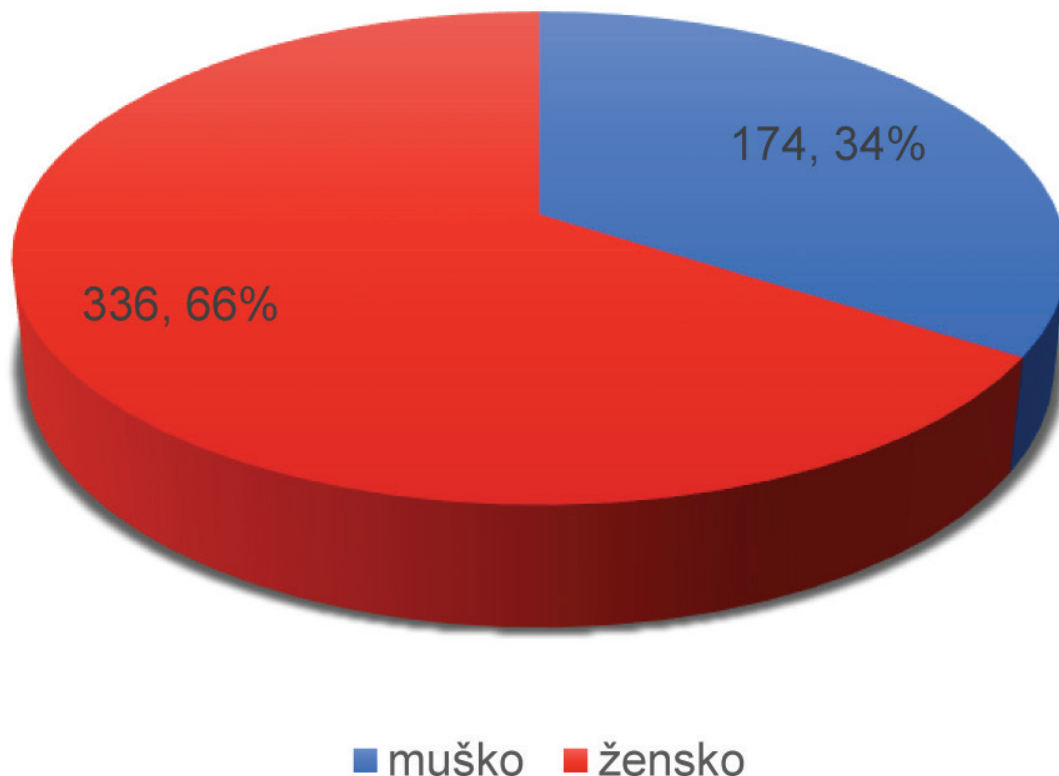
1. Obrazovanje, zapošljavanje i poduzetništvo mladih
2. Socijalna i zdravstvena briga i sigurnost mladih
3. Kultura i sport
4. Aktivizam, informisanost i slobodno vrijeme mladih

Online anketu je ispunilo ukupno 613 osoba. Sa područja grada Lukavac anketu je ispunilo 595 osoba, od kojih 510 su bili mladi ljudi uzrasta od 15 do 35 godina starosti. Ispitanici koji nisu bili sa područja grada Lukavac i ispitanici mlađi od 15 i stariji od 35 godina starosti, nisu bili uvršteni u obradu podataka, tako da konačan uzorak za ovo istraživanje je iznosio 510 mladih ljudi

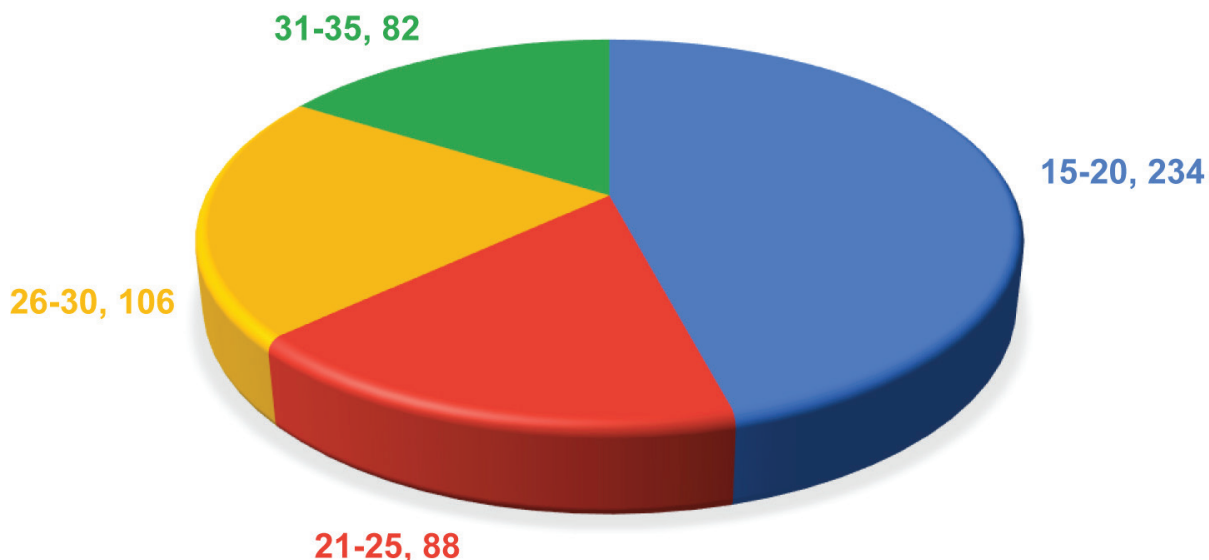
sa područja grada Lukavac uzrasta od 15 do 35 godina starosti, od čega su 336 ženskih i 174 muških ispitanika.

234 mladih je bilo uzrasta od 15 do 20 godina
88 mladih je bilo uzrasta od 21 do 25 godina
106 mladih je bilo uzrasta od 26 do 30 godina
82 mladih je bilo uzrasta od 31 do 35 godina

Grafički prikaz spolne strukture ispitanika

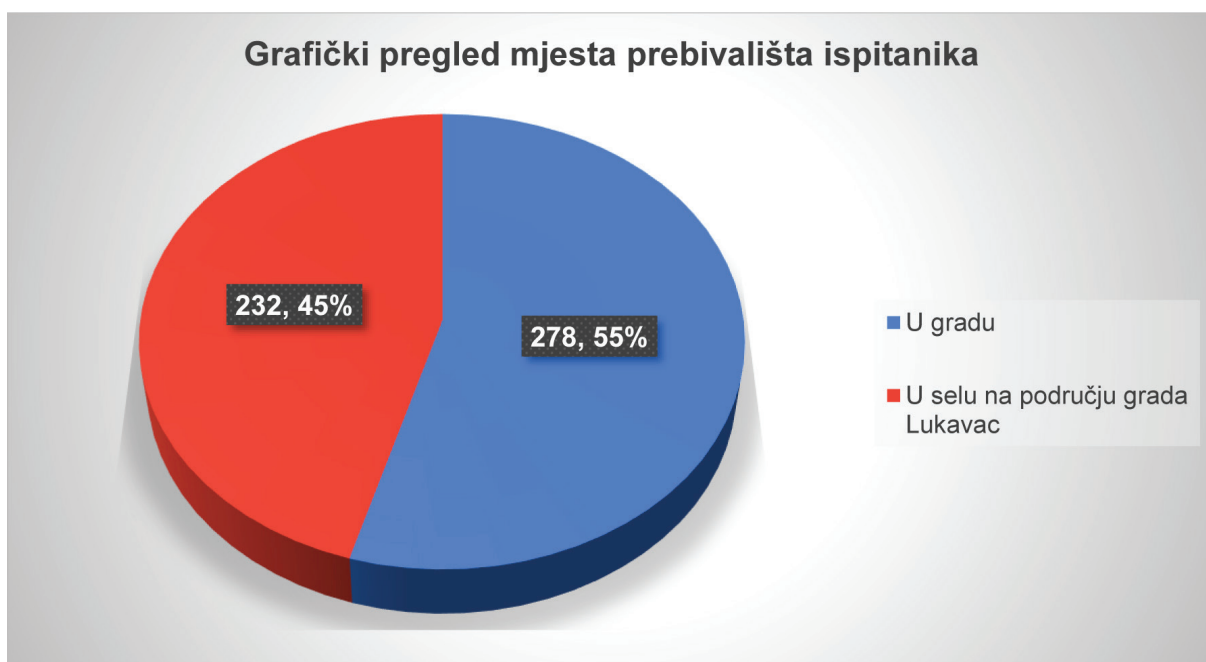

GRAFIČKI PRIKAZ STAROSNE STRUKTURE ISPITANIKA

Prema mjestu prebivališta, 278 ispitanika koji su ispunili anketu, živi u gradu, dok 232 ispitanika živi u selu na području grada Lukavac.

reprezentativnosti uzorka, pristupilo se analizi i interpretaciji rezultata u svrhu utvrđivanja problema i potreba mladih na području grada Lukavac.

S obzirom da je anketa bila javna u medijima i društvenim mrežama i dostupna svim mladima sa područja grada Lukavac, što predstavlja slučajan uzorak, te broj mladih koji su odgovorili na anketu je adekvatan, odnosno ispunjena je kvota

Ipak, uočen je trend većeg procenta odgovora mladih ženske populacije u odnosu na mušku populaciju, kao i trend većeg procenta mladih uzrasta od 15 do 20 godina u odnosu na ostale uzraste mladih. Na osnovu navedenog, možemo izvesti

povratnu informaciju i zaključak da su mladi ženske populacije i mladi uzrasta od 15 do 20 godina starosti aktivniji i zainteresiraniji za rješavanje problema i potreba mladih od mladih muške populacije, odnosno od mladih iz starijih uzrasnih skupina.

Stoga, svjesni činjenice da se mišljenja i stavovi mladih različitih uzrasta potencijalno razlikuju, zbog racionalnijeg pregleda trendova razmišljanja mladih različitih uzrasta, grafički su prikazane i upoređene srednje vrijednosti stavova po starosnim grupama za sve oblasti koje su tretirane ovom strategijom.

O svemu prethodno navedenom, vodilo se računa prilikom kreiranja akcionih planova ove Strategije.

Za analizu i interpretaciju podataka korišten je MS Exel i SPSS programski paket namijenjen za statističku analizu i obradu podataka, a obradu podataka je realizirao Stručni savjetnik za pitanja mladih i sport Grada Lukavac.

„Strategija za mlade Grada Lukavac 2023-2027“, oslanja se i referira na Strategiju integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027, te Strategiju prema mladima Tuzlanskog kantona 2020-2024.

Strategija se sastoji od analitičkog dijela i akcionih planova, odnosno planova djelovanja za svaku oblast Strategije pojedinačno.

Sam analitički dio se sastoji iz tri dijela:

Analitički dio Strategije je rađen sa prezentovanom analizom trenutnog stanja, na osnovu podataka:

- a) nadležnih institucija,
- b) mišljenja eksperata, koji su partneri u izradi Strategije po svim oblastima Strategije i

- c) analizom rezultata sprovedenog istraživanja o problemima i potrebama mladih ljudi u lokalnoj zajednici, SWOT analizom, u kojoj su prikazane snage, slabosti, prilike i prijetnje pojedinačno po oblastima istraživanja, utvrđivanjem strateških pravaca i strateških ciljeva Strategije.

Nakon analitičkog dijela i definisanja problema i potreba mladih, utvrđeni su akcioni planovi sa definisanim programskim pristupom, projektnim aktivnostima i mjerama za rješavanje istih, predloženim nosiocima aktivnosti, utvrđenim vremenskim okvirom, te procijenjenim budžetom za realizaciju pojedinih dijelova Strategije.

STRATEŠKA PLATFORMA

U strateškoj platformi prikazani su analiza stanja za sve pojedinačne oblasti u domenu omladinskog sektora, strateško fokusiranje, vizija i strateški ciljevi.

SITUACIONA ANALIZA

Geografske, prirodne i demografske karakteristike

Lukavac je grad smješten u Tuzlanskom kantonu, u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji se prostire na površini od ukupno 352,66 km². Prema popisu stanovništva iz 2013. godine, Lukavac je imao ukupno 44.520 stanovnika, od čega 12.231 su mladi uzrasta od 15 do 35 godina starosti. Od toga je bilo 3.047 mladih uzrasta od 15 do 19 godina, 2.970 mladih uzrasta od 20 do 24 godine starosti, 3.255 mladih uzrasta od 25 do 29 godina starosti i 2.959 mladih osoba je bilo uzrasta od 30 do 34 godine starosti na području tadašnje Općine Lukavac, prema posljednjem popisu stanovništva iz 2013. godine.²

Uzrast	15-19	20-24	25-29	30-34
Broj stanovnika	3.047	2.970	3.255	2.959

Pregled stanovnika uzrasta od 15 do 34 godine starosti prema popisu stanovništva iz 2013. godine.³

Redni broj:	Naseljeno mjesto	Ukupno stanovnika	15-19 god.	20-24 god.	25-29 god.	30-34 god.
1	Babice Donje	527	35	38	50	40
2	Babice Gornje	400	31	28	34	16
3	Berkovica	666	42	36	52	33
4	Bikodže	970	55	61	79	70
5	Bistarac Donji	1.116	66	67	73	53
6	Bistarac Gornji	899	47	54	64	52
7	Bokavići	1.290	100	87	88	66
8	Borice	29	0	1	2	0
9	Brijesnica Donja	80	3	0	1	0
10	Brijesnica Gornja	0	0	0	0	0
11	Caparde	1.289	117	117	100	86
12	Cerik	230	20	11	17	11
13	Crveno Brdo	1.273	94	78	85	61
14	Devetak	2.169	147	183	147	121
15	Dobošnica	2.696	209	155	143	189
16	Gnojnica	2.735	208	194	164	180
17	Huskići	1.334	100	87	113	77

² Izvor: Statistika.ba

³ Izvor: Statistika.ba

18	Jaruške Donje	89	4	3	4	11
19	Jaruške Gornje	482	27	44	48	29
20	Kalajevo	69	3	2	4	8
21	Komari	46	1	0	2	1
22	Krtova	271	9	4	10	13
23	Kruševica	1.089	84	70	81	60
24	Lukavac	12.061	747	813	956	958
25	Lukavac Gornji	14	0	0	1	0
26	Mičijevići	40	1	0	1	1
27	Milino Selo	320	53	12	17	21
28	Modrac	633	42	37	54	44
29	Orahovica	332	21	23	25	15
30	Poljice	4.337	310	296	324	287
31	Prline	90	13	6	7	1
32	Prokosovići	1.503	106	81	107	111
33	Puračić	2.909	210	240	230	201
34	Semići	160	10	9	11	13
35	Sižje	314	8	9	21	17
36	Smoluća Donja	21	1	3	2	0
37	Smoluća Gornja	6	0	0	0	0
38	Stupari	178	6	7	10	7
39	Šikulje	371	21	31	25	15
40	Tabaci	654	55	47	37	37
41	Tumare	73	1	2	3	5
42	Turija	614	32	34	57	38
43	Vasiljevci	100	4	0	3	4
44	Vijenac	41	4	0	3	7
45	Σ	44.520	3.047	2.970	3.255	2.959

Procjenjeni broj stanovnika u 2020. godini iznosio je 42.927 stanovnika, a procijenjeni broj stanovnika sredinom 2021. godine iznosio je 42.518.⁴

Grad Lukavac se nalazi u sjeveroistočnom dijelu BiH, smješten u dolini rijeke Spreče, pored koje prolazi željeznička pruga Tuzla-Doboj, magistralni put koji spaja pomenute gradove, a u blizini je međunarodne vazdušne luke u Tuzli. Grad Lukavac se nalazi na 180 m nadmorske visine i pruža se, kao i dolina rijeke Spreče, dinarskim pravcem sjeverozapad-jugoistok. Pored doline Spreče, ovaj grad zahvata i dio teritorije koji predstavlja padine i ogranke triju bosanskih planina: Konjuha, Ozrena i Majevice. Grad Lukavac se graniči sa gradom Tuzla na istoku, gradom Živinice na jugoistoku, općinom Banovići na jugu, gradom Zavidovići na jugozapadu. Stanovništvo grada Lukavac živi u 44 naselja (2013) koja su organizovana u 33 mjesne zajednice (MZ) i to: Babice, Berkovica, Bikodže, Bistarac Donji, Bistarac Gornji, Bokavići, Brijesnica Donja, Brijesnica Gornja, Dobošnica Donja, Dobošnica Gornja, Devetak, Gnojnica, Hrvati, Huskići, Jaruške, Krtova I, Krtova II, Kruševica, Lukavac Grad,

4 Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Lukavac Mjesto, Milino Selo, Modrac, Orahovica, Panjik, Poljice Donje, Poljice Gornje, Prokosovići, Puračić, Sižje, Smoluća, Stupari, Šikulje-Prline, Tabaci, Tumare i Turija.⁵

Prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, grad Lukavac prema nivou razvijenosti u 2019. 2020. i 2021. godini spada u red treće kategorije.

Nivo razvijenosti Grada Lukavac u 2019., 2020. i 2021 godini⁶

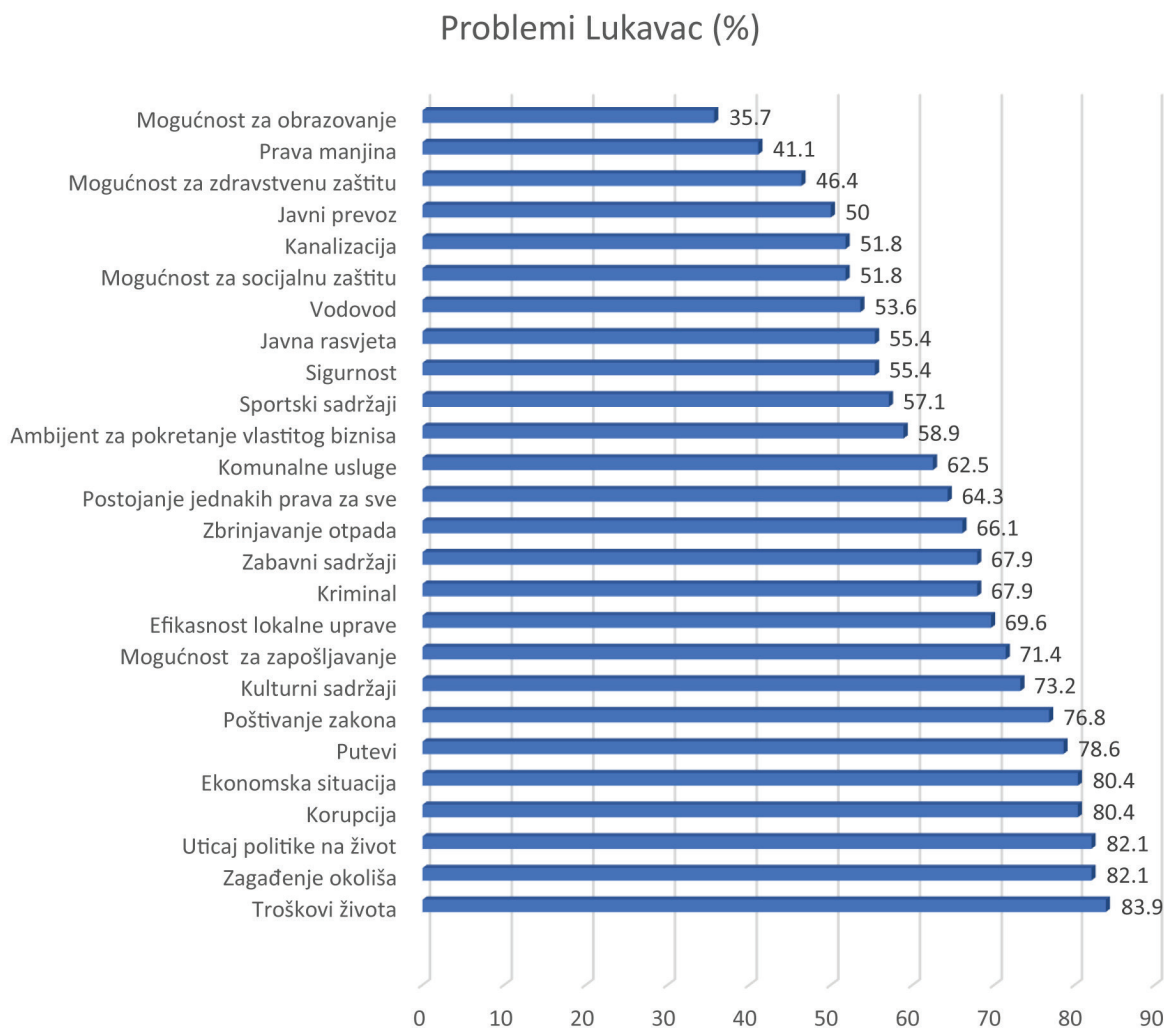
Grad	Prihod od poreza na dohodak po	Stepen zaposlenosti	Kretanje stanovništva 2013-2019/20/21	Učešće starog stanovništva	Stepen obrazovanja radne snage	Indeks	Rang	Grupa
2019	0,81	0,92	0,86	0,92	0,97	0,89	29	III
2020	0,86	0,93	0,85	0,92	1,01	0,91	27	III
2021	0,88	0,90	0,85	0,91	0,99	0,90	31	III

Na području grada Lukavac djeluje osam osnovnih škola, sa 16 područnih škola i tri srednje škole.

Na području grada Lukavac djeluju i javne ustanove i to: JU Dom zdravlja, JU Centar za socijalni rad, JU Centar za kulturu sa Sportskom dvoranom i bibliotekom, JU Radio-televizija Lukavac, te Javna ustanova za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta kao nosioci podrške omladinskom sektoru i radu s djecom i mladima.

Strategija prema mladima Tuzlanskog kantona 2020-2024, koja je istraživanjem o problemima i potrebama mladih ljudi, rađenim na uzorku od 1560 ispitanika sa područja Tuzlanskog kantona u dobi od 15 do 34 godine starosti, obuhvatila i 112 ispitanika sa područja tadašnje općine Lukavac, utvrdila je sljedeće probleme u procentualnim vrijednostima za područje tadašnje općine Lukavac:

Problemi mladih na području tadašnje općine Lukavac iz Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona 2020-2024⁷

Uvidom u rezultate istraživanja iz Nacrta Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona 2020-2024 za područje grada Lukavac, vidimo da hijerarhijski najveći procenat mladih, kao problem vidi troškove života (83,9%), uticaj politike na život i zagađenje okoliša (82,1%), slijedi korupcija i ekonomska situacija po 80,4%, putevi 78,6%, poštivanje zakona 76,8%, kulturni sadržaji 73,2%, mogućnost za zapošljavanje 71,4%, efikasnost lokalne uprave 69,6%, te zabavni sadržaji i kriminal sa 67,9%.

Pregled stanja vođenja politike prema mladima

Politika prema mladima grada Lukavac, realizira se prema smjernicama Zakona o mladima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 36/10), Rezolucije o mladima u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 12/03), Strategije prema mladima TK 2020-2024 („Službene novine Tuzlanskog kantona 04/2021“), te drugih dokumenata relevantnih za pitanja mladih.

Uzrast mladih u Gradu Lukavac podrazumijeva uzrast od 15 do 35 godina starosti, te aktivnosti, mjere, projekti i programi i generalno rad s mladima, odnose se na ovaj uzrast. U smislu ove Strategije, rad sa djecom mlađom od 15 godina starosti, te aktivnosti, mjere, projekti i programi sa djecom, tretirat će se također kao ulaganje u omladinski sektor.

Institucionalni okvir rada u omladinskom sektoru na području grada Lukavac čine:

1. Odsjek za društvene djelatnosti, mlade i sport,
2. Vijeće mladih Grada Lukavac,
3. Komisija za pitanja mladih, obrazovanje, kulturu i sport pri Gradskom vijeću Lukavac.

Za pitanja mladih, u okviru Grada Lukavac, nadležna je Služba za društvene djelatnosti i upravu, u okviru koje je odsjek za društvene djelatnosti, mlade i sport. U ovom odsjeku sistematizirana je pozicija Stručnog savjetnika za pitanja mladih i sport.

Zakonske obaveze Grada Lukavac, po pitanju osiguranja minimum mjera u radu sa mladima i omladinskih aktivnosti, koje nalaže Zakon o mladima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 36/10), su u grada Lukavac sljedeće:

Grad Lukavac, u prethodnom periodu, je

imao budžetska izdvajanja namijenjena mladima kroz razne osnove. U Budžetu Grada Lukavac, bila je kreirana budžetska pozicija „Podsticaj mladima“, koja je u prethodnom periodu bila podjeljena u tri stavke:

1. Podsticaj mladima putem komisije Gradskog vijeća,
2. Podsticaj mladima putem Vijeća mladih i omladinskih organizacija,
3. Rad vijeća mladih.

Prve dvije stavke su raspoređivane putem Javnog poziva, dok su sredstva sa treće stavke raspoređivana putem zahtjeva Vijeća mladih. Na taj način pružena je podrška Vijeću mladih. Grad je također obezbijedio prostor za rad Vijeća mladih Lukavac i omladinskih udruženja, za njihov rad i omladinske aktivnosti koji se nalazi u sklopu Centra za kulturu Lukavac, te održavanje i finansiranje istog. Od 2023. godine, podrška Vijeću mladih je sa posebne budžetske stavke, dok se budžetska stavka „Podsticaj mladima“, realizira putem javnog poziva.

Iz Budžeta Grada Lukavac, redovno se izdvajaju sredstva za omladinski sektor po raznim osnovama. Pored izdvajanja iz budžetske stavke „Podsticaj mladima“, izdvajaju se također značajna sredstva za stipendije učenicima, studentima i uspješnim sportistima, zatim nagrade učenicima generacije, podrška pri odbrani doktorske disertacije, nabavka udžbenika i školskog pribora, te stipendiranje učenika iz romske nacionalne manjine, subvencioniranje karata učenicima iz kategorije socijalno ugroženih, što će tabelarno biti prikazano u analizi stanja po pojedinačnim oblastima u nastavku ovog dokumenta. Također, Izdvajaju se sredstva za troškove volontiranja mladih ljudi pri stručnom osposobljavanju bez zasnivanja

radnog odnosa, te se značajna sredstva također izdvajaju za sektor sporta, gdje većinu članstva čine mladi ljudi.

Na nivou zakonodavne vlasti djeluje Komisija za pitanja mladih, obrazovanje, kulturu i sport, kao stalno radno tijelo Gradskog vijeća Lukavac.

Tokom 2020. godine, tadašnja Općina je raspisala konkurs i u radni odnos primila državnog službenika na poziciju „Stručni savjetnik za pitanja mladih“ u tadašnjoj Službi za upravu, društvene djelatnosti, mlade i boračko-invalidsku zaštitu, Odsjek za društvene djelatnosti i mlade, te je službenik u toku 2022. godine uspješno završio obuku i certificiranje za rad sa mladima Instituta za razvoj mladih „Kult“, koji po ovlaštenju Federalnog ministarstva kulture i sporta, vrši obuku državnih službenika za rad sa mladima, čime je također ispunjena još jedna zakonska obaveza.

Na području grada Lukavac, od 2012. godine djeluje Vijeće mladih Općine Lukavac, kao mreža omladinskih udruženja koja se nalaze u registru omladinskih udruženja Grada Lukavac, osnovano s ciljem predstavljanja i zastupanja mladih i omladinskih udruženja pred lokalnom upravom, te druga omladinska udruženja.

Grad Lukavac je također obezbjeđivao prostor za rad Vijeća mladih Lukavac i omladinskih udruženja, za njihov rad i omladinske aktivnosti, koji se nalazi u sklopu JU Centra za kulturu Lukavac, te održavanje i finansiranje istog, te su Vijeću mladih i omladinskim udruženjima, također bile na raspolaganju i sale za sastanke i prostori u sklopu JU Centra za kulturu, Biblioteke i Gradske uprave Lukavac, za njihove aktivnosti. Također, Grad Lukavac je podržao inicijativu izgradnje Omladinskog centra.

Usvajanjem ove Strategije, Grad Lukavac, prema Zakonu o mladima Federacije Bosne i Hercegovine, će u potpunosti ispuniti zakonske obaveze koje se odnose na ispunjavanje minimum mjera u radu sa mladima i omladinskih aktivnosti.

OBRAZOVANJE , ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO MLADIH

Pregled opšteg stanja obrazovanja mladih

Grad Lukavac pruža kontinuiranu podršku učenicima i studentima po raznim osnovama, gdje se iz Budžeta izdvajaju sredstva za stipendije učenicima, studentima i uspješnim sportistima, za nagrade učenicima generacije, za podršku pri odbrani doktorske disertacije, za nabavka udžbenika i školskog pribora, stipendiranje učenika iz romske nacionalne manjine, te subvencioniranje karata učenicima iz kategorije socijalno ugroženih.

Pregled izdvajanja za obrazovanje u posljednje četiri godine

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Stipendije učenicima, studentima i uspješnim sportistima	58.950,00	79.650,00	80.100,00	92.700,00	87.750,00	98.100,00
Nagrade učenicima generacije	1.800,00	1.800,00	1.650,00	1.800,00	1.800,00	4.200,00
Podrška pri odbrani doktorske disertacije po javnom pozivu	1999,80	4000,00	0	4000,00 (nije realizirano jer nije bilo prijava)	4.000,00	4000,00 (nije realizirano jer nije bilo prijava)
Nabavka udžbenika i školskog pribora, te stipendiranje učenika iz romske nacionalne manjine	3800,00	Isplaćeno korisnicima putem „World Vision“	7.950,00	10.550,00	9.950,00	9.950,00
Subvencioniranje karata učenicima iz kategorije socijalno ugroženih	6.275,00	19.372,00	20.102,50	8.878,00	13.385,50	16.999,00

Predškolski odgoj i obrazovanje na području grada Lukavac

Iako je po Zakonu o mladima FBiH, donja granica za uzrast mladih petnaest godina, gradeći kvalitetan strateški okvir za svrsishodnu institucionalnu podršku omladinskom sektoru i aktivnom učešću u kreiranju zdrave i funkcionalne ličnosti mladog čovjeka, neminovno je baviti se i razvojnim periodom prije petnaeste godine, odnosno u predškolskom i ranom školskom uzrastu, koji je između ostalog krucijalan za ostvarivanje punih potencijala čovjeka.

Na prostoru grada Lukavac, djeluje Javna ustanova za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta.

Osnovna djelatnost ustanove je predškolski odgoj i obrazovanje i prvi je stepen obrazovanja na koji se nadovezuje osnovno obrazovanje, a djelatnost je 85.10 predškolsko obrazovanje.

Predškolski odgoj i obrazovanje je početni stepen jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja, koji se ostvaruje kroz programe sa ugrađenom zajedničkom jezgrom cjelovitih razvojnih programa. Predškolski odgoj i obrazovanje kao sastavni dio odgojno-obrazovnog sistema je prvi, poseban i specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji obuhvata: odgoj, obrazovanje, njegu, zdravstvenu i socijalnu zaštitu djece uzrasta od 6 mjeseci do polaska u školu. Djelatnost je od posebnog društvenog interesa.

JU za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta Lukavac, svoj rad obavlja u zgradi površine 1273,00 m². Zgrada je sagrađena 1970 godine. Površina dvorišta obdaništa u Lukavcu iznosi 20.000 m². Djelatnost ustanove temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju («Službene novine TK», broj:

12/09, 8/11, 10/13, 10/20.), Osnovama programa odgojno-obrazovnog rada sa djecom predškolskog uzrasta, pedagoškim standardima za predškolski odgoj i obrazovanja. Prostorni kapaciteti ustanove u potpunosti zadovoljavaju Zakonom predviđene standarde za rad s djecom predškolskog uzrasta, koje je utvrdilo Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport („Službene novine TK“ 26. 07. 1999 god.).

Za neposredan vaspitno obrazovni rad namijenjeno ja 480 m². Taj prostor je podijeljen u pet većih i četiri male sobe (spavaone) u kojima borave djeca.

Odgojno-obrazovni rad realizirat će odgajatelji i stručni saradnici. Odgojno-obrazovne grupe su formirane prema važećim pedagoškim standardima. S obzirom da se prijem djece vrši tokom cijele godine, odnosno da je broj djece u grupama varijabilan, moguće su promjene u rasporedu grupa i odgajatelja.⁸

⁸ JU za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta Lukavac

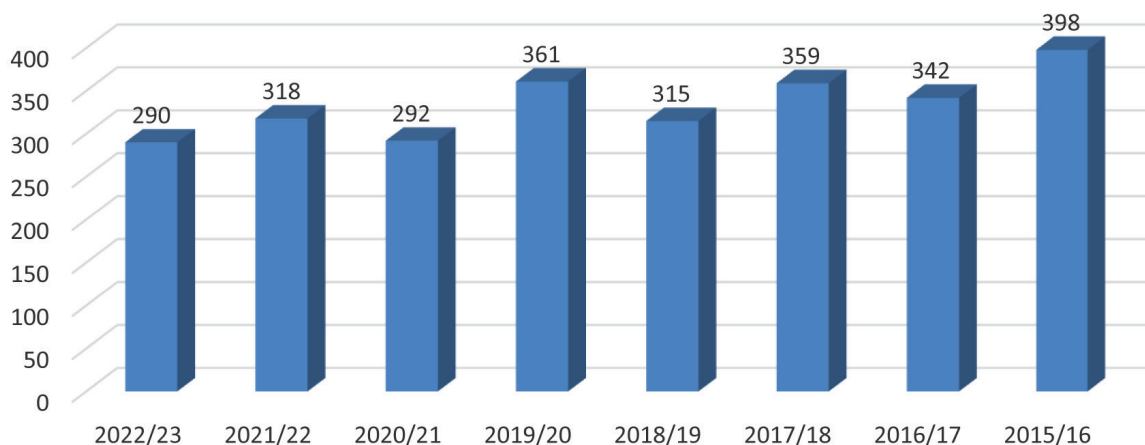
Osnovne škole na području grada Lukavac

U školskoj 2019/2020. godini, u osnovnim školama na području grada Lukavac, nastavu je pohađalo ukupno 3.070 učenika, od čega su 1.448 djevojčice. Nastavno osoblje je činilo ukupno 277 nastavnika, od kojih su 202 žene.⁹ U školskoj 2020/2021. godini, u osnovnim školama na području općine Lukavac, nastavu je pohađalo ukupno 3.022 učenika, od čega su 1.428 djevojčice. Nastavno osoblje je činilo ukupno 276 nastavnika, od kojih su 203 žene.¹⁰ U školskoj 2021/2022. godini, u osnovnim školama na području grada Lukavac, nastavu je pohađalo ukupno 3.039 učenika, od čega su 1.427 djevojčice. Nastavno osoblje je činilo ukupno 282 nastavnika, od kojih su 206 žene.¹¹

U svih osam škola, u prvi razred devetogodišnjeg školovanja u školsku 2022/23. godinu, upisano je ukupno 290 učenika (centralne i područne škole) i to. 141 dječak i 149 djevojčica.

Grafički prikaz upisanih učenika u školsku 2022/2023. godinu, sa uporednim podacima iz prethodnih sedam školskih godina:

Grafički prikaz upisa učenika u osnovne škole u periodu od školske 2015/16 do školske 2022/23

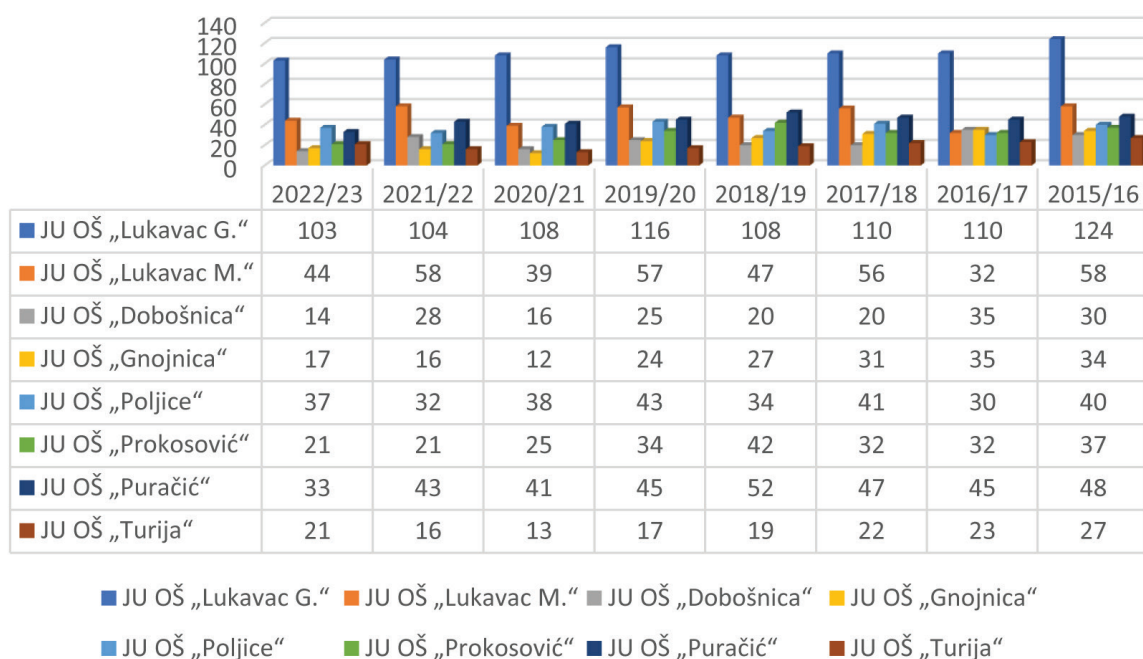
S obzirom da je obrazovanje u nadležnosti Kantona, a objekti se nalaze na području grada Lukavac, briga o objektima bi trebala biti zajednička. Grad Lukavac u svom budžetu svake godine planira određena novčana sredstva za adaptaciju osnovnih i srednjih škola, ali to nije dovoljno da bi se stvorili adekvatni uslovi za nesmetano odvijanje nastave. Gradska OŠ "Lukavac Grad" je priključena na sistem daljinskog grijanja, dok ostale škole prostorije zagrijevaju iz vlastitih centralnih ložišta. OŠ «Lukavac Grad» ima ugrađen lift kojim se učenicima sa tjelesnim teškoćama olakšava pristup kabinetima koji se nalaze na višim spratovima. Veliki problem u većini škola predstavljaju sanitarni čvorovi, kao i dotrajala stolarija čijom zamjenom bi se postigla velika ušteda energije, odnosno povećao stepen

⁹ Federalni zavod za statistiku

¹⁰ Federalni zavod za statistiku

¹¹ Federalni zavod za statistiku

Grafički prikaz upisa učenika u prve razrede osnovnih škola od školske 2015/16 do 2022/23 po školama

energetske efikasnosti, a učenicima omogućili kvalitetniji uslovi za prisustvo nastavi. Izvođenje nastavnog procesa, kvalitet odgojno-obrazovne djelatnosti škole, pripremljenost mladih generacija za život i nastavak školovanja, u mnogome zavisi od stručnosti onih koji učestvuju u odgojno-obrazovnom procesu, nastavnika i stručnih saradnika. Nastavu u osnovnim školama realiziraju nastavnici razredne i predmetne nastave koji posjeduju kvalifikacije predviđene pedagoškim standardima i nema iskazane potrebe za deficitarnim kadrovima.

Srednje škole na području grada Lukavac

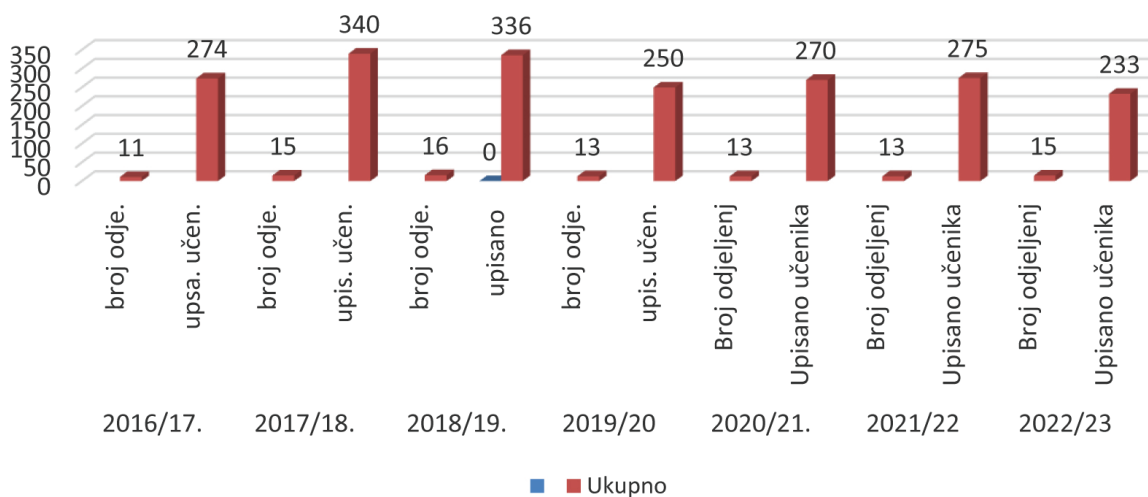
Srednje obrazovanje na području grada Lukavac obavlja se u tri (3) srednje škole: JU Mješovita srednja škola Lukavac, JU Mješovita srednja ekonomsko-hemijska škola Lukavac i JU Mješovita srednja elektro-mašinska škola u Lukavcu. JU Mješovita srednje škole školuje zanimanja: gimnazija-opći smjer (4 godine) i medicinska sestra-tehničar (4 godine). U Mješovitoj srednjoj ekonomsko-hemijskoj školi obrazuju se sljedeća zanimanja: ekonomija, pravo i trgovina: ekonomski tehničar – finansijsko-računovodstveni smjer (4 godine), ekonomski tehničar – smjer poslovna informatika (4 godine), poslovno-pravni tehničar (4 godine), poslovni sekretar (3 godine), hemijski tehničar u farmaceutskoj proizvodnji (4 godine). Ugostiteljstvo i turizam: konobar (3 godine), kuhar (3 godine). Tekstilstvo i kožarstvo: obućar (3 godine). Ostale djelatnosti: frizer-vlasuljar (3 godine).¹²

U školskoj 2019/2020. godini, u srednjim školama na području grada Lukavac, nastavu je pohađalo ukupno 1.052 učenika, od čega su 537 učenice, 79 učenika pohađalo je gimnaziju, od kojih su 58 pripadnice ženskog spola, 705 učenika je pohađalo tehničke i srodne

¹² Strategija integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027

škole, od kojih je 376 pripadnica ženskog spola, dok je stručne/strukovne škole pohađalo ukupno 288 učenika, od kojih je 103 ženskog spola. Nastavno osoblje je činilo ukupno 118 nastavnika, od kojih su 63 bile žene. U školskoj 2020/2021. godini, u srednjim školama na području grada Lukavac, nastavu je pohađalo ukupno 1.050 učenika, od kojih je 516 učenica, sa kojima je radilo 121 nastavnika, od koji su 77 žene. U školskoj 2021/2022. godini, u srednjim školama na području grada Lukavac, nastavu je pohađalo ukupno 974 učenika, od kojih je 485 učenica, sa kojima je radilo 122 nastavnika, od koji su 78 žene.¹³

Grafički prikaz upisa u prve razrede za srednje škole 2016/17 - 2022/23

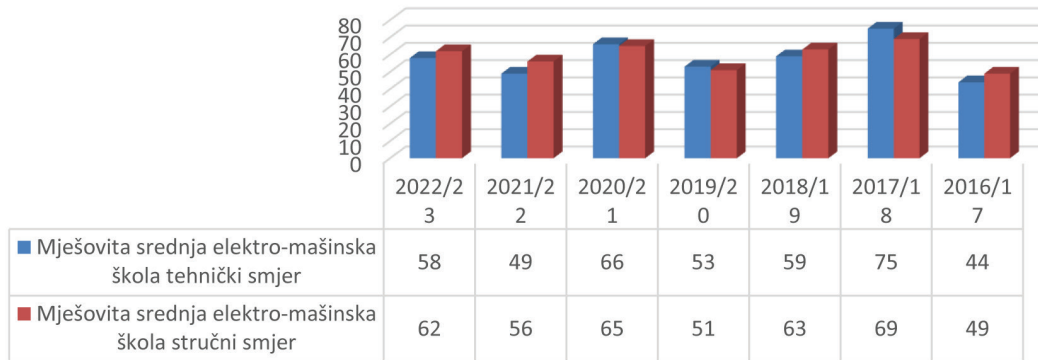

U prve razrede u tri srednje škole-školske 2022/23. godine, upisano je 15 odjeljenja sa 233 učenika.

Grafički prikazi upisanih učenika u tri srednje škole, sa uporednim podacima iz prethodnih školskih godine, po školama:

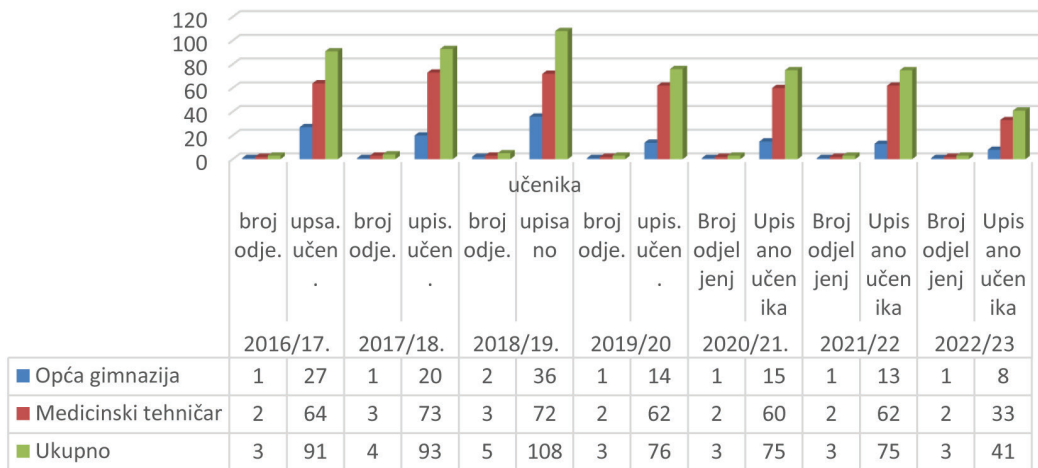

Mješovita srednja elektro-mašinska škola Lukavac

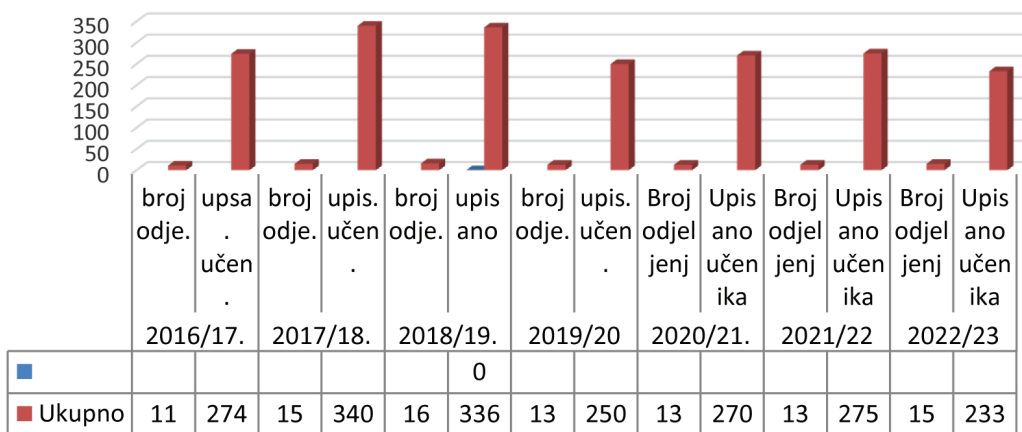
■ Mješovita srednja elektro-mašinska škola tehnički smjer
 ■ Mješovita srednja elektro-mašinska škola stručni smjer

Mješovita srednja škola Lukavac

■ Opća gimnazija ■ Medicinski tehničar ■ Ukupno

Grafički prikaz upisa u prve razrede za srednje škole 2016/17 - 2022/23

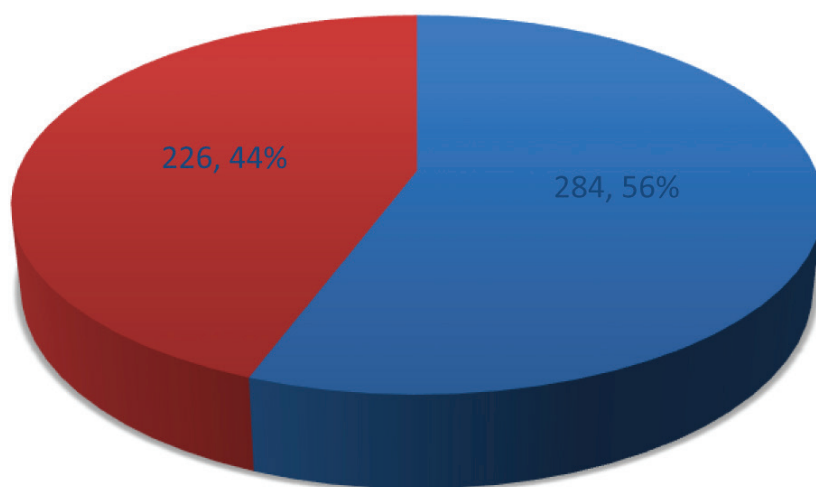
■ Ukupno

Na teritoriji grada Lukavac nema ustanova visokog obrazovanja, a najveći broj mladih sa teritorije grada, stiže visoko obrazovanje na Univerzitetu u Tuzli ili Univerzitetu u Sarajevu, kao i drugim univerzitetima u BiH ili inostranstvu.

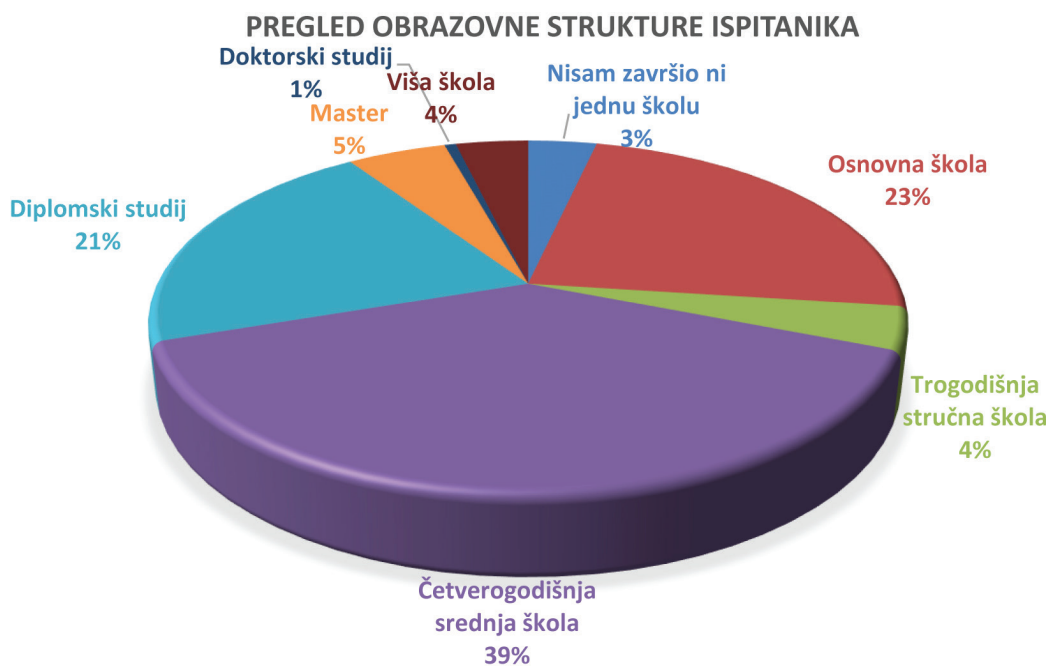
Neformalno obrazovanje provodi se uglavnom kroz projekte koji se realiziraju putem nevladinog sektora.

Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti obrazovanja mladih

284 ispitanika/ca su bili učenici ili studenti, dok 226 njih, nisu bili u procesu redovnog školovanja u trenutku popunjavanja ankete.

■ U procesu školovanja ■ Nisu u procesu školovanja

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

- 1) U potpunosti se ne slažem
- 2) Ne slažem se
- 3) Niti se slažem, niti se ne slažem
- 4) Slažem se
- 5) U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog, doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

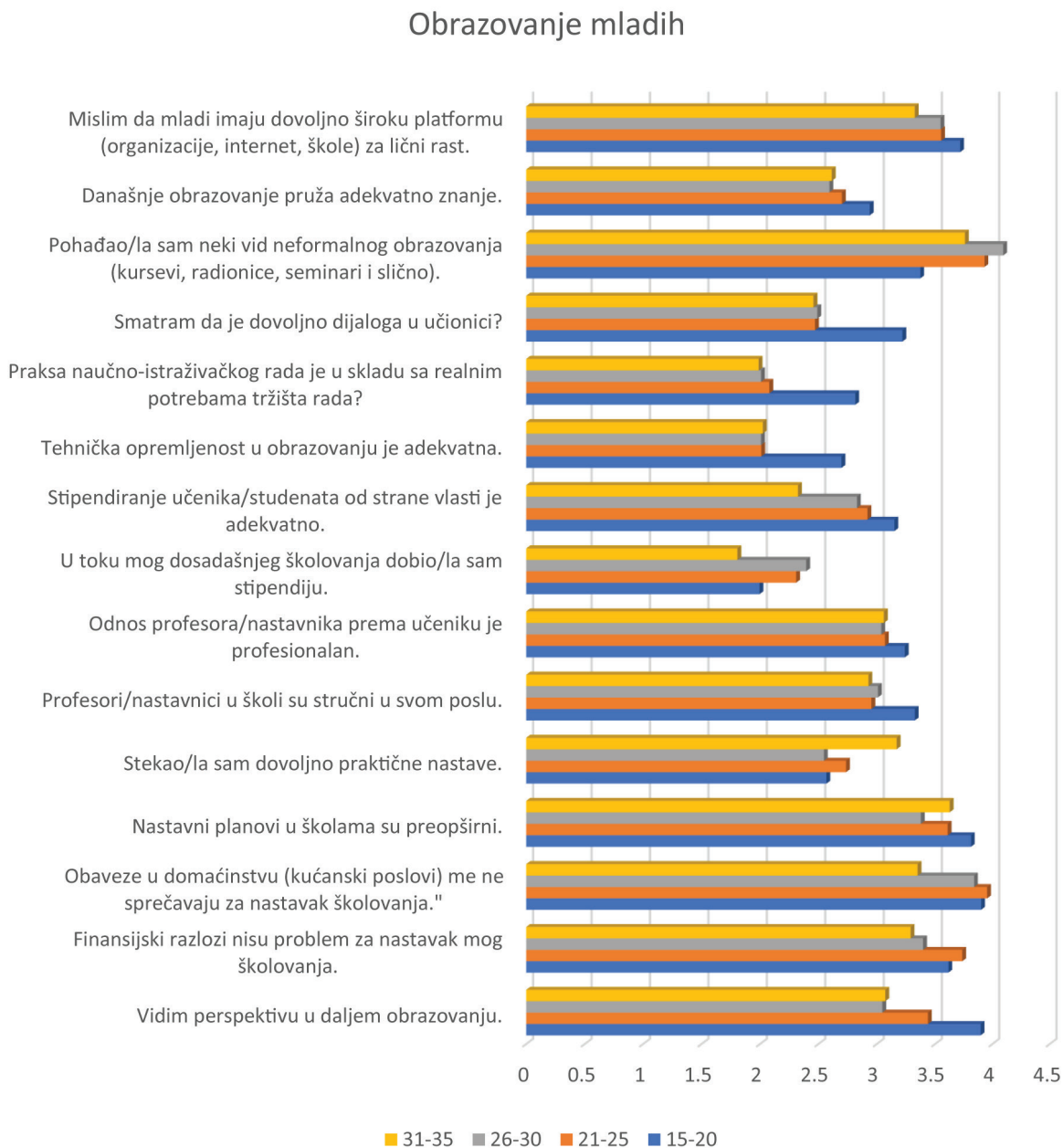
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju, i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti obrazovanja mladih.

OBRAZOVANJE	
Mladi vide perspektivu u daljem obrazovanju.	Mladi smatraju da tehnička opremljenost u obrazovanju nije adekvatna.
Finansijski razlozi nisu problem za nastavak školovanja mladih	Mladi smatraju da praksa naučno-istraživačkog rada nije u skladu sa realnim potrebama tržišta rada
Obaveze u domaćinstvu (kućanski poslovi) mlade ne sprečavaju za nastavak školovanja.	Mladi smatraju da nije dovoljno dijaloga u učionici
Mladi smatraju da su nastavni planovi u školama preopširni.	Većina mladih je pohađalo neki vid neformalnog obrazovanja (kursevi, radionice, seminari i slično).
Mladi smatraju da nisu stekli dovoljno praktične nastave.	Mladi smatraju da današnje obrazovanje ne pruža adekvatno znanje.
Mladi smatraju da su profesori/nastavnici u školi stručni u svom poslu.	Mladi smatraju da imaju dovoljno široku platformu (organizacije, internet, škole) za lični rast.
Mladi smatraju da je odnos profesora/nastavnika prema učeniku profesionalan.	Mladi smatraju da je školovanje važno za zaposlenje.
Većina mladih u toku školovanja nisu dobili stipendiju.	Mladi su imali neutralan stav da ih je školovanje dobro pripremlilo za zaposlenje.
Mladi imaju neutralan stav na tvrdnju da je stipendiranje učenika/studenata od strane vlasti adekvatno.	-

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti obrazovanja mladih

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, uočava se trend različitog mišljenja mladih uzrasta od 15 do 20 godina starosti kod tvrdnji „Smatram da je dovoljno dijaloga u učionici“, „Vidim perspektivu u daljem obrazovanju“, „Profesori/nastavnici u školi su stručni u svom poslu“, „Praksa naučno istraživačkog rada je u skladu sa realnim potrebama tržišta rada“, „Tehnička opremljenost u obrazovanju je adekvatna“.

Također, uočen je trend da mladi kako stare, sve se manje slažu da je stipendiranje učenika/studenata od strane vlasti adekvatno.

Analizom dobivenih podataka iz nacrtu Strategije prema mladima TK 2020-2024, za čiju izradu je rađeno istraživanje o problemima i potrebama mladih ljudi, a koje je obuhvatilo i 112 mladih osoba sa područja grada Lukavac, njih 35,7% mogućnost za obrazovanje vidi kao problem.

Pregled opšteg stanja iz oblasti zapošljavanje i poduzetništvo mladih

Struktura poslovnih subjekata na području grada Lukavac u 2019, 2020. i 2021. godini

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom 2019/20/21. godine)	UKUPNO	Pravna lica	Podružnice u sastavu pravnih lica	Fizička lica obrtnici	Broj subjekata na 1000 stanovnika
2019	43.217	2.481	723	482	1276	57,4
2020	42.927	2.434	742	457	1235	56,7
2021	42.518	2.323	765	449	1.109	54,6

Stanje zaposlenosti i nezaposlenosti u gradu Lukavac 2019/20/21. godine^{14,15}

Grad	Broj stanovnika	Ukupna zaposlenost	Ukupna nezaposlenost
2019	43,217	9,617 (od toga žene 3.335)	7.604
2020	42.927	9.377 (od toga žene 4.298)	7.864
2021	42.518	9.146 (od toga žene 4.294)	7.534

NEZAPOSLENE OSOBE PREMA STRUČNOJ SPREMI, stanje decembar 2019-2021.¹⁶

Grad	Ukupna nezaposlenost	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
2019	7.604	558	41	2.682	-	36	2.213	89	1.985
2020	7.864	586	39	2.783	-	38	2.303	92	2.023
2021	7.222	524	32	2.556	-	34	2.109	79	1.888

Kompozitni koeficijent nezaposlenosti mladih za grad Lukavac¹⁷

Grad	Mladi od 15 do 34	%	Zaposlenost mladih	%	Nezaposlenost mladih	%
Lukavac	12.231	9,5	3,475	8,7	2,607	10,9

14 Federalni zavod za statistiku

15 Federalni zavod za programiranje razvoja

16 Federalni zavod za statistiku

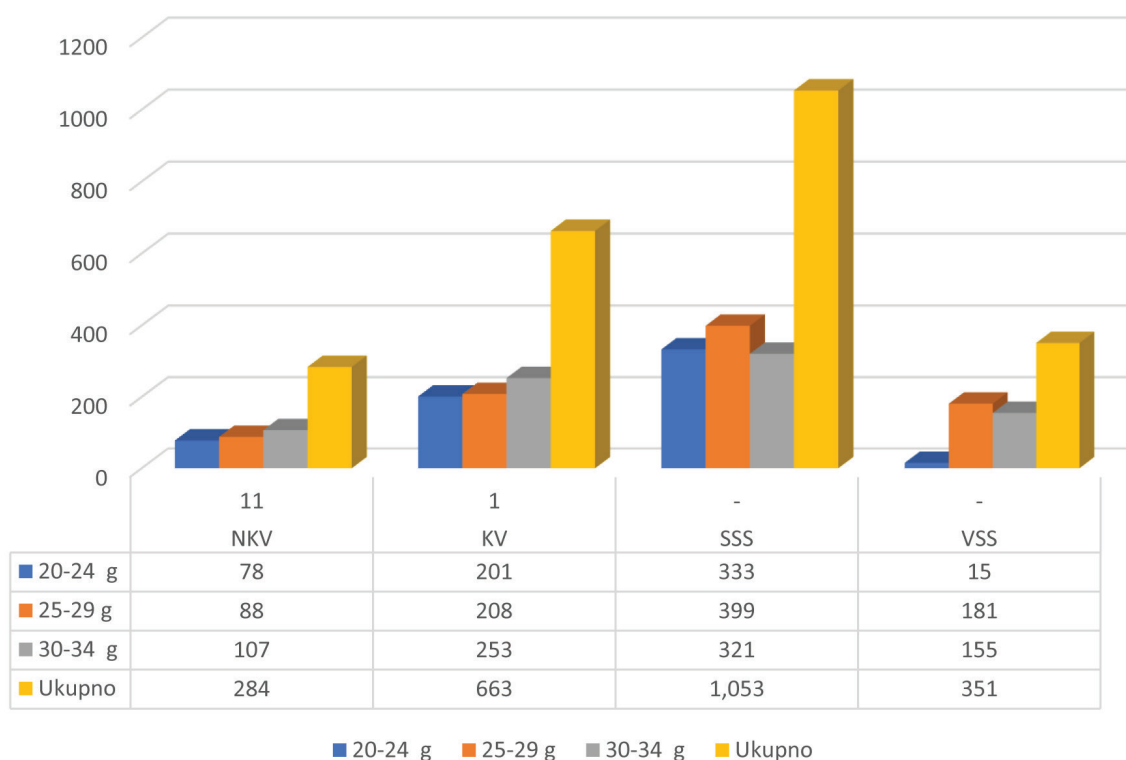
17 Izvor: Izračun prema podacima FZS-a, Popis stanovništva iz 2013., preuzeto iz nacrta Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona 2020-2024

Podaci biroa za zapošljavanje Lukavac o broju nezaposlenih mladih ljudi po kvalifikacionim strukturama i starosnim grupama u decembru 2020., 2021. i 2022. godine prikazani su u sljedećim tabelama:

2020 godina:¹⁸

Starosna struktura	NKV	KV	SSS	VSS
15-19 g	11	1	-	-
20-24 g	78	201	333	15
25-29 g	88	208	399	181
30-34 g	107	253	321	155
Ukupno	284	663	1.053	351
2.351				

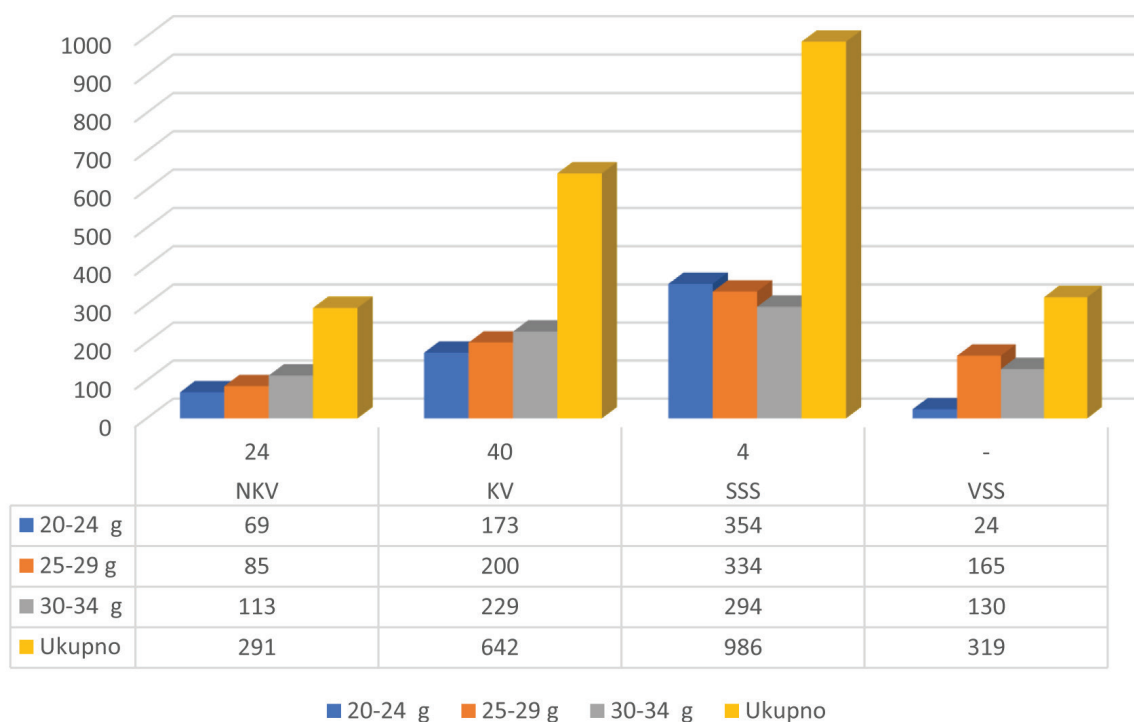
Grafički pregled nezaposlenosti mladih za 2020. godinu

2021 godina:¹⁹

Starosna struktura	NKV	KV	SSS	VSS
15-19 g	24	40	4	-
20-24 g	69	173	354	24
25-29 g	85	200	334	165
30-34 g	113	229	294	130
Ukupno	291	642	986	319
2238				

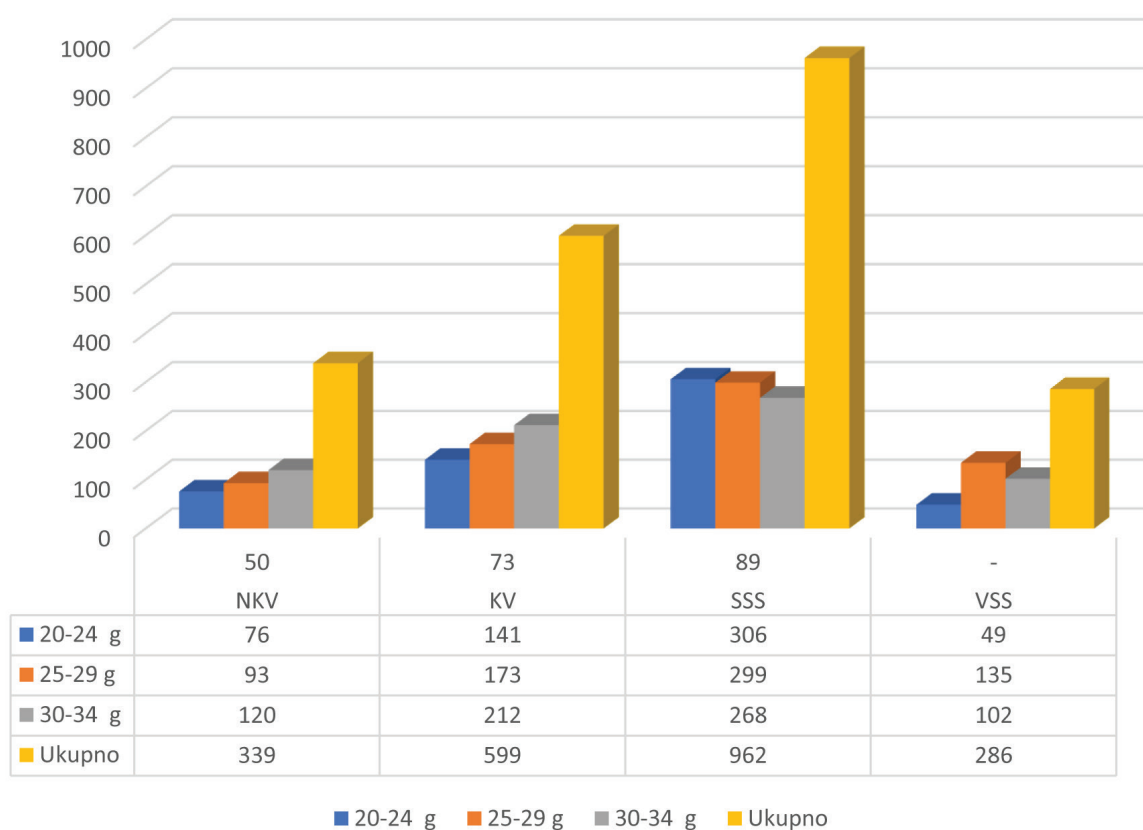
Grafički pregled nezaposlenosti mladih za 2021. godinu

2022 godina:²⁰

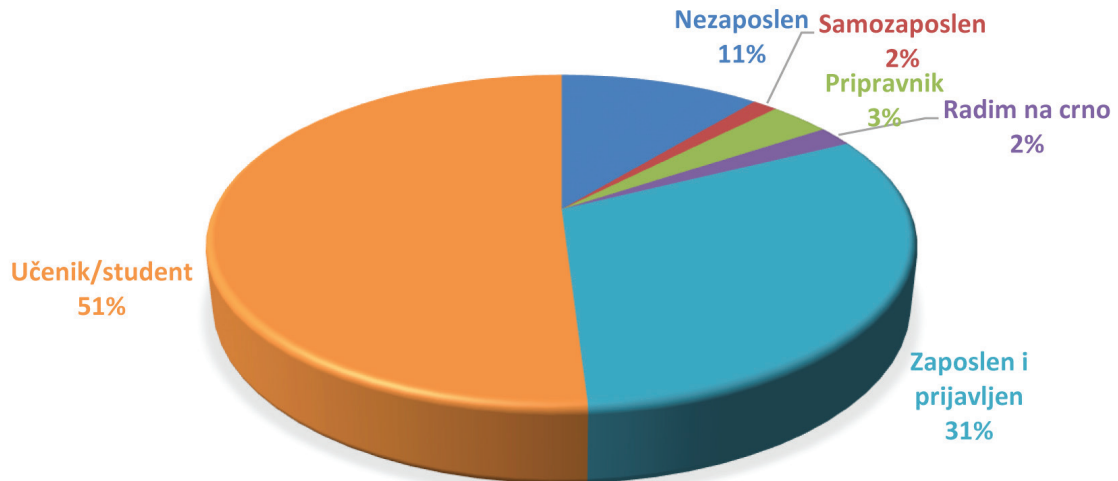
Starosna struktura	NKV	KV	SSS	VSS
15-19 g	50	73	89	-
20-24 g	76	141	306	49
25-29 g	93	173	299	135
30-34 g	120	212	268	102
Ukupno	339	599	962	286
2186				

Grafički pregled nezaposlenosti mladih za 2022. godinu

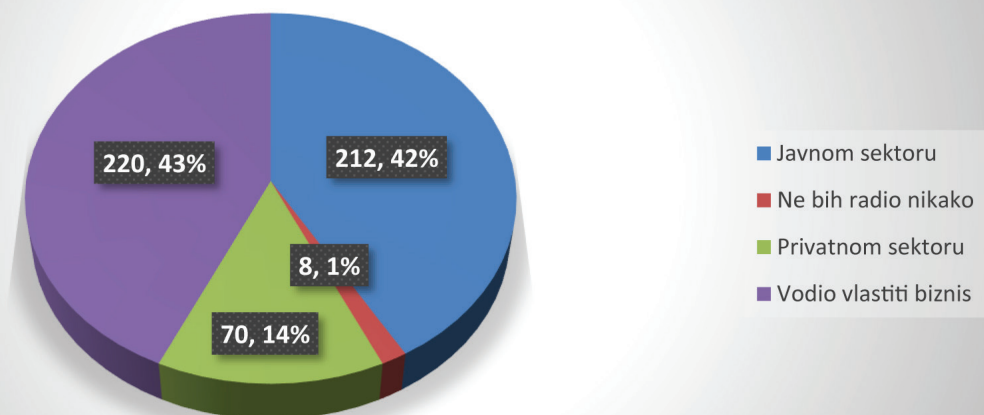
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti zapošljavanja i poduzetništva mladih

GRAFIČKI PREGLED RADNOG STATUSA MLADIH

Anketnim istraživanjem o problemima i potrebama mladih, utvrđeno je da značajan broj mladih ima ambicije za pokretanje vlastitog biznisa. Na anketnu tvrdnju „Da li bi radio radio/la u..“ mladi su odgovorili sljedeće:

Grafički pregled radnog interesovanja mladih

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

1. U potpunosti se ne slažem
2. Ne slažem se
3. Niti se slažem, niti se ne slažem
4. Slažem se
5. U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

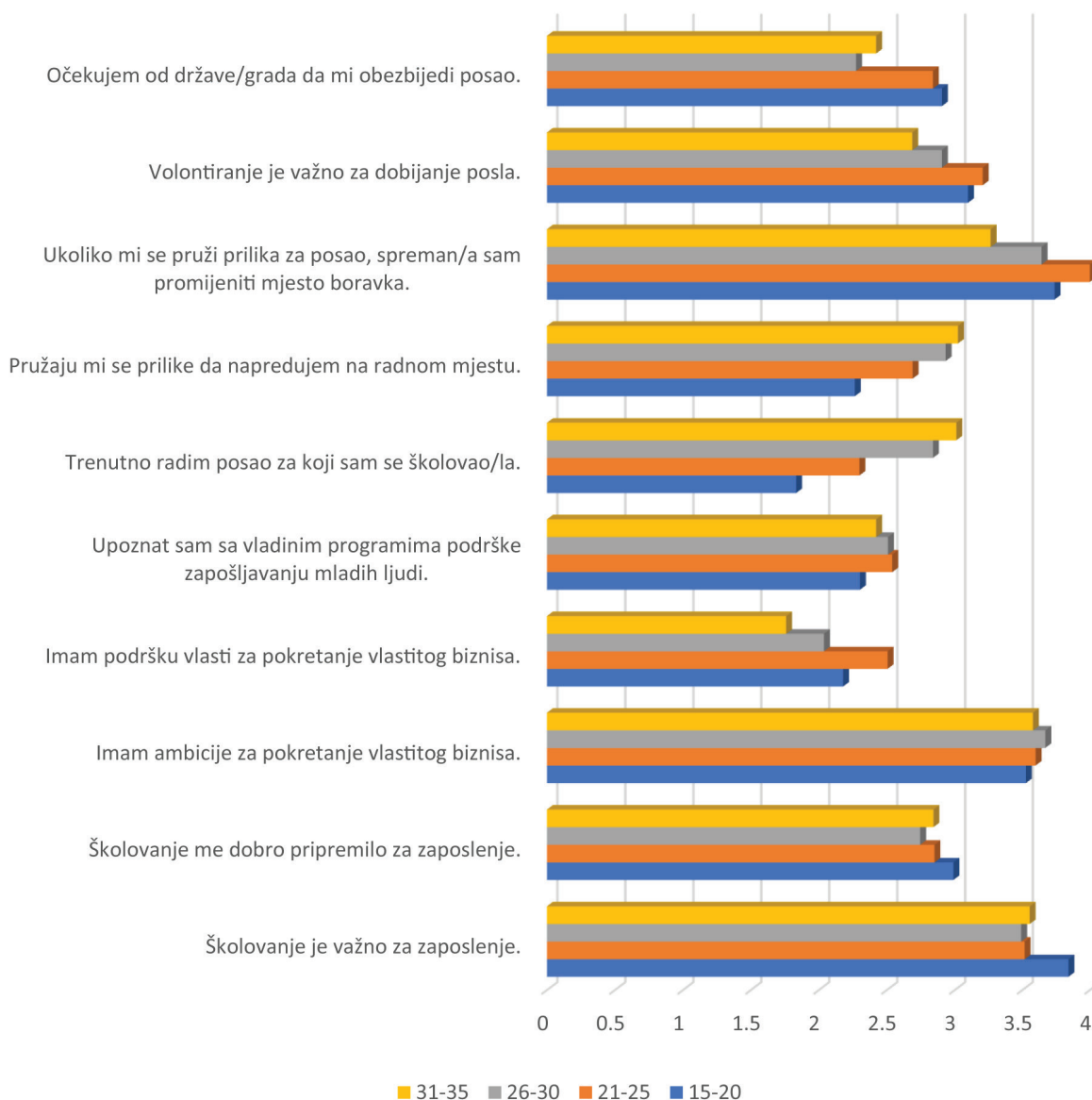
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti zapošljavanja i poduzetništva mladih.

OBRAZOVANJE	
Mladi smatraju da je školovanje važno za zaposlenje.	Većina mladih trenutno ne radi posao za koji su se školovali
Mladi su imali neutralan stav da ih je školovanje dobro pripremlilo za zaposlenje.	Mladi smatraju da im se ne pružaju prilike da napreduju na radnom mjestu.
Mladi imaju ambicije za pokretanje vlastitog biznisa.	Ukoliko im se pruži prilika za posao, mladi su spremni promijeniti mjesto boravka.
Mladi smatraju da nemaju podršku vlasti za pokretanje vlastitog biznisa.	Mladi imaju neutralan stav na tvrdnju da je volontiranje važno za dobijanje posla.
Mladi nisu upoznati sa vladinim programima podrške zapošljavanju mladih ljudi.	Mladi generalno ne očekuju od države/grada da im obezbijedi posao.

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti zapošljavanja i poduzetništva mladih

Zapošljavanje i poduzetništvo mladih

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, uočen je trend da mladi iz najniže starosne skupine, najviše smatraju da je školovanje važno za zaposlenje. Uočava se da mladi iz viših starosnih skupina imaju manja očekivanja od države kada je u pitanju zapošljavanje, u odnosu na mlade iz nižih starosnih skupina. Također, uočen je trend da su mladi iz nižih starosnih skupina spremniji promijeniti mjesto boravka ukoliko im se ukaže prilika za zaposlenje, u odnosu na mlade iz viših starosnih skupina. Kada je u pitanju neutralan stav za važnost volontiranja za zapošljavanje, uočava se trend da su mladi iz starijih uzrasnih skupina, skeptičniji po ovom pitanju u odnosu na mlade iz nižih starosnih

skupina. Ono što je ohrabrujuće, je mali varijabilitet kada je u pitanju tvrdnja da mladi imaju ambicije za pokretanje vlastitog biznisa. Ambicije za pokretanje vlastitog biznisa imaju mladi svih uzrasta, o čemu treba svakako voditi računa u narednom periodu, kada je u pitanju institucionalna podrška mladima u ovom segmentu.

Analizom dobivenih podataka iz nacрта Strategije prema mladima TK 2020-2024, za čiju izradu je rađeno istraživanje o problemima i potrebama mladih ljudi, a koje je obuhvatilo i 112 mladih osoba sa područja grada Lukavac, njih 71,4% mogućnost za zapošljavanje vidi kao problem, što je izuzetno visok procenat. Također 80,4% mladih ekonomsku situaciju smatra nezadovoljavajućom, a 80,4% njih smatra da je korupcija zastupljena na području grada. Također 58,9% mladih smatra da je područje grada Lukavac loš ambijent za pokretanje vlastitog biznisa. 83,9% mladih smatra da su visoki troškovi života.

SOCIJALNA, ZDRAVSTVENA BRIGA, I SIGURNOST MLADIH

Pregled opšteg stanja iz oblasti socijalna briga mladih

Socijalna briga mladih ogleda se u pružanju usluga socijalnog rada, lične njege, zaštite ili socijalne podrške onima u potrebi ili riziku, ili onih sa potrebama koje proizlaze iz bolesti, invaliditeta, starosti ili siromaštva.

Javna ustanova Centar za socijalni rad Lukavac je ustanova socijalne zaštite. Ustanovu je osnovalo tadašnje Općinsko vijeće Lukavac Odlukom o osnivanju iz 2000. godine. JU Centar za socijalni rad Lukavac je smješten u montažnom objektu koji je sagrađen 1989. godine. Nalazi se u centru grada, pristupačan je korisnicima i prilagođen potrebama osoba sa invaliditetom. Objekat je renoviran u maju 2015. donatorskim sredstvima obezbjeđenim od UNICEF-a i Vlade Švicarske, čime su poboljšani uslovi rada i pružanja usluga korisnicima. JU Centar za socijalni rad Lukavac ispunjava prostorne i tehničke uslove za rad definirane Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga. U cilju pomoći ugroženim kategorijama stanovništva, JU Centar za socijalni rad provodio je određeni broj projektnih aktivnosti kao što su:

- Aktivnosti i saradnja sa UG Vive žene Tuzla, Ministarstvom za rad, socijalnu politiku i povratak TK, Univerzitetom iz Švicarske, Univerzitetom u Tuzli - studijskim odsjecima socijalnog rada i poremećaja u ponašanju. Radilo se na planiranju projekta prevencije, tretmana i resocijalizacije maloljetnih prestupnika. Implementacija pilot projekta je planirana na području grada Lukavac u narednom periodu.
- Aktivnosti u saradnji sa organizacijom World Vision BiH. Radilo se na planiranju projekta "Grupa za dobrobit djece".
- Aktivnosti u saradnji sa općinskom organizacijom Crvenog krsta Lukavac i Centrom za njegu i pomoć u kući. Radilo se na unaprijeđenju zaštite starih lica u općini Lukavac.²¹

Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti socijalne brige mladih

Analizom rezultata ankete, utvrđeno je da 371 ispitanik, odnosno čak 73% mladih, stanuje sa roditeljima, dok 27% živi samostalno, što ukazuje da mladi danas ne mogu sami riješiti stambeno pitanje.

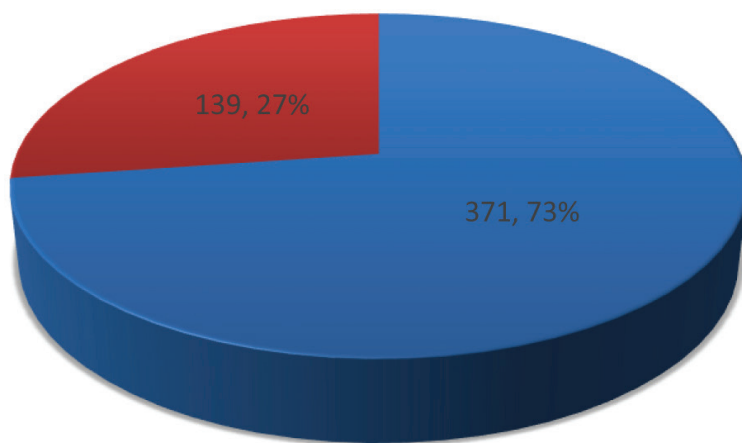
Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

1. U potpunosti se ne slažem
2. Ne slažem se
3. Niti se slažem, niti se ne slažem
4. Slažem se
5. U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

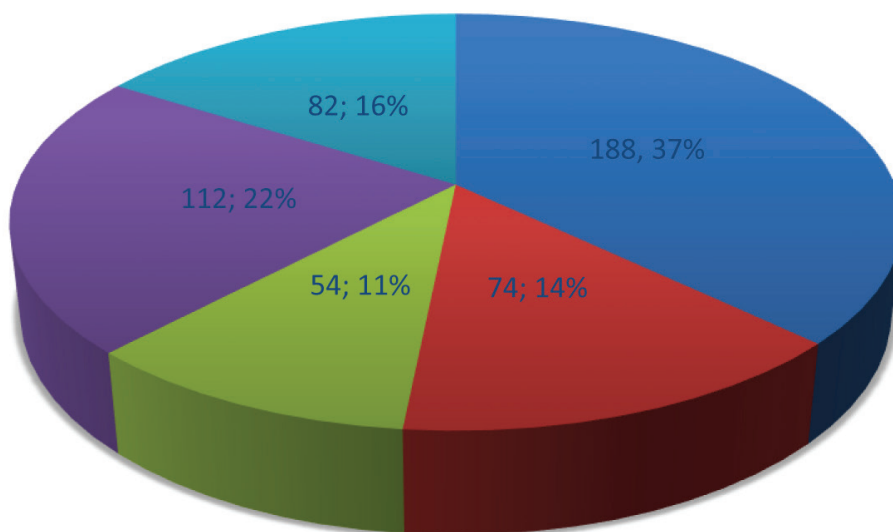
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

Stanujem:

■ Sa roditeljima ■ Samostalno

Pregled mjesečnih prihoda ispitanika

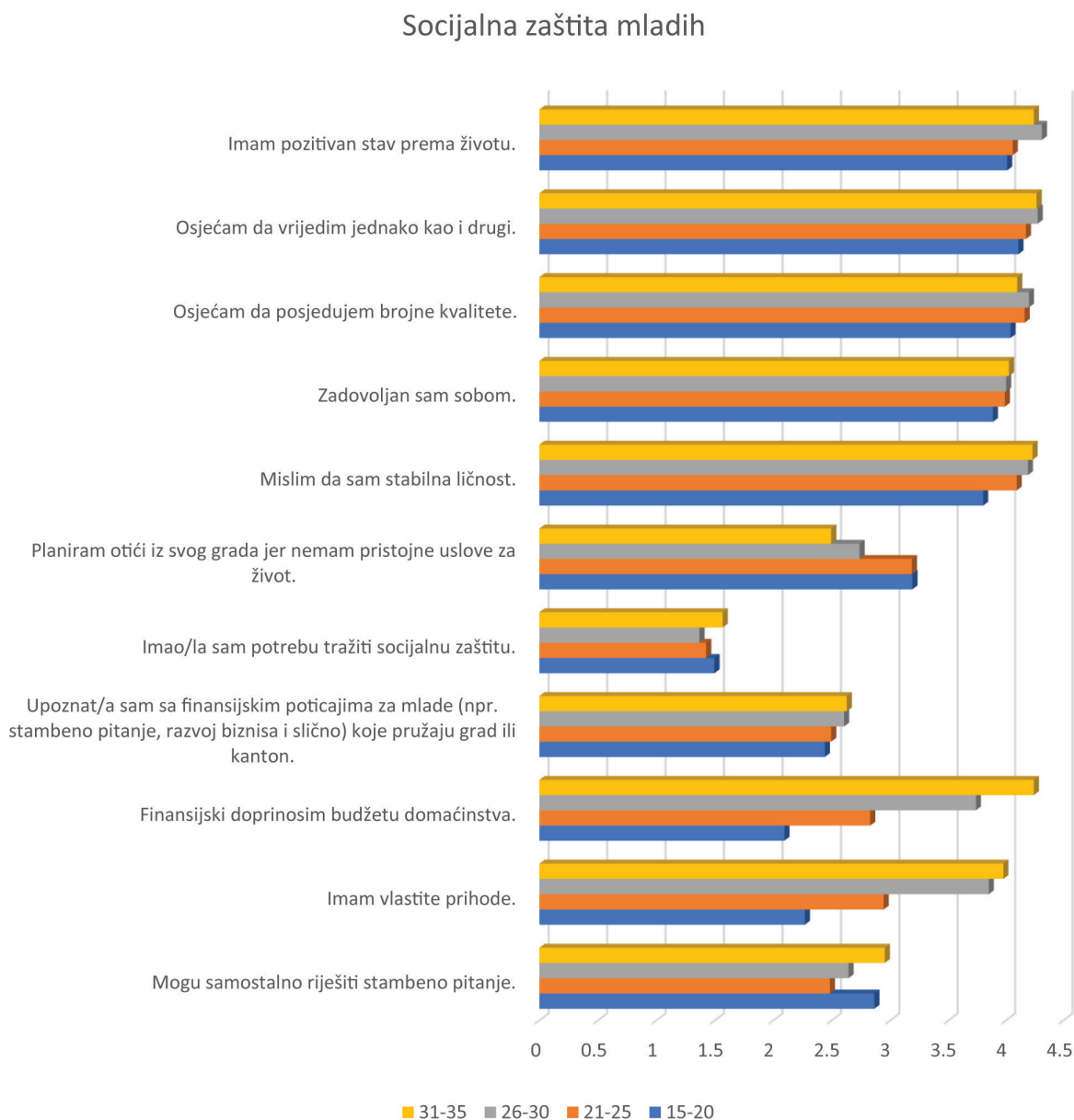
■ manje od 200 ■ od 200 do 600 ■ od 600 do 900 ■ od 900 do 1500 ■ preko 1500

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti socijalne brige mladih.

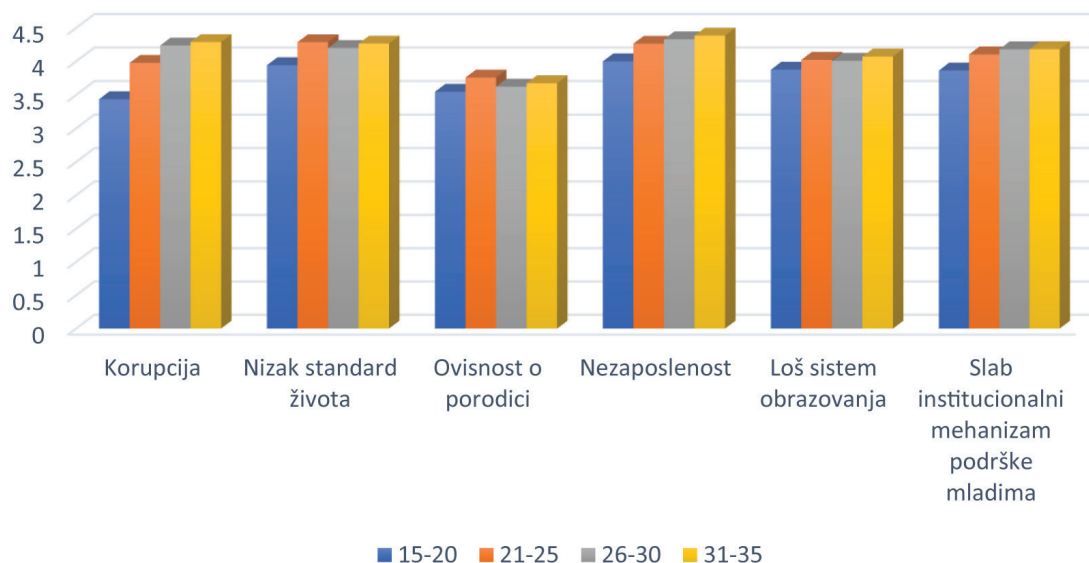
SOCIJALNA ZAŠTITA MLADIH	
<p>Mladi smatraju da najveći problemi s kojima se mladi suočavaju su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nezaposlenost • Nizak standard života • Slab institucionalni mehanizam podrške mladima • Loš sistem obrazovanja • Korupcija • Ovisnost o porodici 	Mladi su generalno zadovoljni sobom
Mladi smatraju da ne mogu samostalno riješiti stambeno pitanje.	Mladi generalno osjećaju da posjeduju brojne kvalitete.
Mladi imaju neutralan stav na tvrdnju da imaju vlastite prihode.	Mladi osjećaju da vrijede jednako kao i drugi.
Mladi imaju neutralan stav da finansijski doprinose budžetu domaćinstva.	Mladi imaju pozitivan stav prema životu.
Mladi nisu upoznati sa finansijskim poticajima za mlade (npr. stambeno pitanje, razvoj biznisa i slično) koje pružaju grad ili kanton.	Mladi generalno smatraju da su stabilne ličnosti

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti socijalne zaštite mladih

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, iako je neutralan stav kada je u pitanju statistička značajnost, uočava se trend da bi mladi iz mlađih starosnih skupina radije otišli iz svog grada jer nemaju pristojne uslove za život, nego mladi iz starijih kategorija. Uočen je veći varijabilitet stavova između svih starosnih kategorija, kada su u pitanju finansijski doprinos domaćinstvu i vlastiti prihodi, što je i razumljivo, s obzirom da su određene kategorije u fazi školovanja dok druge nisu.

Mladi smatraju da najveći problemi s kojima se suočavaju su:

Kada su u pitanju stavovi mladih na rangiranje najvećih problema s kojima se suočavaju, uočava se trend rasta stepena slaganja sa rastom starosnih kategorija.

Analizom dobivenih podataka iz nacrtu Strategije prema mladima TK 2020-2024, za čiju izradu je rađeno istraživanje o problemima i potrebama mladih ljudi, a koje je obuhvatilo i 112 mladih osoba sa područja grada Lukavac, njih 51,8% mogućnost za socijalnu zaštitu je prepoznalo kao problem, a 41,1% prava manjina na području lokalne zajednice smatra problemom.

Pregled opšteg stanja zdravstvene zaštite mladih

Zdravstvena zaštita mladih ogleda se u održavanju ili poboljšanju zdravlja kroz prevenciju, dijagnozu, liječenje, oporavak ili liječenje bolesti, ozljeda i drugih tjelesnih i mentalnih oštećenja.

Zdravstvena zaštita, odnosno prava mladih u okviru zdravstvenog sistema, regulirana su Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Pružanje zdravstvenih usluga na nivou primarne i većim dijelom sekundarne zdravstvene zaštite na području grada Lukavac, vrši se u JZU Dom zdravlja Lukavac, te u njoj pripadajućim područnim ambulantama.

Rad se organizuje u centralnoj zgradi JZU Dom zdravlja Lukavac, te u područnim ambulantama porodične medicine u 12 mjesnih zajednica (ambulante: Puračić, Dobošnica Gornja, Dobošnica Donja, Gnojnica, Turija, Poljice Gornje, Poljice Donje, Panjik, Milino Selo, Prokosovići, Jaruške i Devetak), te ambulante u fabrikama SSL i GIKIL (što pokriva preko 90% stanovništva grada), te 3 stomatološke ambulante van gradske zone Lukavca.

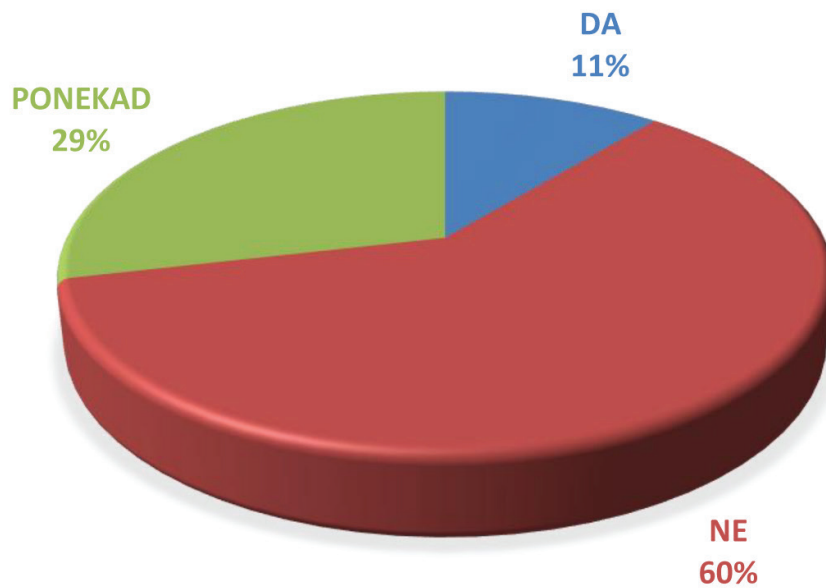
Zdravstvenu zaštitu u okviru Ustanove pružaju zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici primjenom savremenih medicinskih postupaka i tehnologija, praćenjem dostignuća u razvoju medicinske nauke te kontinuiranim stručnim usavršavanjem. U ustanovi se pružaju sljedeće konsultativno-specijalističke usluge, kako slijedi: oftalmološka ordinacija, ORL ordinacija, kardiološki centar, neurološka ordinacija, dispanzer za dijabetes, centar za mentalno zdravlje, UZ-dijagnostika, dermatovenerološka ordinacija. U okviru ovog vida zdravstvene zaštite u Domu zdravlja će biti obuhvaćene sljedeće specijalnosti: oftalmolog, internista, ORL specijalista, neuropsihijatar, dermatolog, dok se ostale specijalnosti ostvaruju na višem nivou zdravstvene zaštite, posebno imajući u vidu blizinu UKC Tuzla.²²

Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti zdravstvene zaštite mladih

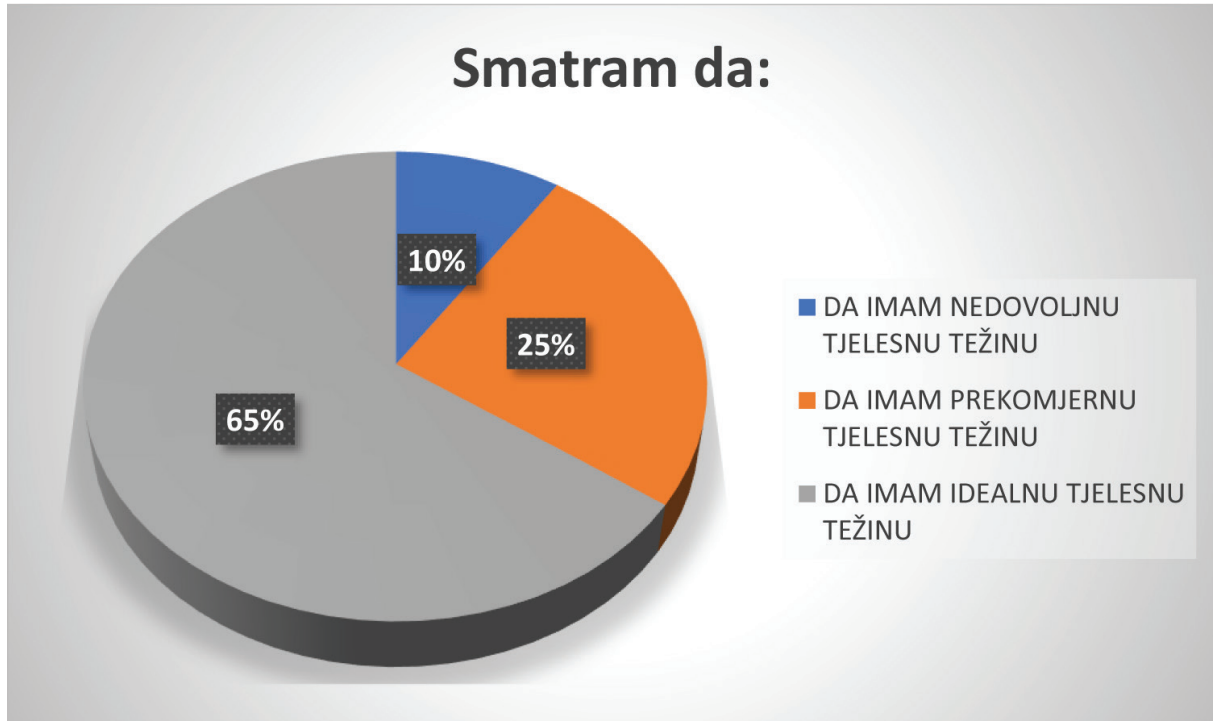
Rezultati istraživanja su pokazali da 25% mladih konzumira cigarete, dok alkohol konzumira njih 40%.

KONZUMIRAŠ LI ALKOHOL?

Kada je u pitanju tjelesna težina, rezultati istraživanja su pokazali sljedeće:

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

- 1.) U potpunosti se ne slažem
- 2.) Ne slažem se
- 3.) Niti se slažem, niti se ne slažem
- 4.) Slažem se
- 5.) U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

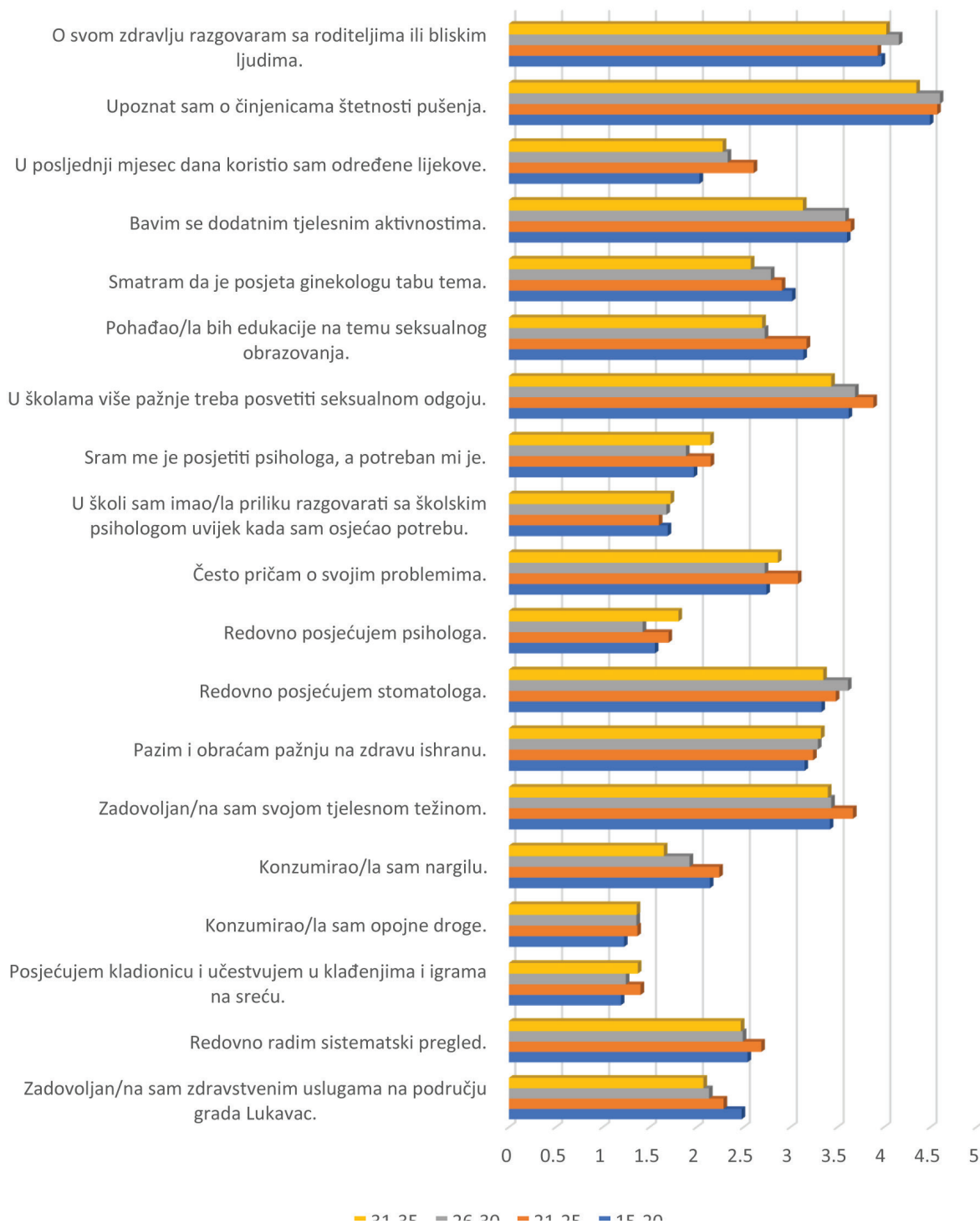
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti zdravstvene zaštite mladih.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MLADIH	
Mladi nisu zadovoljni zdravstvenim uslugama na području grada Lukavac.	Mladi u školi nisu imali priliku razgovarati sa školskim psihologom uvijek kada su osjećali potrebu.
Mladi ne rade redovno sistematski pregled.	Mlade nije sram posjetiti psihologa ukoliko im je potreban.
Većina mladih obuhvaćenih istraživanjem uglavnom ne posjećuju kladionicu i ne učestvuju u klađenjima i igrama na sreću.	Mladi smatraju da u školama više pažnje treba posvetiti seksualnom odgoju.
Većina mladih obuhvaćenih istraživanjem generalno nisu konzumirali opojne droge.	Mladi su neutralnog stava na tvrdnju da bi ohađao/la edukacije na temu seksualnog obrazovanja.
Većina mladih obuhvaćeni istraživanjem generalno nisu konzumirali nargilu.	Na tvrdnju „Smatram da je posjeta ginekologu tabu tema“, mladi su neutralnog stava
Većina mladih su generalno zadovoljni svojom tjelesnom težinom.	Mladi se generalno bave dodatnim tjelesnim aktivnostima.
Većina mladih generalno pazi i obraća pažnju na zdravu ishranu.	U posljednji mjesec dana od ispunjavanja ankete, većina mladih nije koristila lijekove.
Mladi generalno redovno posjećuju stomatologa	Mladi su upoznati o činjenicama štetnosti pušenja
Mladi generalno redovno ne posjećuju psihologa	Mladi o svom zdravlju razgovaraju sa roditeljima ili bliskim ljudima.
Mladi često ne pričaju o svojim problemima.	

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti zdravstvene zaštite mladih

Zdravstvena zaštita mladih

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, uočava se trend da mladi iz mlađih starosnih kategorija, više konzumiraju nargilu u odnosu na mlade iz starijih kategorija. Također, mlađe kategorije imaju veći stepen slaganja da bi pohađali edukacije

na temu seksualnog obrazovanja u odnosu na starije kategorije. Uočeno je i da su mladi uzrasta 21-25 godina starosti, zadovoljniji svojom tjelesnom težinom u odnosu na mlade ostalih starosnih skupina. Uočen je također trend opadanja na stepen slaganja u odnosu na rast starosti, kada je u pitanju tvrdnja „Smatram da je posjeta ginekologu tabu tema.“

Analizom dobijenih podataka iz nacrtu Strategije prema mladima TK 2020-2024, za čiju izradu je rađeno istraživanje o problemima i potrebama mladih ljudi, a koje je obuhvatilo i 112 mladih osoba sa područja grada Lukavac, njih 46,4% mogućnost za zdravstvenu zaštitu vidi kao problem. 82,1% mladih smatra da je zagađen okoliš, što negativno utiče na ljudsko zdravlje.

Pregled opšteg stanja za oblast sigurnosti mladih

Za opštu sigurnost na području grada Lukavac, nadležna je Policijska uprava Lukavac. Kada je u pitanju sigurnost mladih, Policijska uprava Lukavac provodi preventivne aktivnosti u sklopu provođenja projekta „Rad policije u zajednici“. S tim u vezi, u osnovnim i srednjim školama na području grada Lukavac, od strane PU Lukavac, samostalno i u saradnji sa Sektorom kriminalističke policije Uprave policije MUP TK, održavaju se edukativna predavanja na temu „Sigurnost u saobraćaju“, „Siguran put od kuće do škole“, „Poznavanje osnovnih saobraćajnih propisa“, „Narkomanija“, „Maloljetnička delikvencija“, „Opasnost od vatrenog oružja“.

Prilikom izvođenja edukacija, učenici navedenih vaspitno-obrazovnih ustanova, upoznavaju se sa pravilnim učestvovanjem u saobraćaju, bilo kao pješaci, vozači bicikla ili vozači motornih vozila, ovisno o uzrastu

učenika, sa zakonima i propisima kojima se regulišu navedene oblasti, kao i o krivičnim i prekršajnim sankcijama i štetnosti po zdravlje i društvo u slučaju nepridržavanja zakonskih odredbi, uz napomene posljedica, kako zbog samog izvršenja prekršaja ili krivičnog djela, tako i naknadnih posljedica i poteškoća prilikom zasnivanja radnog odnosa ili ostvarivanja drugih prava. Učenicima se prilikom edukacije dijeli propagandni materijal prilagođen nastavnoj temi koja se obrađuje.

Policijska uprava Lukavac organizuje i Dan otvorenih vrata, kome prisustvuju zainteresovani učenici osnovnih ili srednjih škola, kojom prilikom se između ostalog, isti upoznaju sa organizacionom strukturom Ministarstva unutrašnjih poslova TK i PU Lukavac, kao sastavnog dijela Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, sa poslovima i zadacima policijskih službenika, kao i sa opremom i materijalno tehničkim sredstvima kojima raspolaže Policijska uprava Lukavac. Sprovode se kampanje organizovane samostalno od strane Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, kao i kampanje u saradnji sa UNDP BIH i OSCE-BiH.

Shodno sačinjenim planovima pojačanih mjera i aktivnosti za vrijeme školske godine, u cilju proaktivnog djelovanja policije u blizini škola i na kritičnim raskrscima posebno u Lukavac gradu, policijski službenici se u kritičnim vremenima (dolazak i odlazak učenika iz škole, veliki odmori), nalaze u neposrednoj blizini školskih objekata, odnosno na kritičnim raskrscima u cilju stvaranja što povoljnije bezbjedonosne situacije kada je u pitanju populacija đaka-pješaka, kao jedne od najugroženijih kategorija učesnika u saobraćaju.

Policijski službenici PU Lukavac u cilju podizanja strepena sigurnosti svih građana

sa područja grada Lukavac, poduzimaju i druge preventivne i represivne mjere i radnje u skladu sa ovlaštenjima datim Zakonom o policijskim službenicima Tuzlanskog kantona, ZKP-u i KZ-om BiH, kao i Zakonom o javnom okupljanju TK.²³

Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti sigurnosti mladih

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

1. U potpunosti se ne slažem
2. Ne slažem se
3. Niti se slažem, niti se ne slažem
4. Slažem se
5. U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

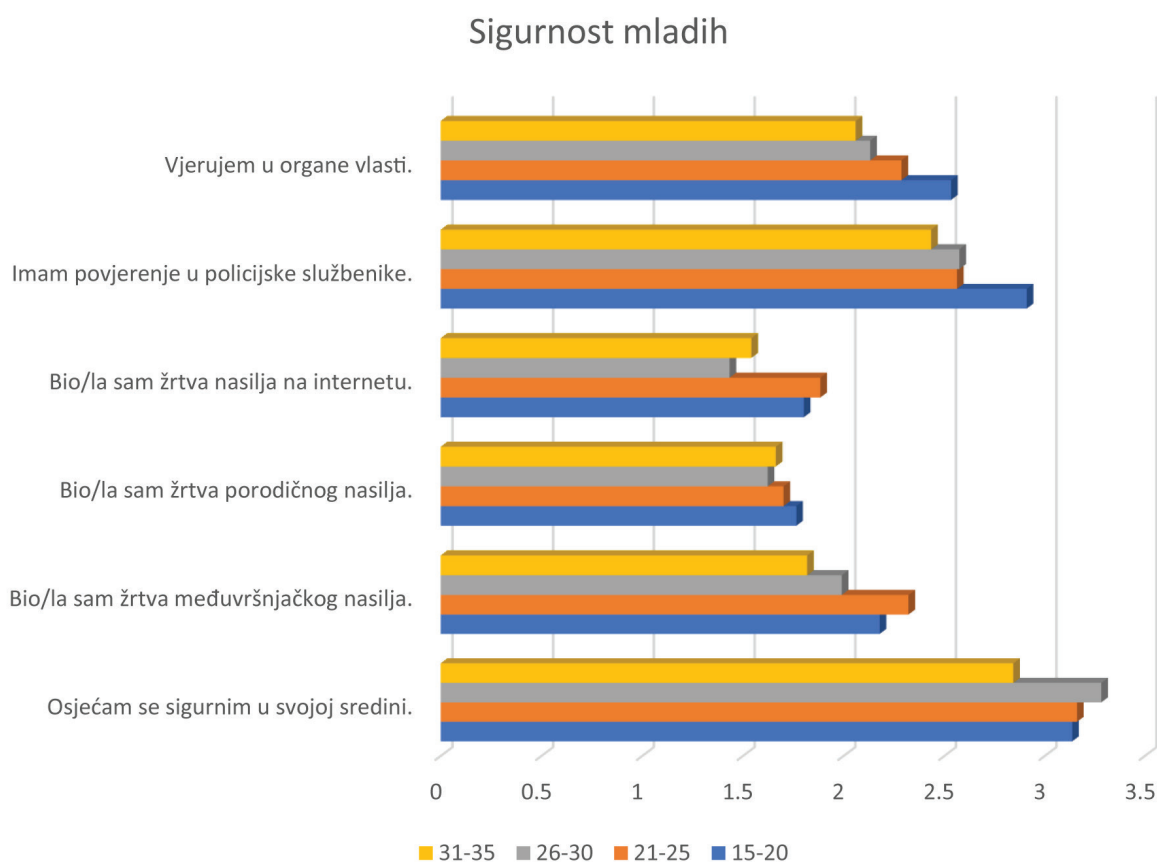
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti sigurnost mladih.

SIGURNOST MLADIH	
Mladi se većinom osjećaju sigurnim u svojoj sredini.	Većina mladih obuhvaćenih istraživanjem, nije bila žrtva nasilja na internetu
Većina mladih obuhvaćenih istraživanjem, nije bila žrtva međuvršnjačkog nasilja.	Mladi nemaju povjerenje u policijske službenike.
Većina mladih obuhvaćenih istraživanjem, nije bila žrtva porodičnog nasilja.	Mladi ne vjeruju u organe vlasti.

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti sigurnosti mladih

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, vidimo da mladi iz najniže starosne skupine, uzrast od 15 do 20 godina starosti, imaju više povjerenja u organe vlasti i policijske službenike, a da taj trend opada sa porastom godina mladih. Također vidimo da se najnesigurnije u svojoj sredini u kojoj žive, osjećaju mladi iz najviše starosne skupine, odnosno mladi uzrasta od 31 do 35 godina starosti.

Analizom dobijenih podataka iz nacrta Strategije prema mladima TK 2020-2024, 55,4% mladih sa područja grada Lukavac, sigurnost smatra nezadovoljavajućim, 67,9% smatra da je kriminal visoko zastupljen. Kada je u pitanju poštivanje zakona, 76,8% smatra problematičnim, također 78,6% mladih putne komunikacije na području grada Lukavac smatra lošim, a 55,4% mladih smatra da je javna rasvjeta na području grada Lukavac također neadekvatna.

KULTURA I SPORT

Pregled opšteg stanja za oblast kulture mladih

Kultura je cjelokupno društveno naslijeđe neke grupe ljudi, to jest naučeni obrasci mišljenja, osjećanja i djelovanja neke grupe, zajednice ili društva, kao i izrazi tih obrazaca u materijalnim objektima. Kultura je shvaćena kao duhovna djelatnost i samim tim obuhvaća književnost, pozorište, film, muziku i druge oblike duhovnog stvaralaštva.

Kultura je jedan od značajnijih, ako ne i najznačajniji agens države i društva, osnovni pokazatelj mjerila vrijednosti, identiteta, očuvanja i baštinjenja tradicije i običaja.

Grad Lukavac obiluje kulturno-umjetničkim sadržajima koji se implementiraju u okviru ustanova i kulturno-umjetničkih društava, udruženja građana, te rada pojedinaca i neformalnih grupa građana.

Identitet pojedinca, grada, države određuje kultura koja nas ujedno čini prepoznatljivim u društvu i historijskim tekovinama.

Pjesnički memorijali, likovne kolonije, rad Komisije za kulturno-historijsko naslijeđe, nastupi kulturno-umjetničkih društava, samo su neki od sadržaja u sastavu ponude Lukavca, kao grada čije je opredjeljenje očuvanje i njegovanje kulture i umjetnosti.

Nosioc aktivnosti u oblasti kulture na području grada Lukavac je JU Centar za kulturu Lukavac. JU Centar za kulturu Lukavac, je osnovana 1998. godine, osnivač je tadašnje OV Općine Lukavac.

U sastavu Centra za kulturu Lukavac od 2021. godine, je i Javna biblioteka Lukavac, koja je do tada djelovala kao zasebna javna ustanova. Biblioteka je smještena u Domu kulture, namjenski je urađena i uređena. Prostorije biblioteke su: sala za promocije knjiga, odjeljenje za izdavanje, prostorija

za obradu knjiga, zavičajna/muzej soba u kojoj je smještena zavičajna građa i brojni eksponati, prostorija za arhivu, čitaonica, kancelarije direktora i administrativno-finansijskog uposlenika, ostava, hol i izložbeni prostor. U 2023 godini, biblioteka raspolaže knjižnim fondom od približno 40.000 knjiga.

U Gradu Lukavac djeluje i Komisija za kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe Grada Lukavac.

Na području grada Lukavac djeluju i kulturno-umjetnička društva i nevladine organizacije koje u svom radu imaju djelatnosti iz oblasti kulture:

Redni broj	Naziv KUD-a
1.	GKUD „Lukavac Grad“ Lukavac
2.	KUD „Sloga“ Bikodže
3.	KUD „Puračić“ Puračić
4.	KUD „Gajret“ Puračić
5.	KUD „Devetak“ Devetak
6.	KUD „Rudar „ Lukavac Mjesto
7.	KUD „Dobošnica“ Dobošnica
8.	KUD „Ozren“ Krtova
9.	HKDU Napredak Lukavac
10.	UG Purča bosanski Puračić
11.	Art Centar Lukavac
12.	Vokalni ansambl „Dobošćanke“
13.	UG „Aktivisti Poljica“ (sekcija folklora)
14.	Književni klub „MOSTOVI“
15.	Udruženje za kulturu i umjetnost „ARTA“ Lukavac
16.	Vokalni ansambl „BOSANKE“

Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti kulture mladih

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

1. U potpunosti se ne slažem
2. Ne slažem se
3. Niti se slažem, niti se ne slažem
4. Slažem se
5. U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

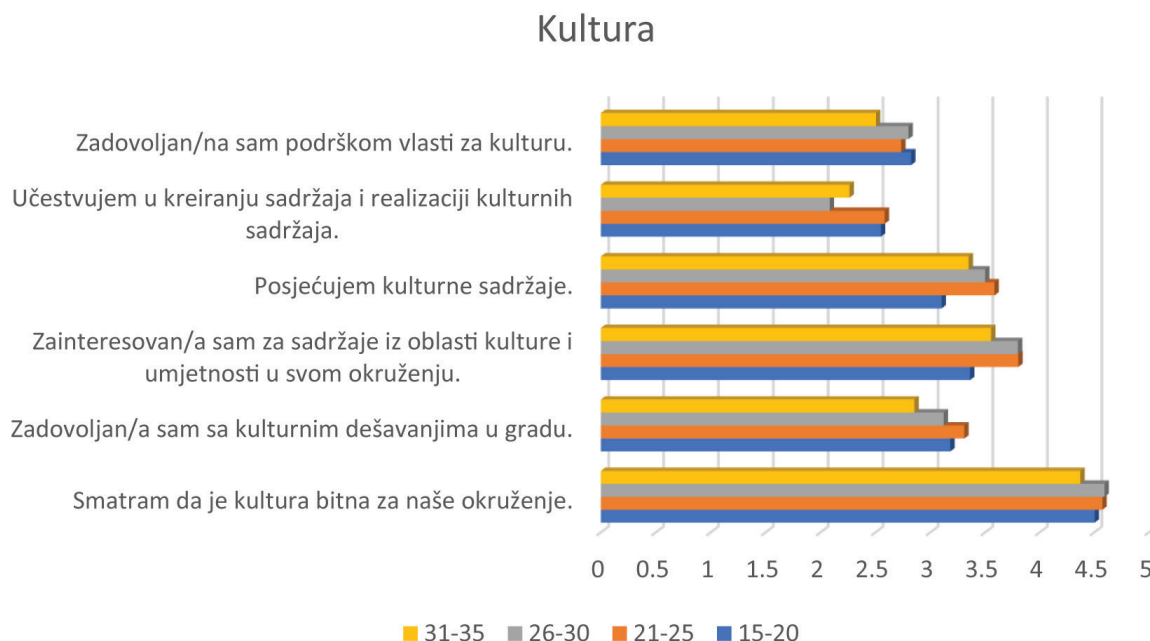
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti kultura mladih.

KULTURA MLADIH	
Mladi smatraju da je kultura bitna za njihovo okruženje.	Mladi generalno posjećuju kulturne sadržaje.
Mladi su generalno zadovoljni sa kulturnim dešavanjima u gradu.	Mladi generalno ne učestvuju u kreiranju sadržaja i realizaciji kulturnih sadržaja.
Mladi su generalno zainteresovani za sadržaje iz oblasti kulture i umjetnosti u svom okruženju.	Mladi generalno nisu zadovoljni podrškom vlasti za kulturu.

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti kulture mladih

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, najmanje zadovoljstvo podrškom vlasti za kulturu, te kulturnim dešavanjima u gradu, iskazala je najstarija grupa uzrasta od 31 do 35 godina starosti. Uočava se i varijabilitet u stavovima učestvovanja u kreiranju i realizaciji kulturnih sadržaja, gdje su mlađe grupe imale veći stepen slaganja u odnosu na starije grupe. Također, najmlađa grupa uzrasta od 15 do 20 godina starosti, najmanje posjećuje kulturne sadržaje. U konačnici, mladi svih uzrasta imaju poprilično homogen stav da je kultura bitna za naše okruženje.

Analizom dobivenih podataka iz nacrtu Strategije prema mladima TK 2020-2024, za čiju izradu je rađeno istraživanje o problemima i potrebama mladih ljudi, a koje je obuhvatilo i 112 mladih osoba sa područja grada Lukavac, njih 73,2% smatra kulturne sadržaju na području grada Lukavac nedovoljnim.

Pregled opšteg stanja za oblast sporta

Jedan od sektorskih ciljeva Strategije integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027 je unaprijeđen kvalitet sporta.

Kontinuirano ulaganje se treba nastaviti u kulturi i tjelesnom odgoju stanovništva. Iz ovog razloga, sport je od izuzetnog značaja za pravilan razvoj djece i omladine, a također i za društveno-političku zajednicu koja kroz realiziranje javnog interesa u sportu, nastoji postići i podići na viši nivo zdravlje građana, posebno djece i omladine, te osoba sa invaliditetom. Od značaja su i sportske aktivnosti kojima se postižu vrhunski sportski rezultati izvan lokalne zajednice, a koji promovišu Općinu Lukavac što treba prepoznati.²⁴

Sport, kao djelatnost od javnog interesa u Bosni i Hercegovini, sa svim svojim naučno dokazanim vrijednostima, jedan je od nakorisnijih društvenih alata za društvenu zajednicu. Nerijetko se razvijenost neke društvene zajednice mjeri u stepenu

24 Strategija integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027

razvijenosti sporta i kulture u toj društvenoj zajednici, stoga su sport i kultura s pravom, ogledalo svakog društva.

Mladi u sistemu sporta, koji sistemski teže ka ostvarivanju sportskih rezultata, dokazano teže ka pravim vrijednostima i postaju korisni članovi društvene zajednice. Istraživanja pokazuju također, da vrhunski sportski rezultat pojedinog sportiste, direktno utiče na uključenje djece u sportske aktivnosti, koji kasnije također teže sportskom rezultatu, a osim toga, sam taj rezultat gradi imidž društva. Ako imamo takav istinski sistem sporta, sa svim njegovim vrijednostima, ako mladi teže ka tome, po uzročno-posljedičnoj vezi, rizici da postanu delikventi i problem za društvenu zajednicu, su svedeni na minimum. Takav koristan član društvene zajednice, kojeg je generisao sport, nerijetko postaje i dobar student, vrijedan radnik, doktor, umjetnik, uspješan advokat ili profesor, a oni najuporniji i najtalentovaniji, postaju vrhunski sportisti koji su reprezent, ogledalo i najbolji ambasadori naše društvene zajednice. Što više takvih korisnih članova društvene zajednice, bolja je i društvena zajednica, a u ovim činjenicama se upravo i ogleda javni interes za oblast sporta.

Sport dokazano utiče na razvoj cjelokupnog antropološkog prostora čovjeka. Dokazano razvija motoričke sposobnosti, funkcionalne sposobnosti, kognitivne sposobnosti, morfološke karakteristike i generalno doprinosi boljem zdravstvenom statusu čovjeka. Stoga aktivan pojedinac, je zdrav pojedinac, a zdrav pojedinac je produktivna osoba sa minimalnim troškovima liječenja za državu.

Broj sportskih subjekata koji su djelovali i djeluju na području grada Lukavac od 2017. godine do danas je 64 sportska subjekta.

R.B	SPISAK SPORTSKIH SAVEZA NA PODRUČJU GRADA LUKAVAC
1.	Sportski savez Lukavac
2.	Savez za sport i rekreaciju osoba sa invaliditetom općine Lukavac
3.	Fudbalski savez općine Lukavac

R.B	SPISAK SPORTSKIH SAVEZA NA PODRUČJU GRADA LUKAVAC
1.	Džudo klub „Kodokan“ Lukavac
2.	Klub „Kung Fu Wu Shu Shao lin“ Lukavac
3.	Šahovski klub „Lukavac“ Lukavac
4.	Kuglaški klub „Rad“ Lukavac
5.	Kuglaški klub „Zrinjski-Bistarac“ Bistarac
6.	SRD „SMUĐ“ Lukavac
7.	NK „Svatovac“ Poljice
8.	NK „Prokosovići“ Prokosovići
9.	NK „Radnički“ Lukavac

10.	NK „Željezničar“ Dobošnica
11.	NK „DSK“ Devetak“
12.	NK „Mladost“ Puračić
13.	NK „Podrinje“ Mosorovac
14.	NK „Mramor“ Babice
15.	NK „BSK“ Bokavići
16.	NK „Rudar“ Zagorje
17.	NK „Polet“ Hrvati
18.	NK „Sloga“ Bikodže
19.	FK Jedinstvo Huskići
20.	FK Turija
21.	SK „Beta Club Tango“ Lukavac
22.	MNK „Lukavac“ Lukavac
23.	KBS „Master“ Lukavac
24.	Džudo klub „Lukavac“ Lukavac
25.	Škola fudbala „10“ Lukavac
26.	„Atletski klub“ Lukavac
27.	ŠK „Mladost-Imel“ Gnojnica
28.	KK „Sensei“ Turija
29.	ŽOK „Smeč“ Lukavac
30.	OK „7 Lukavac“ Lukavac
31.	PK „Galeb“ Lukavac
32.	KBS „Orkka“ Lukavac
33.	Stoneoteniski klub „Lukavac“ Lukavac
34.	Košarkaški klub „Lukavac“ Lukavac
35.	RK „Lukavac“ Lukavac
36.	„ŽOK Lukavac“ Lukavac
37.	Sportski Auto Moto Karting Klub Lukavac
38.	Boksterski klub „Lukavac“
39.	Omladinski košarkaški klub Lukavac
40.	„Sportsko društvo“ Lukavac
41.	Institut za kineziologiju HPD
42.	Moto klub „Lukavac“ Lukavac
43.	Bike Tour Lukavac
44.	Planinarsko društvo „Svatovac“ Lukavac

45	„SKI klub“ Lukavac
46	Fitnes centar Impuls
47	Fitnes centar Athletic
48	Fitnes centar Čađo
49	Fitnes centar Elit
50	Aikido klub Gard Lukavac
51	Sportsko-edukativno udruženje Djeca Poljica
52	MTB Tribe Lukavac

R.B	SPISAK SPORTSKIH SAVEZA NA PODRUČJU GRADA LUKAVAC
1.	SKIMN Sinovi Bosne Lukavac
2.	Udruženje paraplegičara i oboljelih od dječije paralize
3.	Eko ronilačka grupa invalida
4.	SKISO Sinovi Bosne
5.	Sportski ribolovni klub invalida „Sinovi Bosne“ Lukavac
6.	Sportski stonoteniski klub invalida „Sinovi Bosne“ Lukavac
7.	Udruženje osoba sa invaliditetom opštine Lukavac
8.	Udruženje oboljelih od poliomyelitisa, povreda mozga i kičmene moždine opštine Lukavac
9.	Streljački klub „Strijelac“ Devetak

Društvena zajednica izdvaja finansijska sredstva za sektor sporta iz budžeta na svim nivoima vlasti. Sportska udruženja povlače sredstva na različite načine: javni pozivi, sporazumi, izdvajanja preko sportskih saveza, redovna izdvajanja pojedinim klubovima kroz tranše, itd. Iako se za sektor sporta izdvajaju finansijska sredstva, zbog nepostojanja jasnih smjernica i kriterijskog pristupa na određenim nivoima vlasti prilikom raspodjele sredstava, evidentno je nezadovoljstvo u široj sportskoj zajednici. Finansijska sredstva nerijetko dobiju sportski kolektivi sa nižim sportskim vrijednostima, dok za potrebe vrhunskog sporta ne bude dovoljno finansijskih sredstava, te potencijalni vrhunski sportisti i klubovi primorani su se samofinansirati ili nerijetko odustati od svoje sportske karijere u vrhunskom sportu. Dokaz ovih tvrdnji je činjenica da je Bosna i Hercegovina jedna od rijetkih zemalja evropskog kontinenta koja nema osvojenu olimpijsku medalju.

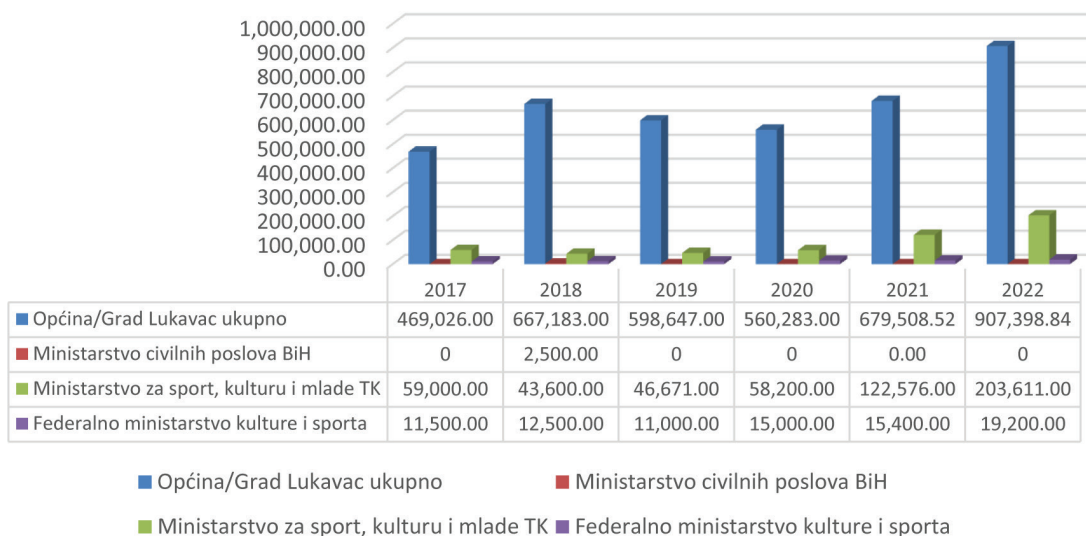
Iz gore navedenog, Grad Lukavac je 2021. godine realizovao proces izrade sektorske Strategije za razvoj sporta Grada Lukavac 2022-2027, koja je usvojena početkom 2022. godine, te je sektor sporta na području grada Lukavac, regulisan smjericama iz Strategije za razvoj sporta.

Kada je u pitanju finansijska podrška sportu ona je značajna na lokalnom nivou ako se uzme učešće u ukupnim budžetskim sredstvima Grada Lukavac. Međutim, potrebno je naglasiti

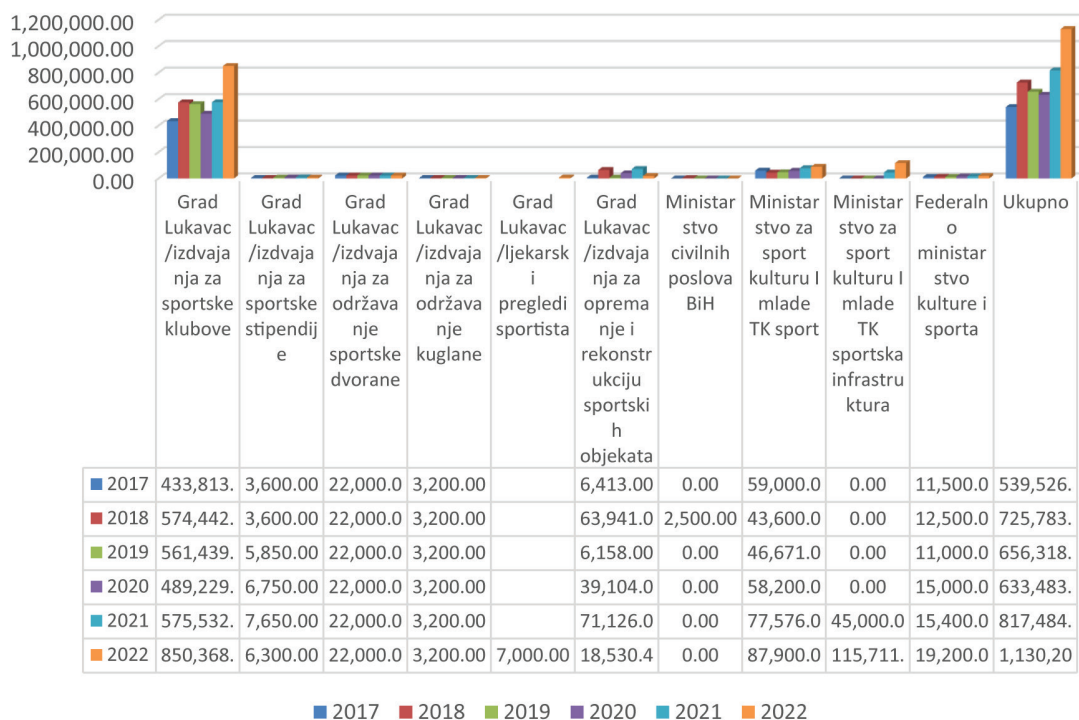
da podršku sportskim organizacijama koje djeluju na području grada Lukavac, pružaju i drugi nadležni organi sa viših nivoa vlasti, kao što su Ministarstvo za kulturu, sport i mlade TK, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo civilnih poslova BiH i drugi, kroz redovna budžetska planirana sredstva ili putem javnih poziva.

Izdavanja za sektor sporta od 2017. do 2022. godine:

Grafički prikaz pojedinačnog doprinosa finansijskih sredstava u sektor sporta na području grada Lukavac sa svih nivoa vlasti u periodu od 2017. do 2022. godine

Grafički prikaz ukupnog izdavanja finansijskih sredstava u sektor sporta na području grada Lukavac od 2017. do 2022. godine prema izvoru i namjeni dodijeljenih sredstava

Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti sporta mladih

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

1. U potpunosti se ne slažem
2. Ne slažem se
3. Niti se slažem, niti se ne slažem
4. Slažem se
5. U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

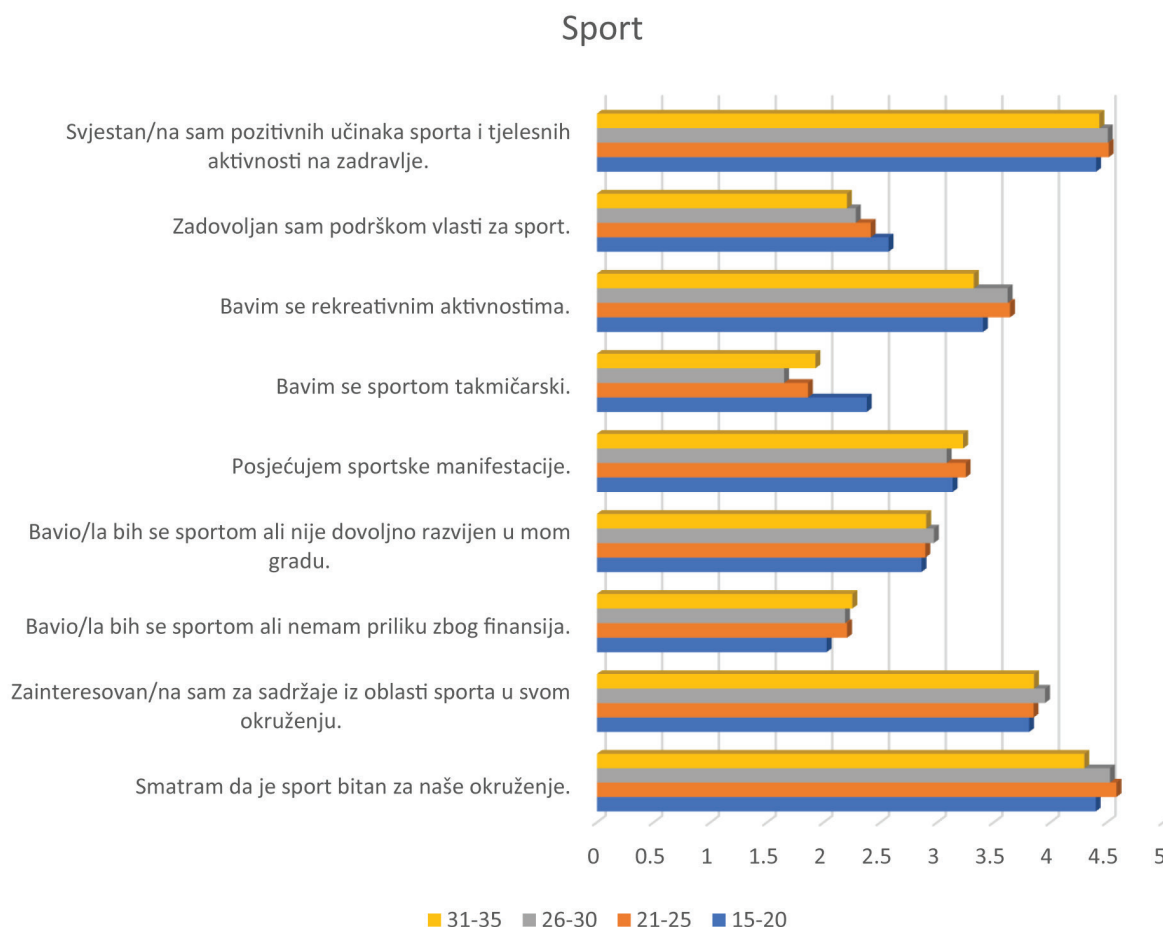
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti sporta mladih.

SPORT MLADIH	
Mladi smatraju da je sport bitan za njihovo okruženje.	Mladi su generalno svjesni pozitivnih učinaka sporta i tjelesnih aktivnosti na zdravlje.
Mladi su zainteresovani za sadržaje iz oblasti sporta u svom okruženju.	Mladi se generalno ne bave sportom takmičarski.
Mladima generalno finansije nisu problem za bavljenje sportom	Mladi se generalno bave rekreativnim aktivnostima.
Mladi se generalno ne slažu da sport nije dovoljno razvijen u gradu, te im to nije prepreka za bavljenje sportom	Mladi generalno nisu zadovoljni podrškom vlasti za sport.
Mladi generalno posjećuju sportske manifestacije.	-

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti sporta mladih

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, vidimo poprilično ujednačeno razmišljanje svih uzrasta kod većine ispitivanih varijabli. Uočava se trend pada zadovoljstva podrške vlasti za sektor sporta, sa porastom starosne dobi. Mladi se više bave sportom rekreativno nego takmičarski, te mladi generalno iskazuju zainteresiranost za sport i sportske sadržaje, svjesni pozitivnih učinaka sporta i tjelesnih aktivnosti za zdravlje, te značaj sporta za njihovo okruženje. Sve ovo predstavlja potencijal u razvoju omladinskog sporta, te sektora sporta općenito.

Analizom dobivenih podataka iz nacrtu Strategije prema mladima TK 2020-2024,

za čiju izradu je rađeno istraživanje o problemima i potrebama mladih ljudi, a koje je obuhvatilo i 112 mladih osoba sa područja grada Lukavac, njih 57,1% smatra da je nedovoljan broj sportskih sadržaja na području grada Lukavac.

AKTIVIZAM MLADIH, INFORMISANJE I SLOBODNO VRIJEME MLADIH

Pregled opšteg stanja za oblast aktivizma mladih

Na području grada Lukavac, od 2012. godine djeluje Vijeće mladih Lukavac, kao mreža omladinskih udruženja koja se nalaze u registru omladinskih udruženja grada Lukavac, osnovano s ciljem predstavljanja i zastupanja mladih i omladinskih udruženja pred lokalnom upravom i tokom svog postojanja mijenjale su se članice istog. Osnivačku skupštinu Vijeća mladih 2012. godine su činili predstavnici tri omladinska udruženja s područja općine Lukavac:

- Udruženje Građana “Dobri Ljudi “
- “Asocijacija mladih Devetak” – AMD
- “Asocijacija mladih za Evropu”

Težeći ka što većoj inkluziji mladih, do 2022. godine Vijeće mladih je činilo 7 udruženja:

- Udruženje mladih „Most“
- Udruženje mladih „Labud“
- Omladinska grupa „Kvart“
- Udruženje mladih „Tabaci“
- Udruženje mladih „Mladost“ Gnojnica
- Mladi Crvenog križa Lukavac
- Vijeće učenika srednje ekonomsko-hemijske škole Lukavac²⁵

Iako su neke od navedenih članica neregistrovane organizacije, one su u okviru Vijeća mladih Lukavac, punopravno učestvovala u radu.

Da bi uključili još veći broj mladih, smatrajući da neki ne žele biti članovi organizacija nego samo aktivisti i volonteri, Vijeće mladih Lukavac je pokrenulo dva programa kroz koje djeluju i te grupacije mladih. Radi se, naime, o lokalnom volonterskom servisu koji ima za cilj formiranje mreže volontera

Grada Lukavac i otvorenom omladinskom parlamentu, kroz koji Vijeće mladih pokušava uključiti mlade u proces donošenja odluka.

Pored navedenih programa, Vijeće mladih Lukavac je intenzivno radilo na uspostavi Omladinskog centra koji će imati ulogu koordinatora dopune formalnog i neformalnog obrazovanja i podrške (psihosocijalne, ekonomske, pravne i druge) mladima u životnim i karijernim poteškoćama.

Sve navedeno, Vijeće mladih Lukavac aktivno je realizovalo uz finansijsku i administrativnu pomoć Gradske uprave Grada Lukavac. Kao pouzdan partner u razvijanju omladinskog sektora, Grad Lukavac je finansijski pomogao formiranje navedenih programa, dao važnu institucionalnu podršku osnivanju Omladinskog centra. U okviru svojih zakonskih obaveza, Grad Lukavac je do 2022. godine osigurao finansiranje Vijeća mladih Lukavac, uspostavio registar omladinskih udruženja, te obezbijedio referenta za mlade i prostor za mlade. Javni pozivi za projekte iz oblasti mladih i omladinskog sektora su redovni javni pozivi koje sprovodi gradska administracija, te kao takvi igraju ključnu ulogu u finansiranju aktivnosti omladinskih organizacija.

Grad Lukavac je stoga bio veoma pouzdan i bitan partner Vijeća mladih Lukavac na sprovođenju i realizaciji onih ideja za koje su mladi kroz omladinske organizacije i Vijeće mladih Lukavac iskazali potrebu i prioritete.²⁶

Od 2022. godine, Vijeće mladih grada Lukavac je pasiviziralo svoj rad. Uprkos

25 Izvor: Vijeće mladih Lukavac

26 Izvor: Vijeće mladih općine Lukavac

tome, Grad Lukavac i dalje je osigurao budžetsku stavku za podršku Vijeću mladih za 2022. i 2023. godinu, iako su finansijska sredstva ostala nerealizovana zbog već pomenute pasivnosti Vijeća mladih, čime Grad Lukavac pokazuje odlučnu namjeru podrške Vijeću mladih u budućem periodu, u slučaju promjena i ponovnog aktiviranja Vijeća mladih, što je svakako jedan od prioriteta.

U periodu od 2013. godine do 2023. godine, u Registre omladinskih udruženja općine/ grada Lukavac, upisala su se sljedeća udruženja:

R.B	SPISAK SPORTSKIH SAVEZA NA PODRUČJU GRADA LUKAVAC
1	UM „Asocijacija mladih Devetak“ Devetak
2	UM „Dobri ljudi“ Lukavac
3	UM „Asocijacija mladih za Evropu“ Lukavac
4	UM „Opstanak“ Bistarac
5	UM „Poljice“ Poljice
6	UG „Udruženje mladih Kruna“ Bikodže
7	UG „Centar za medijsku edukaciju, odgoj i savjetovanje *građana Lukavac, Lukavac
8	UG „Frizbi klub“ Lukavac
9	UG „Udruženje mladih Babice“
10	UG Udruženje mladih „Mladost“ Gnojnica
11	UG „Puračić u srcu“ Puračić
12	UG „Omladinac“ Bikodže
13	UG „Art centar“ Lukavac
14	UG Udruženje „Sportska mreža“ Lukavac
15	Udruženje altruista „Ruke prijateljstva“ Lukavac
16	UG „Bike Tour“ Lukavac
17	Udruženje mladih "Most"
18	Asocijacija mladih Devetak
19	Udruženje mladih „Labud“
20	UG „ Udruženje mladih Tabaci“
21	Udruženje „Čarolija“ Lukavac
22	Omladinska grupa „Kvart“
23	UG Stono teniski klub „Lukavac“
24	UG „Strojna“ Orahovica
25	UG FK „Orahovica 77“ Orahovica
26	Klub borilačkih sportova „ORKKA“ Lukavac
27	UG „Institut za kineziologiju HPD“ Lukavac

28	UG „Vijeće mladih općine Lukavac“
29	Centar za usavršavanje mladih-Pokrenite se
30	Gorska služba spašavanja Soda
31	Humanitarno udruženje Ensarije
32	Sportsko udruženje PRO LAKE MODRAC

Tadašnja Općina Lukavac, početkom 2021. godine raspisala je stalni javni poziv za upis u Registar omladinskih udruženja i neformalnih grupa mladih, koji danas imaju status omladinskog udruženja i neformalne grupe mladih.

Neformalne grupe mladih koje su se upisale u Registar od 2021. godine:

R.B	SPISAK SPORTSKIH SAVEZA NA PODRUČJU GRADA LUKAVAC
1	Konferencija mladih CKK Lukavac
2	Mladi srednjoškolci
3	Neformalna grupa Čarolični plesači
4	Neformalna grupa klub za zapošljavanje mladih

Nakon upisa u Registar po Javnom pozivu iz 2021. godine, do trenutka izrade ove strategije, u Registar su se upisale sljedeće organizacije:

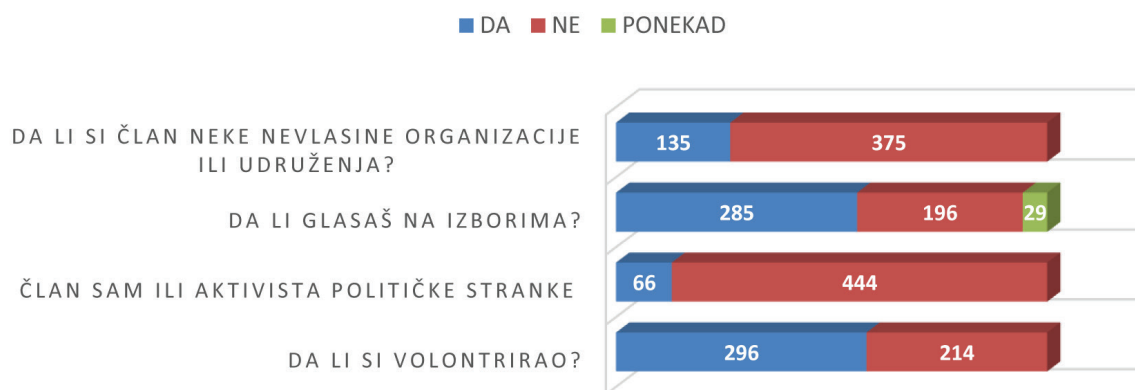
R.B	SPISAK SPORTSKIH SAVEZA NA PODRUČJU GRADA LUKAVAC
1	UG Udruženje mladih „Mladost“ Gnojnica
2	UG „Art centar“ Lukavac
3	UG „Bike Tour“ Lukavac
4	UG Stono teniski klub „Lukavac“
5	Centar za usavršavanje mladih-Pokrenite se
6	Gorska služba spašavanja Soda
7	Humanitarno udruženje Ensarije
8	Sportsko udruženje PRO LAKE MODRAC

Pregled izdvajanja za omladinski sektor od 2017. do 2022. godine:

Pozicija	2017.	2018.	2019.	2020	2021	2022.
Javni poziv-Podsticaj mladima –putem općinskog vijeća	4.995,00	3.900,00	6000,00	3.800,00	4.800,00	11.987,50
Javni poziv-Podsticaj mladima –putem vijeća mladih	0	8000,00	8000,00	2000,00	4.400,00	6.544,50
Za rad vijeća mladih (po pojedinačnom zahtjevu)	0	0	0	4000,00	3.200,00	8000,00 (plan za 2022 godinu, nije izvršeno)
-Poticaj zapošljavanja mladih kroz organizovanje start-up centra	15.000,00					5.000,00 KM (impakt)

Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti aktivizma mladih

Grafički prikaz anketnog istraživanja Grada Lukavac za varijable iz oblasti omladinskog aktivizma, iz kojeg vidimo da se mladi rjeđe učlanjuju u političke stranke, ali i nevladine organizacije i udruženja, iako više nego u političke stranke. Kada je u pitanju glasanje na izborima, mladi su nešto aktivniji, iako postoji značajan broj onih koji ne glasaju, dok za volonterski angažman mladih možemo reći da je zadovoljavajući.

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

1. U potpunosti se ne slažem
2. Ne slažem se
3. Niti se slažem, niti se ne slažem
4. Slažem se
5. U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

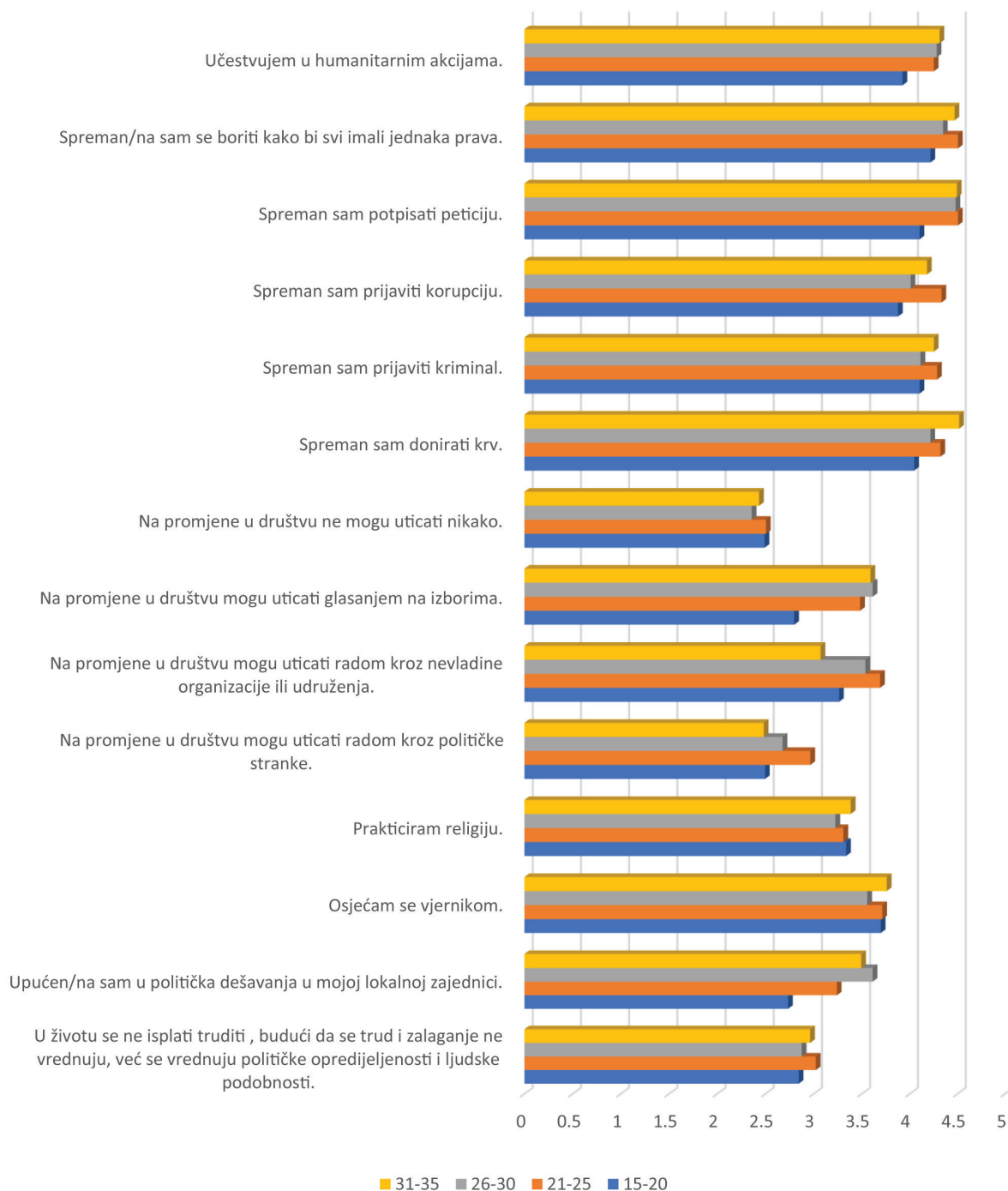
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti aktivizma mladih.

AKTIVIZAM MLADIH	
Na tvrdnju: „U životu se ne isplati truditi , budući da se trud i zalaganje ne vrednuju, već se vrednuju političke opredijeljenosti i ljudske podobnosti“, mladi imaju neutralan stav	Mladi su spremni: <ul style="list-style-type: none"> • donirati krv • prijaviti kriminal • prijaviti korupciju • potpisati peticiju • boriti kako bi svi imali jednaka prava
Mladi su većinski upućeni u politička dešavanja u lokalnoj zajednici.	Na promjene u društvu, mladi generalno smatraju da mogu uticati: <ul style="list-style-type: none"> • radom kroz nevladine organizacije ili udruženja • glasanjem na izborima
Mladi generalno se osjećaju vjernicima i generalno mladi prakticiraju religiju	Na promjene u društvu, mladi generalno smatraju da ne mogu uticati radom kroz političke stranke.
Mladi generalno učestvuju u humanitarnim akcijama	Na promjene u društvu, mladi generalno se ne slažu da ne mogu uticati nikako

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti omladinskog aktivizma

Omladinski aktivizam

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, uočava se razlika u mišljenju i najmanji stepen slaganja mladih najmlađe kategorije od 15

do 20 godina starosti u odnosu na starije kategorije, kada su u pitanju tvrdnje: „Na promjene u društvu mogu uticati glasanjem na izborima“, „Upućen sam u politička

dešavanja u mojoj lokalnoj zajednici“, te imaju i najmanji stepen slaganja kada je u pitanju spremnost da potpišu peticiju i da prijave korupciju. Uočava se također trend, da mladi „središnjih“ uzrasnih kategorija uzrasta 21-25 i 26-30 godina, najviše smatraju da na promjene u društvu mogu uticati kroz nevladine organizacije.

Analizom dobivenih podataka iz nacrtu Strategije prema mladima TK 2020-2024, za čiju izradu je rađeno istraživanje o problemima i potrebama mladih ljudi, a koje je obuhvatilo i 112 mladih osoba sa područja grada Lukavac, njih 64,3% postojanje jednakih prava za sve vidi kao problem, 82,1% smatra problemom uticaj politike na život.

njihovu dodatnu obaviještenost, edukaciju, usavršavanje i napredak u svakoj oblasti društvenog života. Obzirom da živimo u modernom, informatičkom društvu, informisanje predstavlja jedan od najmoćnijih ljudskih prava i alata jer omogućava pristup svim ostalim pravima. Prilikom donošenja životnih odluka i razvijanja kritičkog mišljenja mladih, informacije koje prikupljaju putem web sajtova imaju jak utjecaj, s toga je potrebno mladima garantovati pravo na kvalitetno informisanje.

Pregled opšteg stanja iz oblasti informisanja mladih

Sredstva informisanja za mlade su različita, a jedan od najbitnijih ciljeva jeste omogućiti i poboljšati obim, kvalitet i dostupnost informacija koji se tiču mladih, njihovog položaja, problema i mogućnosti.

Na području grada Lukavac, egzistira JU Radio-televizija Lukavac, čije djelatnosti su finansirane iz Budžeta Grada Lukavac. JU RTV Lukavac kreira i emituje sadržaje na tri medija: Televizija Lukavac, Radio Lukavac i portal rtvlukavac.ba.

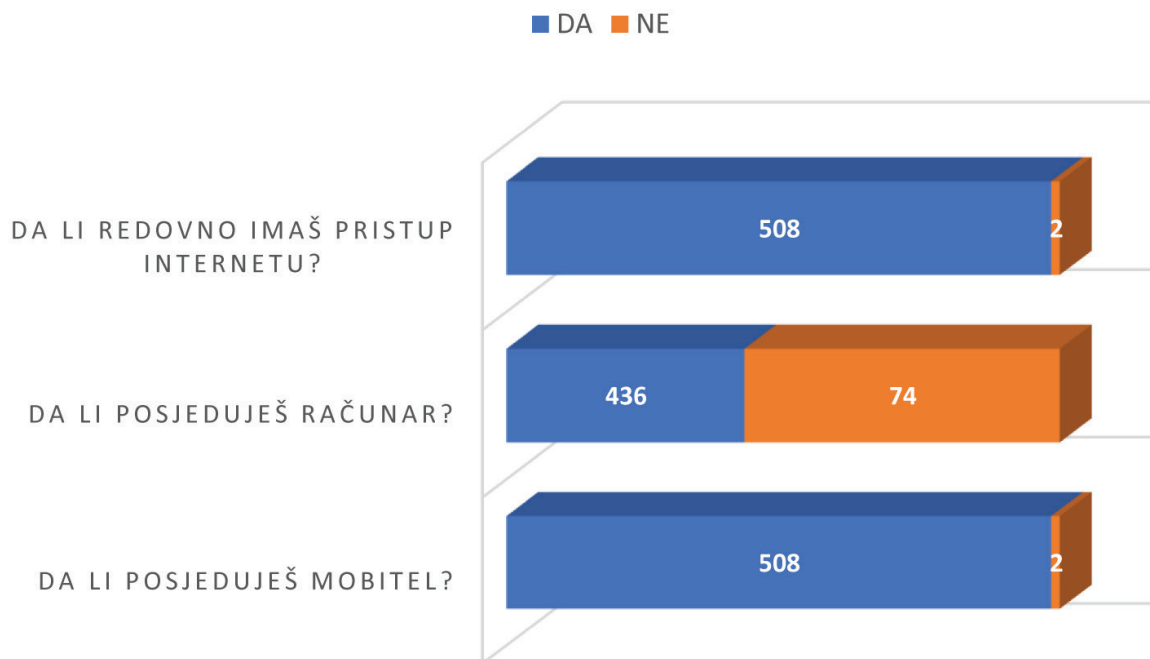
U našoj lokalnoj zajednici postoji nekoliko web sajtova:

- rtvlukavac.ba
- lukavacki.ba
- sodalive.ba
- lukavac.ba
- zona047.ba

Navedeni sajtovi sadrže korisne i objedinjene informacije, mladima otvaraju mogućnost za

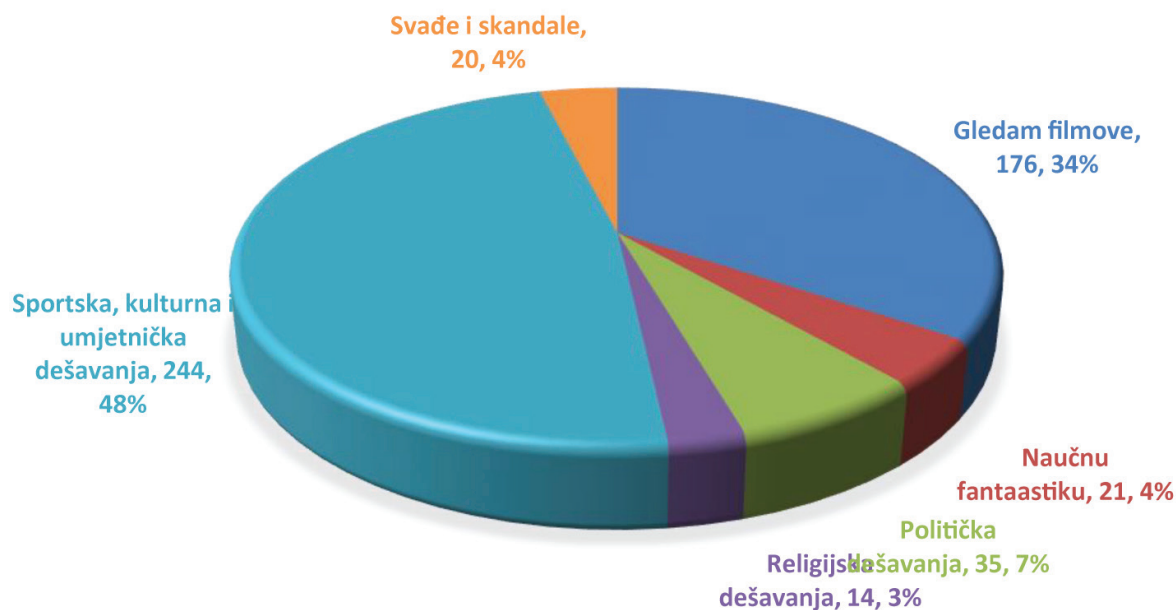
Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti informisanja mladih

Iz rezultata anketnog istraživanja možemo vidjeti da mladi uglavnom posjeduju mobitel i pristup internetu. Također mladi uglavnom posjeduju i računar, iako nešto manje nego mobitel.

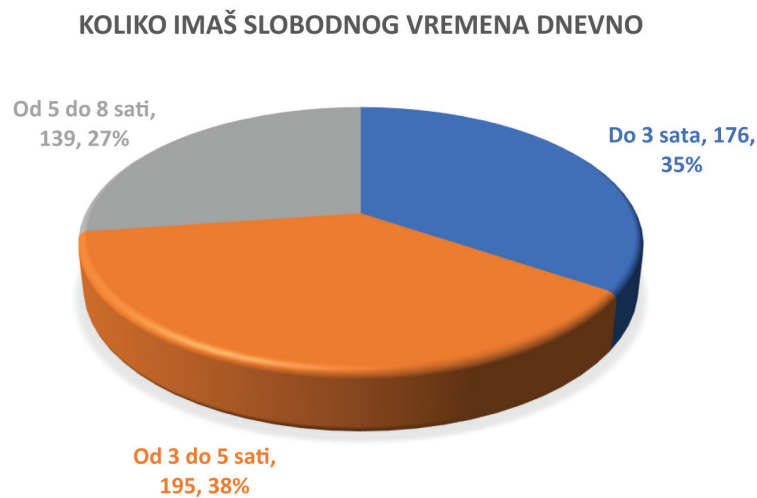

Rezultati istraživanja su pokazali da mladi na internetu i drugim medijima najviše prate sportska, kulturna i umjetnička dešavanja i gledaju filmove.

NA INTERNETU I DRUGIM MEDIJIMA UGLAVNOM PRATIM:

Na pitanje o slobodnom vremenu dnevno, mladi su odgovorili sljedeće:

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

1. U potpunosti se ne slažem
2. Ne slažem se
3. Niti se slažem, niti se ne slažem
4. Slažem se
5. U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

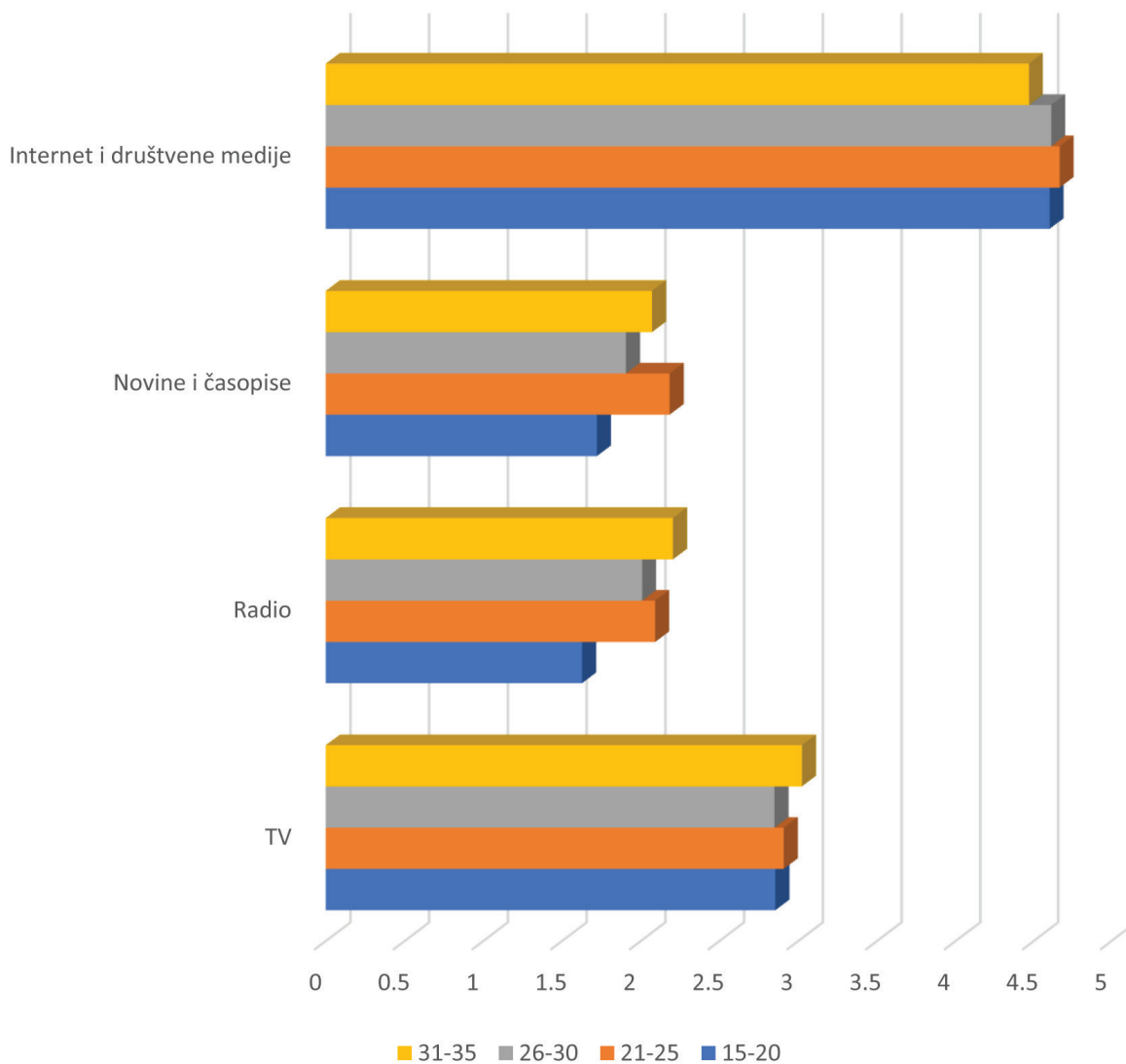
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti informisanje mladih.

INFORMISANJE MLADIH		
Mladi da bi se informisali, generalno koriste internet i društvene mreže,	Mladi da bi se informisali, generalno su neutralnog stava da koriste TV.	Mladi da bi se informisali, generalno ne koriste radio, novine i časopise

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti informisanja mladih

Da bi se informisali, mladi generalno koriste:

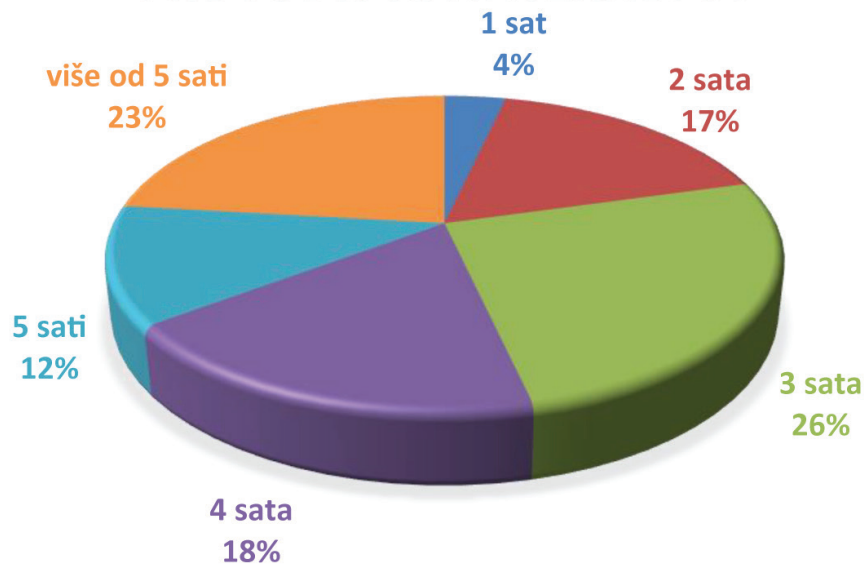

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, iz grafikona se jasno vidi da se mladi svih uzrasta, uglavnom najviše informišu savremenijim kanalima informisanja, odnosno putem interneta i društvenih mreža, a manjim dijelom tradicionalnim sredstvima informisanja, kao što su novine, časopisi, radio ili televizija.

Pregled opšteg stanja za oblast slobodnog vremena mladih

Rezultati istraživanja pokazuju da mladi značajan broj slobodnog vremena provode na internetu.

KOLIKO DNEVNO PROSJEČNO VREMENA PROVODIŠ NA INTERNETU?

Analiza istraživanja o problemima i potrebama mladih iz oblasti slobodnog vremena mladih

Dio anketnog istraživanja za ovu oblast, rađen je po Likertovoj skali od pet stepeni, gdje su od ponuđenih tvrdnji, ispitanici ostavili svoj stepen slaganja zaokruživanjem određenog broja.

1. U potpunosti se ne slažem
2. Ne slažem se
3. Niti se slažem, niti se ne slažem
4. Slažem se
5. U potpunosti se slažem

Rezultati su obrađeni neparametrijskom statistikom. Sve hipoteze su testirane pomoću Mann-Whitney U testa. Formirana je kontrolna grupa sa prosječnim odgovorima 3 za sve varijable. Prosječni stepen slaganja sa tvrdnjama mladih je uspoređen sa kontrolnom grupom. Na temelju navedenog doneseni su zaključci o pojedinoj hipotezi/tvrdnji.

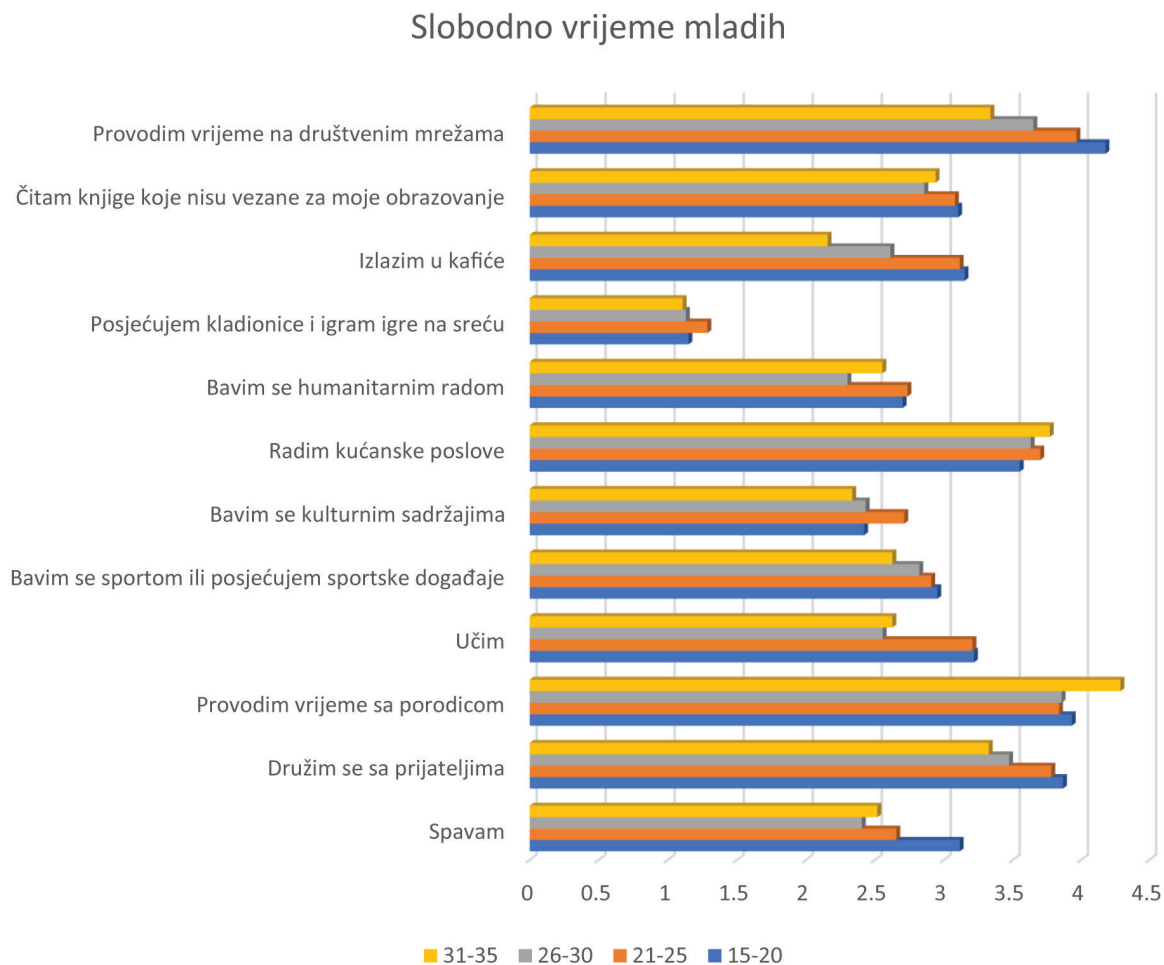
Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa promatranom tvrdnjom bili statistički značajno veći od kontrolne grupe, donesen je zaključak o slaganju mladih sa određenom tvrdnjom.

Ukoliko su prosječni stepeni slaganja sa tvrdnjom bili statistički značajno manji od kontrolne grupe, donesen je zaključak o neslaganju ispitanika sa promatranom tvrdnjom.

I ukoliko se pokazalo da su prosječni stepeni slaganja jednaki kontrolnoj grupi, odnosno da nije statistički značajna razlika od kontrolne grupe, tada je zaključeno da mladi imaju neutralan stav za promatranu tvrdnju i u svim navedenim slučajevima, dobijen je jasan pregled stavova iz kojeg su izvučeni zaključci i utvrđeni stavovi, problemi i potrebe mladih na području grada Lukavac iz oblasti slobodno vrijeme mladih.

SLOBODNO VRIJEME MLADIH		
<p>Mladi generalno slobodno vrijeme provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sa porodicom, • na društvenim mrežama, • družeci se sa prijateljima i • radeći kućanske poslove 	<p>Mladi generalno slobodno vrijeme ne provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spavajući, • baveći se kulturnim sadržajima, • baveći se humanitarnim radom, • ne provode slobodno vrijeme u kladionicama i igrajući igre na sreću, • izlazeći u kafiće, • baveći se sportom i posjećujući sportske događaje, 	<p>Mladi su generalno neutralnog stava da slobodno vrijeme ne provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učeći • čitajući knjige koje nisu vezane za njihovo obrazovanje

Grafički prikaz poređenja srednjih vrijednosti stavova starosnih grupa iz oblasti slobodnog vremena mladih

Analizom poređenja stavova među starosnim grupama mladih, uočava se trend obrnute proporcionalnosti provođenja slobodnog vremena na društvenim mrežama sa godinama starosti, što znači da mladi manje provode slobodno vrijeme na društvenim mrežama sa povećanjem starosne dobi. Uočava se također da mladi nižih uzrasnih kategorija, manje čitaju knjige koje nisu vezane za njihovo obrazovanje u odnosu na mlade viših uzrasnih kategorija. Također uočen je trend obrnute proporcionalnosti druženja sa prijateljima u slobodno vrijeme u odnosu na starosnu dob, što znači da mladi kako stare, sve manje slobodnog vremena provode sa prijateljima, a s druge strane više rade kućanske poslove i vrijeme provode s porodicom.

Analizom dobivenih podataka iz nacrta Strategije prema mladima TK 2020-2024, također je utvrđeno da 67,9% mladih smatra da postoji nedostatak zabavnih sadržaja.

SWOT ANALIZA

Snage i slabosti predstavljaju unutrašnje faktore, odnosno internu analizu koja treba da ukaže na to, šta su prednosti, a šta nedostaci grada Lukavac u oblastima obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih, kulture i sporta, socijalne i zdravstvene zaštite i sigurnosti mladih, omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanja mladih, dok prijetnje i mogućnosti predstavljaju vanjske faktore, odnosno eksternu analizu koja treba da identifikuje potencijalne prijetnje razvoju ovih oblasti iz omladinskog sektora, kao i da ukaže na to šta su šanse, odnosno mogućnosti kada je u pitanju omladinski sektor na području grada Lukavac. Stoga su prikazane SWOT analize za sve pojedinačne oblasti omladinskog sektora koje su obrađivane ovom Strategijom.

SWOT analiza za oblasti obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih

Na osnovu utvrđene analize stanja i dobijenih rezultata istraživanja iz područja obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih, urađena je SWOT analiza, odnosno analiza osnovnih snaga, slabosti, mogućnosti (prilike) i prijetnji (opasnosti) sa kojima se suočava grad Lukavac iz ovih oblasti.

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Blizina i dostupnost Univerziteta u Tuzli • Programi stipendiranja na gradskom i kantonalnom nivou • Većina mladih ima završeno sekundarno i tercijarno obrazovanje • Postojanje obrazovne infrastrukture • Veliki procenat mladih uključenih u sistem formalnog obrazovanja • Postojanje biblioteke u Centru za kulturu Lukavac i u školama, sa velikim knjižnim fondom • Zastupljeni određeni neformalni programi obrazovanja • Povoljan geografski položaj Grada • Značajan broj uposlenih u inostranstvu kao potencijalni investitori, najviše u oblasti malih i srednjih preduzeća • Uslovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje 31,57 % polj. zemljišta (Malinjak, Milino Selo, Ratiš – obradivo 9.057,03 • Postojanje budžeta za mlade • Iskusna radna snaga u određenim područjima (građevinarstvo, poljoprivreda, zanatstvo, metaloprerađivačka, hemijska i drvoprerađivačka) • Spremnost za volonterski rad mladih (radi sticanja radnog iskustva) • Izgrađena industrijska-poslovna zona • Industrijska tradicija i proizvodnja (cement, soda, koks, obuća, namještaj) • Veliki broj mladih osoba ima pristup Internetu; • Postojanje razvojnih kapaciteta u industriji tekstila i kože 	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi smatraju da nisu stekli dovoljno praktične nastave • Mladi smatraju da tehnička opremljenost u obrazovanju nije adekvatna • Mladi smatraju da praksa naučno-istraživačkog rada nije u skladu sa realnim potrebama tržišta rada • Smanjenje broja učenika upisanih u srednje škole u gradu Lukavac • Nepovoljan finansijski položaj prosvjetnih radnika, i roditelja • Loše finansijske prilike mladih • Nerazvijena mreža ustanova koje pružaju podršku mladima • Nedovoljna znanja i vještine mladih za savremena tržišta • Nedovoljan broj neformalnih programa obrazovanja u skladu sa problemima i potrebama mladih • Nedovoljno priznavanje značaja neformalnog obrazovanja u lokalnoj zajednici • Slaba saradnja vladinog i nevladinog sektora • Neadekvatna afirmacija akademskih dostignuća mladih • Nerazvijen sistem i neadekvatno provođenje programa profesionalne orijentacije • Nedostatak poduzetničkog obrazovanja • Nepovezanost obrazovanja i tržišta rada • Slab nivo opremljenosti škola • Visoka stopa nezaposlenosti, veliki procenat dugotrajno nezaposlenih generalno

Snage	Slabosti
	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna informisanost mladih osoba o postojećim programima podrške zapošljavanju • Nedostatak programa dokvalifikacije i prekvalifikacije • Neusklađenost obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada • Nedovoljna institucionalna podrška zapošljavanju mladih osoba • Pravni mehanizmi i zakonska rješenja koja onemogućavaju mogućnost zapošljavanja redovnih studenata • Nepostojanje stalnog start-up inkubatora za mlade • Nekonkurentno okruženje za poduzetništvo • Nedovoljno razvijena preduzetnička svijest i obučenost potencijalnih poduzetnika • Nepostojanje sistemskog rješenja za dodatnu edukaciju, prekvalifikaciju radnika i programa samozapošljavanja, te mala sposobnost privrede da apsorbuje obrazovanu i stručnu radnu snagu (nedostatak kvalitetnih radnih mjesta kao i stručnih profila potrebnih u privredi) • Mali broj zaposlenih

Prilike/mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Mladi imaju ambicije za pokretanje vlastitog biznisa • Mladi vide perspektivu u daljem obrazovanju • Sve veći razvoj programa neformalnog obrazovanja • Dobre prilike za uspostavljanje sistema formalnog i neformalnog obrazovanja za sticanje međunarodnih certifikata • Umrežavanje sa značajnim obrazovnim ustanovama • Afirmacija akademskih dostignuća mladih • Mogućnost stvaranja savjetodavnog radnog tijela od već istaknutih i uspješnih ljudi sa područja grada Lukavac sa značajnim akademskim dostignućima • Značajne investicije u najavi • Razvijanje programa neformalnog obrazovanja za podršku mladim poduzetnicima • Projekti zapošljavanja i samozapošljavanja kroz razvoj omladinskog i socijalnog preduzetništva • Dostupnost sredstava od Investiciono – razvojne banke, fondovi EU, javno-privatno partnerstva • Afirmacija i promocija poduzetničkog načina razmišljanja • Liberalizacija viznog režima za privredno povezivanje, edukaciju kadrova, zapošljavanje i dr. • Regionalno otvaranje tržišta (bilateralni i multilateralni sporazumi) • Veća podrška privrednog sektora za kreiranje modela podrške zapošljavanju mladih • Mogućnost uključivanja dijaspore u privredne projekte razvoja 	<ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko im se pruži prilika za posao, mladi su spremni promijeniti mjesto boravka. • Nedovoljno ulaganje sa viših nivoa vlasti u oblast obrazovanja • Umještanost i uticaj politike u sistem obrazovanja • Narušen sistem vrijednosti po pitanju akademskih dostignuća • Nereagovanje i prihvatanje devijantnih pojava kao normalnih • Pad nataliteta • Školovanje mladih za strana tržišta (odlazak mladih) • Korupcija u obrazovanju • Odlazak ljudi sa značajnim akademskih dostignućima „Odliv mozgova“ • Ukidanje ili smanjene stimulativnih mjera za razvoj poljoprivrede (Kanton-Federacija), prestankom podsticaja prestaje i proizvodnja (kada se ukinu podsticaji korisnici prestaju odmah i proizvoditi, što negativno utiče na zaposlenost) i dr. • Nedovoljno stimulativan pravni i finansijski okvir u BiH odvrća strane ulagače (nesigurnost za investitore); • Politička i ekonomska nestabilnost BiH • Nerazvijen poslovni ambijent u BiH • Nedovoljne subvencije i podsticaji za razvoj privrede u BiH • Nizak nivo stranih investicija

Prilike/mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Korištenje budžetskih sredstava sa budžetske stavke „Podrška mladima“ namijenjenim mladim grada Lukavac • Mogućnost uspostavljanje čvršćih partnerskih odnosa Grad - privatni sektor i jačanje udruženja poduzetnika • Mobilizacija aktera i kapitala, znanja i investicija iz dijaspore • Promocija modela e-poslovanja • Razvijanje svijesti o freelancing poslovanju • Mogućnost stvaranja savjetodavnog radnog tijela od već istaknutih i uspješnih poslovnih ljudi sa područja grada Lukavac sa značajnim dostignućima iz oblasti poduzetništva 	

SWOT analiza za oblasti socijalne i zdravstvene brige i sigurnosti mladih

Na osnovu analize trenutnog stanja iz oblasti socijalne i zdravstvene brige i sigurnosti mladih na području grada Lukavac, i dobijenih rezultata istraživanja iz područja socijalne i zdravstvene, i sigurnosti mladih urađena je također SWOT analiza, odnosno analiza osnovnih snaga, slabosti, mogućnosti (prilike) i prijetnji (opasnosti) sa kojima se suočava grad Lukavac iz ovih oblasti.

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Kompetentan stručni tim u centru za socijalni rad (u daljem tekstu ustanova), (psiholog, pedagog, socijalni radnik, pravnik) • Profesionalno iskustvo zaposlenih u radu sa djecom, mladima i porodicama • Umreženost ustanove sa drugim institucijama i organizacijama na lokalnom nivou u okviru rada po javnim ovlaštenjima • Ostvareni kontakti i saradnja sa udruženjima i organizacijama iz oblasti socijalnog rada na kantonu i šire • Postojanje Doma zdravlja u Lukavcu • Postojanje Centra za socijalni rad u Lukvacu • Postojanje područnih ambulanti u 14 mjesnih zajednica • Visok stepen stručnosti lokalnih ljekara • Postojanje službe fizikalna medicina i rehabilitacija sa ogrankom sportska medicina • Prisutnost svih službi po zakonu o zdravstvenoj zaštiti za nivo primarne zdravstvene zaštite • Pristupnost svih potrebnih profila specijalista u DZ • PU Lukavac, koja broji oko 100 službenika, od čega 70-ak uniformisanih a 30 u krim. Sektoru i administraciji. • Ovlaštene osobe su naoružane individualnim naoružanjem (pištoljem) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi nisu zadovoljni zdravstvenim uslugama na području grada Lukavac • Mladi smatraju da ne mogu samostalno riješiti stambeno pitanje • Mladi nisu upoznati sa finansijskim poticajima za mlade • Mladi nemaju povjerenje u policijske službenike • Mladi ne vjeruju u organe vlasti • Mladi generalno redovno ne posjećuju psihologa • Nedovoljan broj stručnih radnika u odnosu na standarde • Nedostatak finansijskih sredstava za potrebna upošljavanja stručnog osoblja • Nedostatak supervizije za stručne radnike u cilju prevencije profesionalnog sagorijevanja • Nedostatak posebnih programa podrške za djecu i mlade • Nedostatak specijalističkih edukacija za rad sa mladim i djecom • Nedostatak posebnih edukativnih i dr. programa podrške za djecu iz tzv. socijalne kategorije • Preobimna dokumentacija i neefikasne administrativne procedure za ostvarivanje prava iz gotovo svih oblasti • Neprikladna organizacija radnog vremena U DZ • Slaba tehnička opremljenost svih službi u DZ

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Službenici PU Lukavac rade 24 sata na poslovima preventivnog održavanja JRiM-a, bezbjednosti saobraćaja i sprečavanja vršenja KD-a, obilaženjem objekata od interesa i značaja, te saradnjom sa lokalnom zajednicom. • Vršiti se sankcionisanje osoba koje narušavaju JRiM, koje čine saobraćajne prekršaje i čine krivična djela, a sve to u saradnji nadležnim sudovima i tužilaštvima, odnosno sa nadležnim institucijama kao Centar za socijalni rad, Centar za odvikavanje od opojnih droga (Smoluća) i slično. • Svakodnevno se ostvaruju kontakti i saradnja sa SHMP Lukavac i DVD Lukavac, medijima. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemogućnost realizacije određenih biohemijskih analiza • Nepoštivanje standardna i normativa za pojedine službe u DZ • Administrativne prepreke za određene pretrage (CT, MRI, Color dopler itd.) • Nedovoljno stručno usavršavanje stručnog kadra po principima ERC-a • Manjak ovlaštenih službenika potrebnih za rad u službi u PU • Većina službenika PU je sa velikim radnim stažom i dijelom pred penzionisanje, koji u pojedinim momentima (prvenstveno iz zdravstvenih razloga) nisu u mogućnosti odgovoriti zadacima. • Slaba opremljenost MTS-om policijskih službenika (materijalno tehničkim sredstvima), kompjuterskom opremom, kancelarijskom opremom, prevoznim sredstvima, uniformom. • Nedostatak sadržaja za razvoj kreativnih sposobnosti djece, mladih i porodica

Prilike/mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Mlade nije sram posjetiti psihologa ukoliko im je potreban. • Mladi se generalno bave dodatnim tjelesnim aktivnostima. • Podrška lokalne zajednice putem finansiranja projekata za lokalna udruženja u određenim oblastima • dostupnost za saradnju raznih udruženja, sportskih i organizacija civilnog društva • Mogućnost stvaranja savjetodavnog radnog tijela od već istaknutih ljudi sa područja grada sa značajnim medicinskim i akademskim dostignućima iz oblasti prevencije, liječenja i zdravstvene zaštite • Mogućnost izvođenja praktične nastave za učenike medicinske škole u DZ • Mogućnost mentorstva za specijalizante određenih profila (porodična, urgentna medicina itd) • Zbog velikog stručnog kadra koji je pred penziju, mogućnost zapošljavanja mladih ljekara • Zapošljavanje mladih u MUP-TK-a PU Lukavac, • Saradnja sa omladinskim organizacijama, sa aktuelnim edukacijama u cilju poboljšanja bezbjednosti na području grada Lukavac. • Saradnja sa osnovnim i srednjim školama, kroz prezentacije poslova službenika policije, upoznavanjem djece i omladine sa njihovim pravima i obavezama kod kuće, u školi ali i u društvenoj zajednici. • Prostorne i tehničke mogućnosti ustanova za rad na edukaciji i savjetovanju mladih 	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi su neutralnog stava na tvrdnju da planiraju otići iz svog grada jer nemaju pristojne uslove za život (odlazak mladih) • Nezaposlenost • nizak standard života • Odlazak stručnog kadra iz Bosne i Hercegovine • Poremećen sistem vrijednosti u društvu uopšte • dostupnost raznih, za djecu i mlade neprimjerenih sadržaja, u medijima, internetu i sl. • Pesimizam i apatija mladih i nepostojanje životnih ciljeva • Odlazak kvalitetnog stručnog kadra iz oblasti zdravstva iz Bosne i Hercegovine • Nepovoljna finansijska situacija u zdravstvu • Starosna struktura zaposlenih (veliki broj stručnih i „potrebnih“ ljekara pred penziju • Nedovoljno ulaganje sa viših nivoa vlasti u bezbjednost, • Umiješanost i uticaj politike • Narušen sistem vrijednosti po pitanju individualnih dostignuća (činovanje) i napredovanja u službi • Nedostatak stručnog obrazovanja, • nedovoljna psihofizička sprema policijaca, • Individualna korupcija

SWOT analiza za oblasti kulture i sporta mladih

Na osnovu analize postojećeg stanja i dobijenih rezultata istraživanja iz područja kulture i sporta mladih, urađena je SWOT analiza, odnosno analiza osnovnih snaga, slabosti, mogućnosti (prilike) i prijetnji (opasnosti) sa kojima se suočava grad Lukavac iz ovih oblasti.

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Mladi su generalno svjesni pozitivnih učinaka sporta i tjelesnih aktivnosti na zdravlje • Mladi su generalno zadovoljni sa kulturnim dešavanjima u gradu • Mladi generalno posjećuju kulturne sadržaje • Mladi se generalno bave rekreativnim aktivnostima • Mladi se generalno ne slažu da sport nije dovoljno razvijen u gradu, te im to nije prepreka za bavljenje sportom • Mladi generalno posjećuju sportske manifestacije • Postojanje ustanova kulture u gradu, JU Centar za kulturu Lukavac, u sklopu kojeg je biblioteka Lukavac • Opremljenost biblioteke knjižnim fondom • Edukovani uposlenici • Dugotrajnost i tradicija biblioteke. Javna biblioteka Lukavac postoji 126 godina • Dugogodišnje iskustvo djelatnika iz oblasti kulture • Jasno postavljena misija i vizija Centra za kulturu Lukavac • Educirani kadar u Centru za kulturu • Motiviranost i spremnost na nove izazove aktivista iz oblasti kulture • Organizacijska znanja i vještine • Široka baza korisnika Centra za kulturu • Raznolikost programa Centra za kulturu • Kvalitet i kvantitet programa Centra za kulturu za korisnike svake životne dobi • Povezanost s drugim institucijama i organizacijama • Dobra saradnja Centra za kulturu sa srodnim Ustanovama na području grada Lukavac • Saradnja Centra za kulturu s odgojno obrazovnim ustanovama i zajednički rad na promovisanju kulturnih vrijednosti i sadržaja • Izvanredna lokacija Centra u središtu grada • Socijalna umreženost • Aktivno korištenje savremene informacijske i komunikacijske tehnologije • Postojanje funkcionalne sportske dvorane u gradu • Postojanje fiskulturnih sala po mjesnim zajednicama • Postojanje otvorenih i zatvorenih sportskih terena na području grada 	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi generalno nisu zadovoljni podrškom vlasti za sport • Mladi generalno nisu zadovoljni podrškom vlasti za kulturu • Mladi se generalno ne bave sportom takmičarski • Nezainteresiranost studenata za učlanjenje u biblioteku • Nedovoljan broj lektirskih i stručnih naslova na broj učlanjenih korisnika biblioteke • Nedovoljna finansijska podrška za izdavačku djelatnost • Nedovoljna finansijska podrška za nabavku literature i osnovnih sredstava tokom decenija • Nedovoljna vidljivost Ustanova u lokalnoj zajednici • Nedostatak adekvatne opreme za realizaciju projekata • Nedovoljno primjenjivanje zakona o sportu • Veliki broj klubova nema obrazovane stručnjake u sportu u smislu zakona o sportu • U velikom broju klubova stručne trenerske poslove obavljaju nekvalifikovane osobe za rad u sportu • Zastarjeli infrastrukturni kapaciteti za kulturu, sport, rekreaciju i tjelesni odgoj na području cijele JLS • Nedovoljna afirmacija uspješnih mladih ljudi i dostignuća iz oblasti kulture i sporta • Narušena percepcija pravih vrijednosti generalno, što utiče i na sportski sektor • Nepostojanje Strategije za razvoj kulture grada Lukavac • Nepostojanje Strategije za razvoj sporta TK • Nepostojanja Strategije za razvoj sporta BiH • Neuređen sistem na višim nivoima (kantonalnom, federalnom, državnom) • Nepostojanje sistema nagrađivanja vrhunskih sportskih rezultata na svim nivoima • Neadekvatno vrednovanje vrhunskih sportskih rezultata na svim nivoima • Neriješen status vrhunskih sportista • Nerazvijena svijest o koristima tjelesnog vježbanja za psiho-fizički razvoj djece • Nerazvijena svijest o koristima tjelesnog vježbanja za psihosomatsko zdravlje

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Rast u angažmanu školovanog stručnog kadra u sportskim kolektivima na području grada Lukavac iz oblasti tjelesnog odgoja i sporta • Postojanje sportskih saveza • Zastupljenost kvalitetnog sporta mjereći po sportskim rezultatima • Zastupljenost vrhunskog sporta mjereći po sportskim rezultatima • Afirmisani i prepoznati najbolji sportisti grada na višim nivoima vrednovanja (kantonalnom, federalnom, državnom, nezavisnim izborima najboljih sportista, te na nivou Olimpijskog komiteta BiH) • Kontinuitet u radu sportskih kolektiva • Postojanje budžetske stavke za izdvajanje za sport, i finansijska podrška lokalnim sportskim kolektivima od strane JLS • Postojanje grantova za sufinansiranje sportskih manifestacija, nastupa na takmičenjima i projekata iz oblasti tjelesnog odgoja i sporta na višim nivoima, te mogućnost za povlačenje sredstava sa istih • Stipendiranje uspješnih sportista od strane JLS • Stipendiranje uspješnih sportista od strane Kantona • Mogućnost nagrađivanja sportista i trenera za vrhunski sportski rezultat od strane Federalnog ministarstva kulture i sporta • Mogućnost nagrađivanja sportista i trenera za vrhunski sportski rezultat od strane Ministarstva za sport, kulturu i mlade TK i JLS • Sufinansiranje trenažnog procesa sportskih kolektiva kroz termine u sportskoj dvorani od strane JLS • Zastupljenost značajnog broja sportskih grana na području grada Lukavac i mogućnost većeg izbora sportova • Zastupljenost značajnog broja sportskih kolektiva na području grada Lukavac • Mogućnost bavljenja sportom za osobe sa invaliditetom • Blizina Fakulteta za tjelesni odgoj i sport, kao regionalnog centra za obrazovanje stručnjaka u sportu • Medijska podrška sportskim aktivnostima na području grada Lukavac • Postojanje Strategije za razvoj sporta grada Lukavac 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje trećeg časa tjelesnog odgoja u školama • Nepostojanje stručnog vođenja tjelesnog odgoja do 5 razreda (tjelesni odgoj vode učitelj/ce) • Nepostojanje organizovanog tjelesnog odgoja u predškolskim ustanovama • Nepostojanje organizovanih dijagnostičkih procedura iz oblasti sporta na području grada za najmanje uzraste • Nepostojanje bazena (otvorenog i zatvorenog) za vodene sportove na području grada Lukavac • Nepostojanje atletske staze po savremenim standardima (atletska staza sa betonskom podlogom) za razvoj atletike i sportsko-rekreativne aktivnosti drugih sportskih kolektiva i građana grada Lukavac • Postojanje određenog broja neaktivnih klubova, te slaba funkcionalnost sportskih saveza • Nedovoljan angažman sportskih kolektiva za povlačenje finansijskih sredstava sa viših nivoa vlasti • Neiskorištenost resursa i programa

Prilike/mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Mladi su zainteresovani za sadržaje iz oblasti sporta u svom okruženju • Mladima generalno finansije nisu problem za bavljenje sportom • Mladi su generalno zainteresovani za sadržaje iz oblasti kulture i umjetnosti u svom okruženju • Mogućnost stvaranja savjetodavnog radnog tijela od već istaknutih ljudi sa područja grada sa značajnim dostignućima iz oblasti kulture • Obrazovanje i pismena educiranost školske populacije • Razvoj ljubavi prema knjizi kao osnovnom sredstvu za sekundarno obrazovanje. • Razvoj kreativnosti kod djece, mladih i odraslih • Edukacije iz oblasti kreativnog pisanja • Edukacije iz oblasti kreativnog slikanja (u saradnji sa osnovnim školama i umjetnicima). • Izdavačke aktivnosti: biblioteka ima odgovarajuću literaturu i odgovarajući i educirani kadar koji bi mogli objavljivati časopise o Lukavcu kao i knjigu koja bi ostavila trajni pečat o Lukavcu i na taj način bi mogla promovirati naš grad prilikom posjeta raznih delegacija • Vrijednost i uloga Zavičajne zbirke sa literaturom i eksponatima • Mogućnost izbora atraktivnih kulturnih sadržaja Centra za kulturu • Afirmacija Centra za kulturu kao glavnog središta aktivnosti vezanih za kulturu na širem području • Povećanje nivoa izvrsnosti ponude • Podizanje opće kulturne svijesti organizovanjem različitih programa • Potencijal mladih ljudi • Potencijal medija (TV, radio, internet) povećana vidljivost • Postojanje zakonske osnove za mogućnost školovanja i stručnog usavršavanja sportskih trenera i stručnjaka u sportu • Mogućnost kompenzacije nedostatka časova tjelesnog odgoja u školama kroz nevladin sektor i sportske klubove • Mogućnost unapređivanja sportske infrastrukture na području grada Lukavac u skladu sa evropskim standardima • Modernizacija otvorenih sportskih terena savremenim podlogama (trenutno su svi poligoni sa betonskim podlogama) • Modernizacija atletske staze tartan podlogom kao preduslov za razvoj atletike i razvo uslova trenaznog procesa drugih sportskih kolektiva i rekreativnih aktivnosti građana u svrhu poboljšanja zdravstvenog statusa 	<ul style="list-style-type: none"> • Pad nataliteta • Odlazak mladih iz Lukavca • Sve manje upisanih učenika u škole • Nezainteresiranost studenata za čitanje • Internet kao medij koji se koristi za čitanje literature • Nedovoljan rad sa mladima za razvoj kreativnosti i učešće u kulturnom podizanju svijesti • Umješanost politike • Sporo prihvaćanje novih i inovativnih projekata • Slaba motivacija finansijskih i drugih kompanija za sufinansiranje kulture • Loša ekonomska situacija u zemlji • Odlazak mladih i ostalih korisnika na kulturne programe u veće gradove • Građani nisu dovoljno uključeni i informisani o radu Ustanova • Potencijalno nerazumijevanje postojećih trenera koji rade sa djecom i mladim za obavezu stručnog osposobljavanja za rad u sportu • Potencijalno nerazumijevanje Gradskog vijeća za usvajanje Strategije za razvoj kulture Grada Lukavac • Potencijalni neaktivni fiktivni klubovi koji učestvuju u Javnim pozivima za raspodjelu sredstava a ne učestvuju ili minimalno učestvuju u sportskim aktivnostima i takmičenjima

Prilike/mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja bazena na području grada Lukavac za razvoj vodenih sportova i rekreativnih aktivnosti građana u svrhu poboljšanja zdravstvenog statusa • Modernizacija i jačanje kapaciteta sportskog saveza • Uspostavljanje stručnih radnih tijela u okviru sportskog saveza za realizaciju stručnih i edukativnih poslova iz oblasti sporta u svrhu edukacije stručnjaka iz oblasti sporta sa područja grada Lukavac • Usvajanje Strategije za razvoj kulture grada Lukavac • Mogućnost stvaranja savjetodavnog radnog tijela od već istaknutih stručnjaka u sportu sa područja grada Lukavac sa značajnim akademskim i sportskim dostignućima • Edukacija voditelja sportskih klubova o pisanju projekata, s ciljem povlačenja finansijskih sredstava sa viših nivoa vlasti 	

SWOT analiza za oblasti aktivizma, informisanja i slobodnog vremena mladih

Na osnovu dobijenih rezultata istraživanja iz područja aktivizma, informisanja i slobodnog vremena mladih, urađena je SWOT analiza, odnosno analiza osnovnih snaga, slabosti, mogućnosti (prilike) i prijetnji (opasnosti) sa kojima se suočava grad Lukavac iz ovih oblasti.

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Mladi generalno učestvuju u humanitarnim akcijama • Postojanje spiska omladinskih udruženja grada Lukavac • Uspostavljena saradnja između NVO i JLS; • Postojanje Zakona o mladima FBiH • Postojanje ustanova kulture u gradu, Centar za kulturu Lukavac, Biblioteka Lukavac • Postojanje Komisije za mlade, obrazovanje, kulturu i sport pri Gradskom vijeću Lukavac • Postojanje službe pri JLS za društvene djelatnosti i upravu, • Postojanje budžeta za mlade • Postojanje odsjeka pri JLS za društvene djelatnosti, mlade i sport • Aktivnost mnogih udruženja iz djelatnosti kulture • Aktivno djelovanje stručnog savjetnika za pitanja mladih pri JLS • Postojanje RTV Lukavac kao registrovanog medija u gradu Lukavac; • Postojanje određenog broja internet portala • Dobra tradicionalna povezanost RTV Lukavac i internet portala sa svim institucijama i nevladinim organizacijama, školama, sportskim kolektivima, KUD-ovima i nevladinim udruženjima; • Stalni izvor finansiranja RTV Lukavac iz Budžeta Grada Lukavac, radi čega nije pod pritiskom kreiranja i emitovanja sadržaja koji moraju biti komercijalnog karaktera; • Kod organizatora različitih manifestacija već postoji navika obaveznog pozivanja RTV Lukavac da prati i izvještava o događajima; • RTV Lukavac ima zastupljena sva tri medija: Radio Lukavac, Televizija Lukavac i portal rtvlukavac.ba, te tako može doprijeti do različitih grupacija publike; • Putem Telemachove mreže, Moja TV i interneta sadržaji RTV Lukavac se plasiraju i širom BiH i u dijaspori, te se izlazi izvan uobičajenog okvira lokalne zajednice; • RTV Lukavac nema strogu programsku šemu, te kreiranje sadržaja može prilagođavati aktuelnosti neke teme; 	<ul style="list-style-type: none"> • Na promjene u društvu, mladi generalno smatraju da ne mogu uticati radom kroz političke stranke • Nedovoljni prostorni kapaciteti za mlade • Nedovoljan broj omladinskih organizacija; • Nepostojanje funkcionalnog omladinskog centra za rad i informisanje mladih • Nezainteresovanost mladih za omladinski aktivizam • Neinformisanost mladih o prilikama na području grada Lukavac • Zakonska ograničenja koja se odnose na postupak trošenja sredstava (Zakon o javnim nabavkama i sl.); • Uticaj politike • Pravila Regulatorne agencije za komunikacije koja se odnose na obavezne procenete određene vrste medijskog sadržaja; • Ograničenost tema i sagovornika u lokalnoj zajednici; • Nedovoljno razvijena „medijska pismenost“ kod većeg broja mladih ljudi koji često odbijaju davanje izjava i pojavljivanje u različitim formama priloga i emisija; • Aktuelna programska šema RTV Lukavac nema predviđene konstantne emisije namijenjene mladoj populaciji; • Pasivno djelovanje Vijeća mladih Lukavac, kao krovne organizacije omladinskih udruženja sa područja grada Lukavac

Prilike/mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Mladi da bi se informisali, generalno koriste internet i društvene mreže • Jačanje postojećih i osnivanje novih omladinskih udruženja • Stvaranje i ulaganje u unutrašnje i vanjske prostore za mlade • Osnivanje info centra za mlade pri JLS • Mogućnost stvaranja savjetodavnog radnog tijela od već istaknutih i uspješnih mladih ljudi sa područja grada Lukavac sa značajnim akademskim ili drugim dostignućima iz raznih oblasti • Angažovanje određenog broja studenata ili osoba koje odrađuju „pripravnički staž“ za rad na kreiranju sadržaja za mlade; • Moderniziranje web portala rvlukavac.ba; • Kreiranje naloga na Twiteru i Instagramu; • Javni pozivi preko kojih se mogu privući dodatna sredstva za kreiranje sadržaja za mlade; • Uspostavljanje saradnje sa drugim lokalnim medijima u BiH i sa RTV TK u cilju razmjene programa; • Promjena imidža zastarjelog medija u moderniji, dinamičniji i bolje prilagođen aktuelnim trendovima, • Otvaranje novih kompanija koje bi trebale imati više sluha za sponzorisane sadržaja namijenjenih mlađoj populaciji; 	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi da bi se informisali, generalno ne koriste radio, novine i časopise • Odlazak mladih ljudi sa područja grada Lukavac • Nemogućnost jednostavnog pristupa školskim prostorima zbog ograničenja nametnutih od strane Pedagoškog zavoda TK i resornog kantonalnog ministarstva; • Uvođenje novih trendova i tehnologija koje lokalni medij neće moći pratiti; • Nezainteresovanost mladih za tradicionalne medije i okretanje novim medijima; • Pojavljivanje novih, atraktivnijih medija, koji bi se brže prilagođavali trendovima;

STRATEŠKO FOKUSIRANJE

Strateško fokusiranje je dobijeno na osnovu prikupljenih podataka u opštoj analizi stanja i analizi rezultata istraživanja o problemima i potrebama mladih, dobivenim anketnim istraživanjem, iz svih oblasti djelovanja omladinskog sektora: obrazovanje, zapošljavanje, poduzetništvo, kultura, sport, zdravstvena zaštita, socijalna zaštita, sigurnost mladih, informisanje, aktivizam mladih i slobodno vrijeme mladih, te služi kao osnova u kreiranju sektorskih akcionih planova.

STRATEŠKI FOKUSI
<ol style="list-style-type: none">1. Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja i unaprjeđenje razvoja potencijala mladih kroz sistem formalnog i neformalnog obrazovanja.2. Poboljšanje kvaliteta života mladih kroz unaprjeđenje socijalne sigurnosti, opšte sigurnosti, i zdravstvene zaštite mladih ljudi.3. Poboljšanje društvenog života mladih kroz unaprjeđenje kulturnih i sportskih vrijednosti4. Stvaranje ambijenta za ostvarivanje potencijala mladih kroz podizanje nivoa omladinskog aktivizma, kvalitetno informisanje i svrsishodno korištenje slobodnog vremena

Fokus 1: Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja i unaprjeđenje razvoja potencijala mladih kroz sistem formalnog i neformalnog obrazovanja.

Analizom SWOT matrice za oblasti obrazovanja, poduzetništva i zapošljavanja mladih, utvrđeno je da slabosti nadvladavaju snage, prilike nadvladavaju prijetnje – što podržava „strategiju žetve“. Omladinski sektor u ovim oblastima karakteriziraju izražene slabosti, a djeluje u okruženju koje nudi povoljne prilike, ali i sa izraženim prijetnjama. Potrebno je ublažavati ili neutralizovati slabosti, u svrhu boljeg iskorištavanja prilika i izbjegavanja prijetnji.²⁷

Fokus 2: Poboljšanje kvaliteta života mladih kroz unaprjeđenje socijalne sigurnosti, opšte sigurnosti, i zdravstvene zaštite mladih ljudi.

Analizom SWOT matrice za oblasti socijalne i zdravstvene brige i sigurnosti mladih, utvrđeno je da snage nadvladavaju slabosti, prijetnje nadvladavaju prilike – što podržava „strategiju održavanja“. Utvrđeno je da omladinski sektor u ovim oblastima raspolaže sa jakim snagama u nepovoljnom okruženju. Potrebno je dodatno razvijati snage u svrhu minimiziranja nepovoljnih uticaja iz okruženja.²⁸

27 Federalno ministarstvo kulture i sporta/Institut za razvoj mladih KULT-Obuka državnih službenika za mlade 2022

28 Federalno ministarstvo kulture i sporta/Institut za razvoj mladih KULT-Obuka državnih službenika za mlade 2022

Fokus 3. Poboljšanje društvenog života mladih kroz unaprjeđenje kulturnih i sportskih vrijednosti

Analizom SWOT matrice za oblasti sporta i kulture mladih, utvrđeno je da snage nadvladavaju slabosti, prilike nadvladavaju prijetnje – što podržava „strategiju rasta“. Omladinski sektor u ovim oblastima raspolaže sa jakim snagama i nalazi se u poticajnom okruženju. Potrebno je dodatno razvijati snage i iskoristavati povoljne prilike iz okruženja.²⁹

Fokus 4. Stvaranje ambijenta za ostvarivanje potencijala mladih kroz podizanje nivoa omladinskog aktivizma, kvalitetno informisanje i svrsishodno korištenje slobodnog vremena

Analizom SWOT matrice za oblasti aktivizma, informisanja i slobodnog vremena mladih, utvrđeno je da slabosti nadvladavaju snage, prilike nadvladavaju prijetnje – što podržava „strategiju žetve“. Omladinski sektor u ovim oblastima karakteriziraju izražene slabosti, a djeluje u okruženju koje nudi povoljne prilike. Potrebno je ublažavati ili neutralizovati slabosti, u svrhu boljeg iskorištavanja prilika.³⁰

29 Federalno ministarstvo kulture i sporta/Institut za razvoj mladih KULT-Obuka državnih službenika za mlade 2022

30 Federalno ministarstvo kulture i sporta/Institut za razvoj mladih KULT-Obuka državnih službenika za mlade 2022

VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA MLADIH SA INDIKATORIMA

Vizija razvoja omladinskog sektora

Svrha institucionalne podrške mladima Grada Lukavac u smislu ove Strategije, je stvaranje prilika da se mladi razvijaju u svim pravcima i da jačaju svoje kompetencije. Svrha Strategije nije rješavanje problema mladih, već osposobljavanje istih i jačanje njihovih kompetencija, da ih sami rješavaju.

Vizija razvoja omladinskog sektora na području grada Lukavac je: **Lukavac-mjesto za razvoj potencijala mladih.**

Strateški ciljevi sa indikatorima i indikativnim finansijskim okvirom

Iz vizije razvoja omladinskog sektora, proizašli su sektorski ciljevi.

1. Unaprijeđen kvalitet obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih
2. Povećan kvalitet zdravstvene, socijalne zaštite i sigurnosti mladih
3. Povećan broj kulturnih i sportskih vrijednosti i veća svijest o značaju kulture i sporta
4. Unaprijeđen stepen omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanosti mladih

Starteški cilj	Indikatori	Indikativan finansijski okvir
SC1: Unaprijeđen kvalitet obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj aktivnosti i mjera poduzetih u oblasti obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih • Iznos finansijskih sredstava uloženi u oblasti obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih • Broj zaposlenih mladih ljudi na godišnjem nivou • Broj korisnika 	1.250.000,00 KM
SC2: Povećan kvalitet zdravstvene, socijalne zaštite i sigurnosti mladih	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj aktivnosti, mjera i projekata poduzetih u oblasti zdravstvene, socijalne zaštite i sigurnosti mladih • Iznos finansijskih sredstava uloženi u oblasti zdravstvene, socijalne zaštite i sigurnosti mladih • Broj korisnika 	1.040.000,00 KM
SC3: Povećan broj kulturnih i sportskih vrijednosti i veća svijest o značaju kulture i sporta	<ul style="list-style-type: none"> • Prosječan broj bodova po kategorizaciji sportskih klubova na godišnjem nivou • Broj projekata i manifestacija iz oblasti sporta na godišnjem nivou • Broj projekata i manifestacija iz oblasti kulture na godišnjem nivou • Iznos finansijskih sredstava uloženi u sektor sporta na godišnjem nivou • Iznos finansijskih sredstava uloženi u sektor kulture na godišnjem nivou • Broj korisnika 	2.500.000,00 KM
SC4: Unaprijeđen stepen omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanosti mladih	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj aktivnosti, mjera i projekata poduzetih u oblasti omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanosti mladih • Iznos finansijskih sredstava uloženi u oblasti omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanosti mladih • Broj korisnika 	375.000,00 KM
UKUPNO ZA PERIOD 2023 - 2027		5.165.000,00 KM

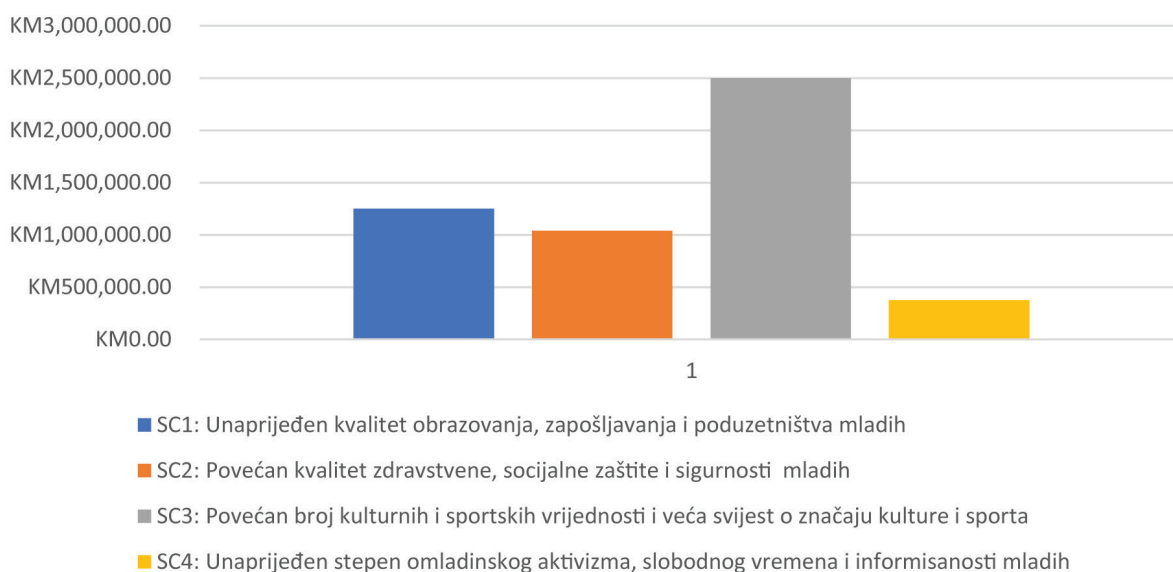
Raspodjela indikativnog finansijskog okvira za implementaciju Strategije za mlade Grada Lukavac, po pojedinim Strateškim ciljevima je sljedeća:

- Za programe usmjerene na ostvarenje strateškog cilja 1: Unaprijeđen kvalitet obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih, izdvojiti će se u prosjeku 250.000,00 KM godišnje.
- Za programe usmjerene na ostvarenje strateškog cilja 2: Povećan kvalitet zdravstvene, socijalne zaštite i sigurnosti mladih, izdvojiti će se u prosjeku 208.000,00 KM godišnje.
- Za programe usmjerene na ostvarenje strateškog cilja 3: Povećan broj kulturnih i sportskih vrijednosti i veća svijest o značaju kulture i sporta, izdvojiti će se u prosjeku 500.000,00 KM godišnje.
- Za programe usmjerene na ostvarenje strateškog cilja 4: Unaprijeđen stepen omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanosti mladih, izdvojiti će se u prosjeku 75.000,00 KM godišnje.

Pretpostavke finansijskog indikativnog okvira za period 2023 – 2027, odnose se na već postojeće budžetske pozicije u Budžetu Grada Lukavac, koje su direktno ili indirektno vezane za implementaciju Strategije i koje se odnose na sektore obrazovanja, zapošljavanja, zdravstvene i socijalne zaštite mladih, sporta, kulture, nevladinog sektora i drugih oblasti značajnih za omladinski sektor, zatim finansijske tokove realizacije budžeta u prethodnom periodu i projekcije budžeta za naredni period.

Budući da indikativni finansijski okvir ne uključuje sredstva iz drugih izvora finansiranja (sredstva iz budžeta viših nivoa vlasti, sredstva nevladinih organizacija, sredstva po osnovu donacija, sredstva po osnovu javno-privatnih partnerstava, sredstva međunarodnih programa i projekata), isti je orijentacionog karaktera.

Indikativni finansijski okvir 2023-2027

RAZVOJNI PLANOVI ZA UNAPRJEĐENJE POJEDINAČNIH OBLASTI OMLADINSKOG SEKTORA

Plan razvoja omladinskog sektora baziran je na analizi opšteg stanja i rezultata istraživanja o problemima i potrebama mladih za sve oblasti omladinskog sektora koje su obuhvaćene ovom Strategijom. Prikazani su pregledi strateških ciljeva sa očekivanim rezultatima i indikatorima za praćenje napretka, te su definisani akcioni planovi za svaku oblast omladinskog sektora koja je tretirana ovom Strategijom.

Plan razvoja unaprjeđenja obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih

Prioriteti	Očekivani rezultati	Indikatori za praćenje
1. Unaprjeđenje i razvoj obrazovanja na području grada Lukavac	Veći stepen obrazovanja na području grada Lukavac	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukupan broj aktivnosti, mjera i projekata poduzetih u oblasti obrazovanja mladih 2. Iznos finansijskih sredstava uloženi u oblasti obrazovanja mladih 3. Direktan broj korisnika
2. Razvoj zapošljavanja i poduzetništva mladih na području grada Lukavac	Veći stepen razvoja zapošljavanja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukupan broj aktivnosti, mjera i projekata poduzetih u oblasti zapošljavanja i poduzetništva mladih 2. Iznos finansijskih sredstava uloženi u oblasti zapošljavanja i poduzetništva mladih 3. Direktan broj korisnika

Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa

Oblast opšteg obrazovanja na području grada Lukavac, obuhvaćena je i Strategijom integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027. Također, oblast zapošljavanja mladih je u skladu sa Strategijom integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027, koja je obuhvatila ekonomski razvoj općine Lukavac.

Trenutna obrazovna infrastruktura na teritoriji općine Lukavac nije na zadovoljavajućem nivou, te je potrebno osigurati ulaganja u neophodne popravke i unaprijeđenje kako u osnovnim tako i u srednjim školama. Ovo se posebno odnosi na osnovne i područne škole izvan glavnih urbanih područja. Evidentno je i smanjenje broja djece kako u osnovnim tako i u srednjim školama, posebno u pojedinim rubnim dijelovima općine. Razlog smanjenja polaznika osnovnih i srednjih škola, svakako treba tražiti u činjenici smanjenog ukupnog broja djece i nataliteta, ali i u blizini Tuzle koja nudi veće mogućnosti, barem kad je riječ o srednjoškolskom obrazovanju.³¹

Jedan od fokusa u Planu društvenog razvoja grada Lukavac, iz Strategije integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027., je „Stvaranje uslova za kvalitetnije obrazovanje i bogatiji kulturni i sportski život“.

Sektorski cilj u Planu društvenog razvoja općine Lukavac, iz Strategije integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027., je „Unaprijeđen kvalitet obrazovanja, kulture, sporta i javnih usluga“.

Također, u Strategiji integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027., predviđen je i Program podrške posebnim društvenim kategorijama, što uključuje stipendiranje učenika i studenata, te stipendiranje učenika i studenata romske populacije i drugih ugroženih društvenih grupa.

Jedan od strateških ciljeva iz Strategije

integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027., je „Postignut stabilan i održiv razvoj privrede općine Lukavac“.

Jedan od strateških fokusa u Planu lokalnog ekonomskog razvoja u Strategiji integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027, je „Unaprijeđenje poslovnog ambijenta i infrastrukture u cilju poboljšanja uslova poslovanja lokalnih privrednih subjekata te povećanja atraktivnosti općine kao lokacije za investiranje u cilju diversifikacije postojećih privrednih i industrijskih djelatnosti“, te sektorski cilj „Povećana vrijednost ukupnog obima proizvodnje i broja poslovnih subjekata“, što je u skladu sa ovom Strategijom i prilika za omladinski sektor, za razvoj iz oblasti zapošljavanja mladih.

Strategija prema mladima TK 2020-2024, u akcionim planovima predviđela je aktivnosti i mjere iz oblasti obrazovanja i poduzetništva koje su značajne za Grad Lukavac, te prilikom kreiranja akcionih planova ove Strategije, izvršeno je usklađivanje sa Strategijom prema mladima TK 2020-2024.

31 Strategija integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027

Akcioni plan za unaprjeđenje i razvoj obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih na području grada Lukavac

Unaprjeđenje i razvoj obrazovanja, zapošljavanja i poduzetništva mladih na području općine Lukavac			
Prioriteti	Projekti, aktivnosti i mjere	Vremenski okvir	Odgovorni subjekti za realizaciju
Unaprjeđenje i razvoj obrazovanja na području grada Lukavac	Stipendije učenicima i studentima	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Stipendije za deficitarna zanimanja	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Podrška pri odbrani doktorske disertacije	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Nagrade učenicima generacije	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Poboljšanje uvjeta i kvaliteta praktične nastave u srednjem obrazovanju	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti,
	Razvoj programa obrazovanja i mentorstva nadarene i talentovane djece i mladih	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, OCD,
	Intenziviranje rada škole u prirodi	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti,
	Promocija naučno-istraživačkog rada i podrška učešću na međunarodnim konferencijama, objavi radova te finansiranje naučnoistraživačkih projekata	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, OCD
	Inkluzivni program na svim nivoima obrazovanja „Obrazovanje za sve“	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, OCD
	Unaprjeđenje muzičkog obrazovanja učenika	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, OCD
	Programi profesionalne orijentacije za mlade osobe sa invaliditetom	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, OCD
	Mobilnost mladih	2023-2027	Grad Lukavac,

Unaprjeđenje i razvoj obrazovanja na području grada Lukavac	Promocija i povezivanje privatnog sektora sa edukacijskim ustanovama	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, OCD
	Uspostavljanje odgojno obrazovnog procesa za cjeloživotno učenje	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, OCD
	Institucionalna podrška školama sa područja grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Programi neformalnog obrazovanja	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Programi prekvalifikacije zanimanja mladih	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
Razvoj zapošljavanja i poduzetništva mladih na području grada Lukavac	Start-up inkubator poslovnih ideja	2023-2027	Grad Lukavac, Kanton, NVO
	Program subvencije za pokretanje biznisa	2023-2027	Grad Lukavac, Kanton, NVO
	Promocija preduzetništva i razvijanje preduzetničkog duha i kompetencija kod mladih	2023-2027	OCD
	Uspostava centra za profesionalnu izvrsnost u gradu Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK Privredna komora TK Udruženja poslodavaca i strukovna udruženja Služba za zapošljavanje
	Analiza radne snage i potreba na tržištu rada na nivou grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK Privredna komora TK Udruženja poslodavaca i strukovna udruženja Služba za zapošljavanje
	Programi pripravničkog stažiranja	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, Služba za zapošljavanje, Udruženja poslodavaca i strukovna udruženja Privredna komora
	Programi podrške prvom zapošljavanju	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, Služba za zapošljavanje, Udruženja poslodavaca i strukovna udruženja Privredna komora

Razvoj zapošljavanja i poduzetništva mladih na području grada Lukavac	Podrška zapošljavanju mladih sa značajnim dostignućima iz obrazovanja, kulture, sporta i drugih oblasti od značaja za Grad Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, Javne ustanove i preduzeća, Privredni sektor
	Poticaji mladima za bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Ministarstvo privrede
	Podrška pri zapošljavanju uspješnih mladih ljudi sa područja grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, Javne ustanove
	Stručno osposobljavanje za samostalan rad	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, Javne ustanove

Plan razvoja povećanja kvaliteta zdravstvene, socijalne zaštite i sigurnosti mladih

Prioriteti	Očekivani rezultati	Indikatori za praćenje
1. Unaprjeđenje i razvoj socijalne brige prema mladima na području grada Lukavac	Povećan stepen socijalne brige prema mladima na području grada Lukavac	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj aktivnosti, mjera i projekata poduzetih u oblasti socijalne brige prema mladima • Iznos finansijskih sredstava uložениh u oblasti socijalne brige prema mladima • Direktan broj korisnika
2. Razvoj zdravstvene zaštite mladih na području grada Lukavac	Povećan stepen zdravstvene zaštite mladih na području grada Lukavac	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj aktivnosti, mjera i projekata poduzetih u oblasti zdravstvene zaštite mladih • Iznos finansijskih sredstava uložениh u oblasti zdravstvene zaštite mladih • Direktan broj korisnika
3. Unaprjeđenje sigurnosti mladih na području grada Lukavac	Povećan stepen sigurnosti mladih na području grada Lukavac	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj aktivnosti, mjera i projekata poduzetih u oblasti sigurnosti mladih • Iznos finansijskih sredstava uložениh u oblasti sigurnosti mladih • Direktan broj korisnika

Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa

Strategijom integriranog razvoja, obuhvaćene su oblasti socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i sigurnosti građana, koji su u potpunosti u skladu sa ovom Strategijom.

Jedan od strateških fokusa u Planu društvenog razvoja iz Strategije integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027., je „Stvaranje uslova za kvalitetnu zaštitu građana i općine u svakom pogledu, socijalnu, zdravstvenu i opću sigurnost imovine i lica.

„Unaprijeđen kvalitet socijalne i zdravstvene zaštite sa posebnim fokusom na socijalnu uključenost“, jedan je od sektorskih ciljeva u Planu društvenog razvoja iz Strategije integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027.

U Strategiji općine Lukavac, treba postojati mogućnost stambenog zbrinjavanja ranjivih grupa, posebno romske populacije, njihovog ekonomskog jačanja, kako bi im se omogućilo školovanje i time u potpunosti ostvarila njihova prava na odgoj i obrazovanje.³²

Jedan od sektorskih ciljeva Strategije integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027 je „unaprijeđen kvalitet socijalne zaštite sa posebnim fokusom na socijalnu uključenost“.

Općina Lukavac kontinuirano mora ulagati u zdravlje jer građani općine Lukavac, kao i cijelog Tuzlanskog kantona, u značajnoj mjeri oboljevaju od bolesti respiratornog sistema ali i malignih bolesti o čemu se vodi registar na nivou Zavoda za javno zdravstvo TK. Ovo je bitno posebno sa aspekta primarne zdravstvene zaštite ili prevencije, tj. zaštite dostupne svima. Općina Lukavac treba kontinuirano ulagati u infrastrukturu

zdravstvenih objekata na području općine i razvoja medicinskog kadra.³³

Jedan od sektorskih ciljeva Strategije integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027 je „unaprijeđen kvalitet zdravstvene zaštite“.

Općina Lukavac mora biti sigurno mjesto za rast, školovanje, rad i život uopšte. Iz ovog razloga potrebno je unaprijediti kapacitete za smanjenje rizika od prirodnih i drugih nesreća, jer su prema podacima istraživanja, potrebna značajna zajednička ulaganja u smanjenje rizika od prirodnih i drugih nesreća u svim društvenim segmentima, a što se posebno ogleda u jačanju kapaciteta za prevenciju i odgovor na pojavu opasnosti.³⁴

Strategija prema mladima TK 2020-2024, u akcionim planovima predvidila je aktivnosti i mjere iz oblasti zdravstvene zaštite, socijalne zaštite i sigurnosti mladih koje su značajne za Grad Lukavac, te prilikom kreiranja akcionih planova ove Strategije, izvršeno je usklađivanje sa Strategijom prema mladima TK 2020-2024.

32 Strategija integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027

33 Strategija integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027

34 Strategija integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027

Akcioni plan za unaprjeđenje i razvoj socijalne i zdravstvene brige i sigurnosti mladih na području grada Lukavac

	Unaprjeđenje i razvoj socijalne i zdravstvene brige i sigurnosti mladih na području grada Lukavac		
Prioriteti	Projekti, aktivnosti i mjere	Vremenski okvir	Odgovorni subjekti za realizaciju
Unaprjeđenje i razvoj socijalne brige prema mladima na području grada Lukavac	Subvencije mjesečnih karata učenicima iz socijalno ugroženih kategorija	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Stipendije učenicima i studentima sa invaliditetom	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Stipendije nacionalnim manjinama	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, privredni subjekti, nevladine organizacije
	Stambeno zbrinjavanje mladih	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti,
	Pristupačnost sportskih i kulturnih objekata osobama sa invaliditetom	2023-2027	Grad Lukavac, Javne ustanove i preduzeća
	Program podrške gradskom obdaništu kroz jačanje kapaciteta i opremljenosti	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti,
	Program podrške mladima sa invaliditetom i poteškoćama u razvoju	2023-2027	Grad Lukavac, JU, viši nivoi vlasti, „Mali svijet“, OCD
	Izrada Strategije razvoja socijalne zaštite	2023-2027	Grad Lukavac, Centar za socijalni rad
	Podrška mladim porodiljama	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti
	Podrška za vantjelesnu oplodnju	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti
	Izrada studije siromaštva i socijalne isključenosti	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, Centar za socijalni rad, OCD
	Programi za unapređenje standarda življenja mladih	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, Javne ustanove, OCD
	Procjena dosadašnjih efekata inkluzije i kreiranje strategije prema osobama sa invaliditetom	2023-2027	Grad Lukavac, Centar za socijalni rad
	Prevenција i intervencija maloljetničkog prijestupništva	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, Javne ustanove, OCD

Unaprjeđenje i razvoj socijalne brige prema mladima na području grada Lukavac	Sportom protiv maloljetničke delinkvencije	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, Javne ustanove, OCD
	Subvencioniranje troškova vrtića mladima	2023-2027	Grad Lukavac, JU Obdanište Lukavac, viši nivoi vlasti
Razvoj zdravstvene zaštite mladih na području grada Lukavac	Ljekarski pregledi sportista	2023-2027	Grad Lukavac, Dom zdravlja Lukavac
	Reproduktivno zdravlje mladih	2023-2027	Nevladine organizacije, Javne ustanove
	Prevenција i tretman gojaznosti mladih	2023-2027	Nevladine organizacije, Javne ustanove
	Psihološka podrška mladima	2023-2027	Nevladine organizacije, Javne ustanove
	Program podrške djeci i mladima oboljelim od malignih oboljenja	2023-2027	Grad Lukavac, Dom zdravlja Lukavac, OCD
	Edukacija iz prve pomoći	2023-2027	Crveni križ Grada Lukavac, OCD, Dom zdravlja Lukavac
	Promocija zdravih stilova života	2023-2027	Grad Lukavac, Dom zdravlja Lukavac, Vlada TK Ministarstvo zdravstva, OCD, Zavod za javno zdravstvo
Promocija preventivnog zdravstvenog djelovanja u očuvanju mentalnog zdravlja i suzbijanju rizičnog socijalnog ponašanja	2023-2027	Grad Lukavac, Dom zdravlja Lukavac, Centar za socijalni rad Lukavac, Vlada TK Ministarstvo zdravstva, OCD, Zavod za javno zdravstvo	
Unaprjeđenje sigurnosti mladih na području grada Lukavac	Prevenција vršnjačkog nasilja	2023-2027	Grad Lukavac, Centar za socijalni rad Lukavac, MUP Lukavac, OCD, osnovne i srednje škole
	Prevenција nasilja u porodici	2023-2027	Grad Lukavac, Centar za socijalni rad Lukavac, MUP Lukavac, OCD, osnovne i srednje škole
	Unapređenje modela rada sa mladima sa poremećajima u ponašanju	2023-2027	Grad Lukavac, Centar za socijalni rad Lukavac, MUP Lukavac, OCD, osnovne i srednje škole

Plan razvoja za povećanje kulturnih i sportskih vrijednosti u gradu Lukavac, i veća svijest o značaju kulture i sporta

Prioriteti	Očekivani rezultati	Indikatori za praćenje
1. Unaprjeđenje i razvoj kulture na području grada Lukavac	Veći stepen razvoja kulture na području grada Lukavac	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj projekata, aktivnosti i mjera poduzetih u oblasti kulture mladih • Iznos finansijskih sredstava uložениh u oblasti kulture mladih • Direktan broj korisnika
2. Razvoj sporta na području grada Lukavac	Veći stepen razvoja sporta na području grada Lukavac	<ul style="list-style-type: none"> • Prosječan broj bodova po kategorizaciji sportskih klubova • Ukupan broj projekata, aktivnosti i mjera poduzetih u oblasti sporta mladih • Iznos finansijskih sredstava uložениh u oblasti sporta mladih • Direktan broj korisnika

Usklađenost sa stateškim dokumentima viših nivoa vlasti

U Strateškom cilju u Strategiji integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027., „Unaprijeđen kvalitet života sveukupnim društvenim napretkom“, obuhvaćeni su također oblasti kulture i sporta, što je od značaja također za omladinski sektor, te je u skladu sa ovom Strategijom.

Strateški razvoj društvenog segmenta općine Lukavac ima za cilj unaprijediti uslove života svih građana, i to kroz unaprijeđenje zdravstvene, socijalne i opće zaštite građana i imovine, obezbjeđenje kvalitetnog i dostupnog obrazovanja usklađenog sa potrebama tržišta rada općine Lukavac, osiguranje pristupa sportskim i kulturnim sadržajima, te unaprijeđenje rada svih segmenata javne uprave.³⁵

„Stvaranje uslova za kvalitetnije obrazovanje i bogatiji kulturni i sportski život“, jedan je od fokusa u Planu društvenog razvoja iz Strategije integriranog razvoja Općine Lukavac 2019-2027.

Jedan od sektorskih ciljeva u Planu društvenog razvoja u Strategiji integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027. je „Unaprijeđen kvalitet obrazovanja, kulture, sporta i javnih usluga“.

Strategija prema mladima TK 2020-2024., u akcionim planovima predviđjela je aktivnosti i mjere iz oblasti kulture i sporta mladih koje su značajne za Grad Lukavac, te prilikom kreiranja akcionih planova ove Strategije, izvršeno je usklađivanje sa Strategijom prema mladima TK 2020-2024.

35 Strategija integriranog razvoja općine Lukavac 2019-2027

Akcioni plan za unaprjeđenje i razvoj kulture i sporta na području grada Lukavac

	Unaprjeđenje i razvoj kulture i sporta na području općine Lukavac		
Prioriteti	Projekti, aktivnosti i mjere	Vremenski okvir	Odgovorni subjekti za realizaciju
Unaprjeđenje i razvoj kulture na području grada Lukavac	Razvoj mreže biblioteka i unaprjeđenje postojećeg stanja u svim bibliotekama	2023-2027	Grad Lukavac, Centar za kulturu Lukavac
	Izrada Strategije razvoja kulture	2023-2027	Grad Lukavac, Centar za kulturu Lukavac, OCD
	Promocija kulturnog življenja i usluga iz domena kulture	2023-2027	Grad Lukavac, Centar za kulturu Lukavac, OCD
	Programi podrške OCD iz oblasti kulture	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti
	Arheološka istraživanja na području grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, OCD
	Osnivanje pozorišta mladih	2023-2027	Grad Lukavac, OCD
	Podrška filmskog i audiovizuelnog stvaralaštva	2023-2027	Grad Lukavac,
	Organizacija festivala „U susret proljeću“	2023-2027	Grad Lukavac, RTV Lukavac
	Podrška multimedijalnoj i konceptualnoj umjetnosti	2023-2027	Grad Lukavac,
	Osnivanje Galerije grada Lukavac sa savremenim galerijskim prostorom	2023-2027	Grad Lukavac,
	Zaštita i očuvanje kulturno-historijske baštine na području grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac,
Razvoj sporta na području grada Lukavac	Kategorizacija sportskih klubova Grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac,
	Stručno osposobljavanje kadrova u sportu	2023-2027	Sportski savez, stručna sportska Udruženja, Fakultet za tjelesni odgoj i sport
	Subvencija mjesečnih sportskih članarina	2023-2027	Grad Lukavac, sportski klubovi
	Sportske stipendije	2023-2027	Grad Lukavac

Razvoj sporta na području grada Lukavac	Nagrade uspješnim sportistima	2023-2027	Grad Lukavac
	Kompenzacija nedostatka tjelesnog odgoja u školama kroz sportske aktivnosti	2023-2027	Sportski savez, sportska udruženja
	Sufinansiranje organizacije sportskih takmičenja	2023-2027	Grad Lukavac, sportski savezi, sportska udruženja, privredni subjekti, viši nivoi vlasti
	Uključivanje privrednog sektora u sistem finansiranja sporta	2023-2027	Grad Lukavac, Sportski savez, sportska udruženja, privredni subjekti
	Mapiranje pješačkih, biciklističkih i planinarskih staza	2023-2027	Grad Lukavac, Sportski savez, sportska udruženja,
	Izgradnja bazena	2023-2027	Grad Lukavac
	Izgradnja atletske staze od tartan podloge na stadionu Jošik	2023-2027	Grad Lukavac, Sportski savez, sportska udruženja, privredni subjekti
	Obnova i modernizacija otvorenih i zatvorenih sportskih terena na području grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, sportska udruženja, privredni sektor
	Izgradnja work-out parkova na otvorenom	2023-2027	Grad Lukavac, sportska udruženja
	Škola plivanja za djecu i mlade	2023-2027	Grad Lukavac, sportska udruženja
	Škola skijanja za djecu i mlade	2023-2027	Grad Lukavac, sportska udruženja
	Sportske aktivnosti za mlade osobe sa invaliditetom	2023-2027	Grad Lukavac, sportska udruženja
	Sufinansiranje projekata ženskih sportskih klubova	2023-2027	Grad Lukavac, Sportski savezi, sportska udruženja, Privredni subjekti, viši nivoi vlasti
	Podrška za kupovinu sportske opreme	2023-2027	Grad Lukavac, sportski savezi, sportska udruženja, privredni subjekti, viši nivoi vlasti
	Podrška pojedincima, udruženjima i klubovima za nastupe, takmičenja i slično u BiH i inozemstvu	2023-2027	Grad Lukavac, sportski savezi, sportska udruženja, privredni subjekti, viši nivoi vlasti

Plan razvoja za unaprjeđenje stepena omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanja mladih

Prioriteti	Očekivani rezultati	Indikatori za praćenje
1. Razvoj aktivizma mladih na području grada Lukavac	Veći stepen aktivizma mladih na području grada Lukavac	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj projekata, aktivnosti i mjera poduzetih u oblasti aktivizma mladih • Iznos finansijskih sredstava uloženi u oblasti aktivizma mladih • Direktan broj korisnika
2. Razvoj sporta na pod Unaprjeđenje informisanja mladih na području grada Lukavac ručju grada Lukavac	Veći stepen informisanja mladih na području grada Lukavac	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj projekata, aktivnosti i mjera poduzetih u oblasti informisanja mladih • Iznos finansijskih sredstava uloženi u oblasti informisanja mladih • Direktan broj korisnika
3. Unaprjeđenje provođenja slobodnog vremena mladih na području grada Lukavac	Kvalitetnije sprovođenje slobodnog vremena mladih na području grada Lukavac	<ul style="list-style-type: none"> • Ukupan broj projekata, aktivnosti i mjera poduzetih u oblasti informisanja mladih • Iznos finansijskih sredstava uloženi u oblasti slobodnog vremena mladih • Direktan broj korisnika

Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa vlasti

Strateški fokus u Planu društvenog razvoja iz Strategije integriranog razvoja općine Lukavac 2021-2027., je „Unaprjeđenje postojeće infrastrukture i izgradnja nove društvene infrastrukture u cilju poboljšanja uslova društvenog života građane uz ravnopravnost svih grupa (žena, osjetljivih i ranjivih grupa) i naglašen angažman civilnog sektora. Ovaj strateški fokus je od značaja i za omladinski sektor, te je u skladu sa ovom Strategijom.

Strategija prema mladima TK 2020-2024, u akcionim planovima predviđjela je aktivnosti i mjere iz oblasti omladinskog aktivizma, slobodnog vremena i informisanja mladih koje su značajne za Grad Lukavac, te prilikom kreiranja akcionih planova ove Strategije, izvršeno je usklađivanje sa Strategijom prema mladima TK 2020-2024.

Akcioni plan razvoja aktivizma, informisanja i slobodnog vremena mladih na području grada Lukavac

Razvoj aktivizma, slobodnog vremena i informisanja mladih na području općine Lukavac			
Prioriteti	Projekti, aktivnosti i mjere	Vremenski okvir	Odgovorni subjekti za realizaciju
Razvoj aktivizma mladih na području grada Lukavac	Osnivanje i rad akademije građanskog aktivizma	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, OCD
	Redovno ažuriranje registra omladinskih udruženja	2023-2027	Grad Lukavac,
	Promocija volonterizma i građanskog aktivizma	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, OCD
	Programi volontiranja za mlade	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, OCD
	Jačanje svijesti o okolišu i podrška aktivnostima vezanim za očuvanje životne sredine	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, OCD
	Aktivacija i podrška Vijeću mladih Grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, Omladinska udruženja
	Program podrške neformalnim grupama mladih grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, OCD
	Program podrške omladinskim udruženjima grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, OCD
	Program podrške organizacijama koje rade s mladim gradom Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, OCD
	Podrška programima unaprjeđenja ljudskih prava, izgradnje mira i mirovnog aktivizma	2023-2027	Grad Lukavac, Vlada TK, OCD
Unaprjeđenje informisanja mladih na području grada Lukavac	Afirmisanje uspješnih mladih ljudi kroz medijsko predstavljanje u specijalnim emisijama i člancima	2023-2027	RTV Lukavac
	Snimanje i emitovanje omladinskih događaja u gradu Lukavac	2023-2027	RTV Lukavac
	Kontinuirana istraživanja stavova, problema i potreba mladih na području grada Lukavac	2023-2027	Grad Lukavac, OCD

Unaprjeđenje informisanja mladih na području grada Lukavac	Kreiranje naloga za mlade i redovno ažuriranje na društvenim mrežama	2023-2027	RTV Lukavac
	Povezivanje RTV Lukavac sa portalima koji su sadržajno orjentisani u gradu Lukavac	2023-2027	RTV Lukavac, Lukavački.ba; Soda Live
	Povezivanje RTV Lukavac sa drugim medijima u BiH u cilju razmjene programa	2023-2027	RTV Lukavac, drugi zainteresovani mediji
	Promocija pozitivnih uzora za mlade	2023-2027	Grad Lukavac, RTV Lukavac, drugi zainteresovani mediji, OCD
Unaprjeđenje slobodnog vremena mladih na području grada Lukavac	Izgradnja omladinskog centra	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, JU, Vijeće mladih
	Izgradnja otvorenih prostora za mlade	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, JU, OCD
	Izgradnja zatvorenih prostora za mlade	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, JU, OCD
	Muzički paviljon u gradskom parku	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti
	Podrška volonterizmu mladih	2023-2027	Grad Lukavac, viši nivoi vlasti, JU

Partneri u izradi Strategije

- Aida Kavazović, Stručni savjetnik za društvene djelatnosti Grada Lukavac
- Selma Bleković, Komisija za mlade Grada Lukavac
- dr. med. sc. Adnan Aljukić, ljekar urgentne medicine u DZ Lukavac
- Ermin Prijčić, bivši direktor JU Centar za kulturu Lukavac
- Amira Hodžić, direktorica JU Centar za socijalni rad Lukavac
- Mehmed Halilović, inspektor u PU Lukavac
- dr. sc. Edhem Muftić
- Jasminka Memić, Direktorica JU RTV Lukavac
- Sena Tahirović, Stručni savjetnik za upravljanje razvojem i planiranjem Grada Lukavac
- Alma Sadiković, Stručni saradnik – savjetodavac, Biro za zapošljavanje Lukavac
- Admir Osmanović, direktor JU za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta Lukavac
- Zoran Teofilović, Načelnik uprave Glavni inspektor PU Lukavac
- Dr. sc. Osman Lačić, Fakultet za tjelesni odgoj i sport, Univerzitet u Tuzli
- Dr. sc. Edin Užičanin, Fakultet za tjelesni odgoj i sport, Univerzitet u Tuzli
- Dr. sc. Jasmin Bilalić, Fakultet za tjelesni odgoj i sport, Univerzitet u Tuzli
- Fahrudin Baluković, Centar za usavršavanje mladih „Pokrenite se“
- Sadija Osmanović, Grad Lukavac
- Amra Gazibegović Subašić, Grad Lukavac
- Nuhić Džejlana, Centar za usavršavanje mladih „Pokrenite se“
- Bajrić Selma, Centar za usavršavanje mladih „Pokrenite se“
- Mujčić Amela, Centar za usavršavanje mladih „Pokrenite se“
- Salihović Maida, Centar za usavršavanje mladih „Pokrenite se“
- Nukić Ermina, Centar za usavršavanje mladih „Pokrenite se“
- Hurtić Sandra, Centar za usavršavanje mladih „Pokrenite se“
- Admir Osmanović, direktor JU za odgoj i obrazovanje djece predškolskog uzrasta Lukavac Almedin Imširović – član,
- Ernad Ajanović, Komisija za mlade Grada Lukavac
- Emir Mehić, Komisija za mlade Grada Lukavac
- Ervin Osmanović, Komisija za mlade Grada Lukavac
- Emina Mujakić, Komisija za mlade Grada Lukavac
- Jasmin Memišević, Vijeće mladih grada Lukavac
- Nina Mujkanović, Šef Odsjeka za društvene djelatnosti, mlade i sport

